

ZKB
1908 istituto cooperativo del credito
sloveno banka
Razlikujemo se.
www.zkb.it

Laura Boldrini
(UNHCR)
o beguncih
in našem odnosu
do njih

V Solkanu topel sprejem za
nekdanje jugoslovanske košarkarje

BCC ZADRUŽNA BANKA **Doberdob in Sovodnje**
www.bccdos.it
**Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Standrež, Gorica, Tržič**
Povsod, kjer nas potrebujete.

Primorski dnevnik

NEDELJA, 12. DECEMBRA 2010

št. 294 (20.001) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

O dvojezičnih napisih je treba slišati tudi glas manjšine

RADO GRUDEN

V neskončni nadaljevalki o dvojezičnih krajevnih napisih na južnem Koroškem, kjer so se v zadnjem času s predlogi za »rešitev« oglasali politiki vseh barv, se bo danes končno oglašila tudi slovenska manjšina. Doslej je bila pri vseh teh predlogih potisnjena bolj na rob dogajanja, pa čeprav je politika razpravljala o uresničevanju manjšinskih pravic, ki so zapisane v Avstrijski državni pogodbi. Tudi avstrijsko ustavno sodišče je v zvezi z dvojezičnimi krajevnimi napismi sprejelo nekaj razzsodb, ki obvezujejo avstrijske oblasti, toda na Dunaju in v Celovcu se zanje niso zmenili.

Eden od razlogov, da je bilo to mogoče, je bil tudi ta, da je bila slovenska manjšina neenotna in ni bila sposobna izdelati skupnega predloga. Zato je vest, da se bodo danes v Borovljah sestali predsedniki Narodnega sveta koroških Slovencev Valentin Inzko, Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm, Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk Bernard Sadovnik in predsednik Enotne liste Vladimir Smrtnik že sama po sebi pozitivna. Takih skupnih pobud v zadnjih letih praktično ni bilo, zato je bila tudi pogajalska moč manjšine precej šibka.

Srečanje, do katerega prihaja na pobudo Valentina Inzka, ima še dodaten pomen, saj je predstavnik avstrijske vlade Ostermayer napovedal, da bo v sredo v Ljubljani Sloveniji predstavil predlog rešitve za dvojezične krajevne napise. Jasno je, da bi bil morebitni skupni predlog, ki bi izšel z današnjega srečanja v Borovljah, jasen znak Dunaju in Ljubljani, da nobena rešitev ni možna, če se prej ne sliši glasu Slovencev v Avstriji.

RIM - Množična demonstracija Demokratske stranke proti desničarski vladi

Poziv Berlusconiju, naj odide domov

Bersani za korenito preobrazbo italijanske politike

DANES Na Tržaškem primarne volitve

Danes bodo na ozemlju Občine Trst potekale primarne volitve za izbiro županskega kandidata leve sredine na spomladanskih občinskih volitvah. Za to mesto se potegujejo Marino Andolina za Zvezo levice (Stranka komunistične prenovne in Stranka italijanskih komunistov), Roberto Cosolini za Demokratsko stranko in Alessandro Metz, ki ga podpira skupina občanov.

Potem ko so včeraj potekala še zadnja srečanja z občani, bo danes od 9. do 21. ure odprtih sedemnajst volišč. Na volitvah lahko sodelujejo vse občanke in občani, ki imajo volilno pravico v tržaški občini, lahko pa volijo tudi občanke in občani, ki bodo do danes dopolnili 16 let. Lahko volijo tudi priseljenci s stalnim bivališčem v Trstu, ki bodo imeli na razpolago volišče v Ul. Dante.

Na 4. strani

RIM - »Tako ni mogoče več iti naprej, Berlusconi mora oditi domov.« Tako je tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani nagovoril množico privrženecv leve sredine na včerajšnji mogočni protivladni manifestaciji, ki jo je DS priredila v Rimu. Ne glede na izid torkovega glasovanja o zaupnici je desna sredina v krizi, meni Bersani, ki je Berlusconijevo vladavino označil za katastrofalno, saj je Italija nazadovala na vseh lestvicah, še hujši pa je nastop pojavov, kot so hiranje javne etike ter dostojanstva institucij in politike, dvojna morala, žaljivi stereotipi idr. Naloga DS, je dejal njen tajnik, je prenoviti Italijo začeni od temeljev.

Na 23. strani

V Miljah nesreča s smrtnim izidom

Na 4. strani

Na sejmju Bazlen tudi slovenske založbe

Na 6. strani

Rojanski vinarji so se predstavili

Na 6. strani

Priseljenci terjajo svoje pravice

Na 5. strani

V Gorici šola za evropsko pravo

Na 10. strani

Izšla monografija o Ljubki Šorli

Na 12. strani

GRADBENO PODJETJE IN
GRADBENE OBNOVE
FRANDOLI GROUP Sas
OBNOVE MONTAŽNE HIŠE
GRADNJA BAZENI
Nabrežina Kamnolomi, 23/H - 34011 - Devin Nabrežina (TS)
tel/fax 040 200083 - mob. 335 284754
www.frandoligroup.it - info@frandoligroup.it

NAŠA PRODAJALNA
RUBNER CASA CLIMA **Geom. Giuliano Biondini**
Corso del Popolo, 54 - 34074 TRŽIČ (GO)
tel. & fax 0481 46 336 - mob. 3495939706
trieste@haus.rubner.com - www.haus.rubner.com

MAXI

Discount
**OB NEDELJAH
VEDNO
ODPRTO**
9.00 - 13.00
SOVODNJE OB SOČI
KRMIN - RONKE
GRADIŠČE OB SOČI
ČENTA - FAGAGNA
SAN GIOVANNI AL NAT.
...nov način nakupovanja!

Božični popusti!

URARNA ZLATARNA
ŠULIGOJ
Gorica, ulica Carducci 49
Tel. 0481.535657 - www.suligoj.com

ELITE UOMO
moška oblačila
Korzo Verdi 141 Gorica
**RAZPRODA
VSE**
ZARADI PENOVE
PROSTOROV
od **20**
NOV. za 12
tednov
POPUSTI
-80%
BALLANTYNE - BAISA - BROOKS BROTHERS - ETIO
CHURCH'S - CORRELLI - HYDROGEN - PICOTEX
JACOB COHEN - JAGOT - JICKERSON - PEUTEREY
PIACENZA - PIRELLA - SPICIA - STEWART

le ti

Le ti, Primorski dnevnik.

Primorski dnevnik je edini dnevnik v zamejstvu.
Edini, ki vas vsako jutro čaka pred domačimi vrati.
Edini, ki vam vsakodnevno prinaša novice iz okolice
in vesti iz sveta. V enem samem poletu.

Primorski dnevnik leti.

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2011 **215,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2011**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2011**, darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2010 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 www.primorski.eu

Znižano naročnino za leto 2011 se lahko plača do 31.1.2011:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadruga banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadruga kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Zadruga

Primorski
dnevnik

LEVA SREDINA - Primarne volitve za izbiro kandidata za tržaškega župana

Danes volivci izbirajo med Andolino, Cosolinijem in Metzem

Na ozemlju Občine Trst bo odprtih sedemnajst volišč - Zainteresirani lahko volijo od 9. do 21. ure

Danes bodo na ozemlju Občine Trst potekale primarne volitve za izbiro županskega kandidata leve sredine na spomladanskih občinskih volitvah. Za to mesto se potegujejo Marino Andolina za Zvezo levice (Stranka komunistične preнове in Stranka italijanskih komunistov), Roberto Cosolini za Demokrasko stranko in Alessandro Metz, ki ga podpira skupina občanov.

Potem ko so včeraj potekala še zadnja srečanja z občani, bo danes od 9. do 21. ure odprtih sedemnajst volišč. Na volitvah lahko sodelujejo vse občanke in občani, ki imajo volilno pravico v tržaški občini, lahko pa volijo tudi občanke in občani, ki bodo do danes dopolnili 16 let. Lahko volijo tudi priseljenci s stalnim bivališčem v Trstu, ki bodo imeli na razpolago volišče v Ul. Dante. Kdor želi voliti, mora imeti pri sebi osebni dokument in volilno izkaznico (za osebe, mlajše od 18 let in za tujce je obvezen samo osebni dokument). Zainteresirani lahko volijo samo na tistih voliščih, ki odgovarjajo občinskimi voliščem, kjer so vpisani.

Vse informacije so na voljo na spletni strani www.primarietriste.it oz. na telefonski številki 040-366833

Marino Andolina

KROMA

Roberto Cosolini

KROMA

Alessandro Metz

KROMA

Seznam volišč

Križ - Restavracija Bita, Križ 401 (za občinski volišči št. 179 in 180); **Kontovel** - telovadnica, Kontovel 152 (za občinska volišča št. 177, 178 in 201); **Opčine** - Prosvetni dom, Ul. Ricreatorio 2 (za občinska volišča št. 26, 174, 175, 176, 182, 183, 184, 197, 198, 212 in

214); **Sedež DS, Ul. Geppa 9** (za občinska volišča št. 24, 27, 29, 30, 34, 39, 41, 42, 43, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 210 in 228); **Rojan** - Oblivion Pub, Ul. Stock 2/2b (za občinska volišča št. 10, 22, 23, 79, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 181, 208, 213, 220); **Šotor** (gazebo) v Ul. Dante na vogalu z Ul.

Genova (za občinska volišča št. 1, 7, 11, 12, 17, 18, 31, 46, 83, 84, 86, 87, 90, 92 in 93); **Sv. Jakob** - sedež ACLI, Trg sv. Jakoba 15 (za občinska volišča št. 73, 74, 76, 78, 80, 81, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 190 in 216); **Pončana** - Ljudski dom, Ul. Ponziana 14 (za občinska volišča št. 14, 96, 104, 107, 108, 114, 115, 116, 128, 130, 195, 222 in 232); **Hiša kul-**

tur, Ul. Orlandini 38 (za občinska volišča št. 5, 82, 94, 95, 97, 105, 106, 117, 118, 185, 189, 191, 193, 215 in 233); **Šotor** (gazebo) na Trgu Perugino (za občinska volišča št. 19, 50, 63, 64, 67, 68, 69, 70, 72, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137 in 188); **Sedež SKP, Ul. Tarabochia 3** (za občinska volišča št. 4, 32, 33, 35, 37, 38, 40, 44, 45, 48, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 61, 65, 71, 77, 91); **Sv. Alojzij** - sedež ACLI, Ul. Aldegardi 15 (za občinska volišča št. 9, 13, 16, 20, 21, 25, 62, 66, 126, 127, 138, 139, 140, 200, 205, 209, 211, 217 in 219); **Sv. Ivan** - Stadion 1. maj, Vrdejska cesta 7 (za občinska volišča št. 28, 85, 88, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 196 in 218); **Melara** - stavba Ater, Ul. Pasteur 14 (za občinska volišča št. 49, 60, 125, 129, 207, 230, 231, 234 in 238); **Šotor** (gazebo) na Trgu Valmaura (za občinska volišča št. 47, 52, 75, 111, 113, 119, 120, 121, 122, 123, 152, 186, 187, 194, 206, 221, 223, 227 in 236); **Škedenj** - sedež DS, Ul. S. Lorenzo in Selva 4 (za občinska volišča št. 6, 58, 59, 109, 110, 112, 225, 226, 235 in 237); **Naselje sv. Sergija** - Ljudski dom, Ul. Peco 7 (za občinska volišča št. 2, 3, 8, 15, 36, 89, 124, 141, 192, 199, 224 in 229)

MILJE - Smrtna prometna nesreča na Tržaški ulici

Usodno trčenje pred zoro

Na mokri cesti izgubil nadzor nad avtomobilom in umrl 65-letni podjetnik Franco Zazzeron - Vozil se je na delo v Trst

Tako kot vsak dan, se je 65-letni podjetnik Franco Zazzeron tudi včeraj še pred zoro odpravil iz domačih Milj proti Trstu, da bi se pred jutranjim odprtjem družinskega supermarketa v Ulici Donadoni srečal z dobavitelji. Tokrat pa do Trsta ni prispel, saj ga je za ovinkom na mokri cesti v miljskem predmestju pričakala smrt.

Tragična prometna nesreča se je pripetila okrog 5.30. Zazzeron, ki je stanoval na Cesti za Lazaret, je z manjšim avtomobilom ford fusion navsezgodaj privozil skozi Milje in nadaljeval vožnjo po Tržaški ulici proti Žavljam. V avtu je bil sam, promet je bil redek. Ko je imel jedro obmorskega mesteca že za sabo, je podjetnik izgubil nadzor nad fordov. Do nesreče je prišlo takoj po velikem parkirišču nekdanje ladjedelnice Alto Adriatico. Po navedbah miljskih karabinjerjev, ki so kot prvi privozili na prizorišče nesreče, je voznik zavozil s cestišča po lažjem levem ovinku. Cesta je bila mokra, morda delno ledena. Ford je zaplesal in zavozil ter silovito trčil ob steber tamkajšnjega občinskega skladišča, ki ga Občina Milje običajno daje na razpolago za pripravljanje pustnih vozov. Zazzeron je bil na mestu mrtev.

Kmalu so privozili miljski karabinjerji in gasilci, osebe službe 118 je lahko samo potrdilo, da ni pomoči. Kot običajno si je vozilo in pokojnika ogledal sodni zdravnik. Cesto, ki povezuje Milje z Ulico Flavia, so za nekaj ur zaprli za promet, saj je bilo potrebno ugotoviti okoliščine nesreče in odstraniti ponesrečeno vozilo.

Franco Zazzeron je bil eden izmed družabnikov istoimenske družinske verige supermarketov, ki vključuje prodajalni v Ulici Donadoni (katere upravnik je bil pokojni) in Ulici Dell'Acqua. Trgovini imata dolgo tradicijo in sta v Trstu zaradi dostopnih cen precej znani. Prvi supermarket je v Ulici Dell'Acqua ustanovil oče Angelo leta 1952, medtem ko je Franco z bratom Sergiom leta 1990 razširil dejavnost in odprl podružnico v Ulici Donadoni, lučaj od osnovne šole Karel Širok. (af)

Pokojni je upravljal istoimenski supermarket v Ulici Donadoni. Včeraj zjutraj se je odpravil na delo, kamor pa žal ni prispel

KROMA

ŠOLSTVO - Dveletni pilotni projekt zavoda Jožefa Stefana

Openski in proseški nižješolci spoznavajo osnove kemije

Poročali smo že o dveletnem pilotnem projektu, ki ga Izobraževalni zavod Jožefa Stefana izvaja v okviru vsedržavnega načrta za znanstvene diplome italijanskega ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje s ciljem krepitev znanstveno kulturo in vpis študentov na znanstvene fakultete ter povezavo med šolo, univerzo in svetom dela. Zavod Stefan je, skupaj z zavodom Kennedy iz Pordenona, edina šola v Furlaniji-Juljski krajini, ki izvaja tak projekt, ki sestoji v teoretičnem pouku kemije na nižji srednji šoli in laboratorijskih vajah.

Izvajanje projekta, ki ga je lani odobril profesorski zbor, so omogočile nove ministrske smernice, na podlagi katerih se financirajo tudi projekti za osnovne in nižje srednje šole. Tako so se postavili v stik z Nižjo srednjo šolo Srečka Kosovele, kjer je oktobra stekel pouk kemije, ki ga vodi profesorica zavoda Stefan Nidia Sivitz. Slednja se je postavila v stik tudi s prof. Robertom Rizzom s tržaške univerze, ki je referent načrta za Tržaško. Univerza nudi bonuse za sodelujoče profesorje (za zavod Stefan sta to Sivitzeva in Dragica Kranjc, za šolo Kosovel pa Sara Zuccoli, Katja Kalc in Mara Chemelli, katerim se udeležba pri projektu šteje kot izpo-

polnjevanje), zavod Stefan pa kot nosilec projekta laboratorije, fotokopije in reagente. Teoretični pouk kemije poteka eno uro tedensko za dijake drugega letnika tako na openskem kot proseškem sedežu šole Kosovel (gre za dijake, ki bodo ta pouk imeli tudi v prihodnjem šolskem letu, ko bodo obiskovali tretji letnik, saj je projekt kot že rečeno dveleten), v laboratorijih zavoda Stefan pa so predvidena štiri srečanja po tri ure in pol laboratorijskih vaj: tu udeležba ni obvezna, kljub temu se je prijavilo približno štirideset dijakov, ki so jih razdelili v tri skupine. Prva skupina je prvo srečanje imela v torek, druga včeraj, tretja pa bo na vrsti prihodnje soboto. Ostala srečanja bodo ob koncu januarja, februarja in marca.

Nižješolci se tako seznanjajo z osnovami kemije, ločevanjem snovi in fizikalnimi postopki, v nadaljevanju pa bodo prešli na preučevanje kemijskih reakcij, pri čemer se poslužujejo učbenikov kemije za 8. in 9. razred osnovne šole v Republiki Sloveniji, kjer je za razliko od Italije kemija učni predmet. V tekočem šolskem letu se bo pouk kemije na šoli Kosovel končal približno aprila, glede prihodnjega šolskega leta pa obstaja namera, da se prijavijo na tekmovanje iz znanja kemije za Preglovo plaketo v Sloveniji. (iž)

Film o Palčičevem življenju in ustvarjanju

Drevi bo po tv dnevniku slovenska televizija RAI oddajala dokumentarec o tržaškem umetniku Klavdiju Palčiču, ki je nastal ob njegovi 70-letnici.

»Biti to, kar si« so Palčičeve sklepne besede v novem televizijskem filmu o njegovem življenju in raznolikem ustvarjanju, ki ga je pripravila novinarka Mirjam Muženič, dopisnica RTV Slovenija iz Trsta. Klavdij Palčič je mednarodno uveljavljeni slikar, ilustrator, scenograf in kostumograf, ki je desetletje odločilnega časa za Slovence v Italiji tudi vodil krovno SKGZ. Ob spoštljivem življenjskem in ustvarjalnem jubileju avgusta letos so mu rojaki pripravili niz prireditev, ki se bodo iztekle ob koncu koledarskega leta in v ta program so vtkali tudi predpremiero filma v veliki dvorani Narodnega doma.

Dokumentarni film, v katerem poleg Klavdija Palčiča in njegovih dveh vnukov sodeluje tudi več umetnikovih sopotnikov in poznavalcev njegovega dela iz Italije in Slovenije, je nastal v produkciji regionalnega RTV centra Koper Capodistria od sodelovanju mojstra fotografije Nika Čadeža, tonskega tehnika Emila Grbca, montažerja Sama Petaverja, z glasbo Vlada Batiste, grafiko Karin Žorž in režijo Magde Lapajne. Dokumentarec bo v ponovitvi tudi v četrtek, 16. decembra, ob isti uri.

Proseška Kooperativa od torka spet odprta

Na Proseku bodo v torek odprli prenovljeno trgovino Delavskih zadrug. Zaprli so jo poleti in kazalo je, da bo vodstvo Delavskih zadrug dokončno zaprlo Kooperativo, kot pravijo domačini trgovini, po protestu krajanov, ki so z zbiranjem podpisov podkrepili zahtevo po ohranitvi trgovine, pa se je vodstvo Delavskih zadrug premislilo ter se odločilo za potrebno prenovitev prostorov.

Vodstvo Delavskih zadrug bo nazdravilo novemu odprtju Kooperative jutri, v ponedeljek, 13. januarja, ob 17. uri.

RAZ/SELJENI - Laura Boldrini, glasnica visokega komisariata OZN za begunce

»Edini protistrup nestrpnosti je poznavanje soseda«

Svoje izkušnje z begunci je zbrala v knjigi - Gabriele del Grande: protistrup so tudi zgodbe

Laura Boldrini, temperamentna črnolasa glasnica visokega komisariata Organizacije združenih narodov za begunce (UNHCR), pravi, da se v Evropi najbrž še ni zgodilo to, kar se je v Italiji: da so predstavniki italijanske vlade označili omenjeno službo OZN kot »organizem, ki ne velja eno figo«, njeno glasnico pa »nehumano kriminalko, potomko partizanov in simpatizerko Stranke komunistične prenov«.

S takimi ljudmi je težko govoriti o spoštovanju pravil, pravi italijanska novinarka, ki opozarja tudi na skrb vzbujajočo spremembo zornega kota: kdor danes zahteva spoštovanje ustave, je že nevaren ekstremist ...

10. december je mednarodni dan človekovih pravic in v gledališču Miela so ga v petek obeležili v sklopu Raz/seljnih, niza, ki je posvečen takim in drugačnim migracijam. V svojo sredo so povabili Lauro Boldrini in Gabrieleja del Grande, odlična poznavalca emigrantov in beguncev. Oba sta v zadnjem letu izdala knjigi, posvečeni tem temam.

Laura Boldrini je v svoji Tutti indietro spregovorila o vzvodih, ki tisoče tujcev silijo v migracijo, v prvi vrsti o bolečih zgodbah beguncev, ki bežijo pred takim ali drugačnim preganjanjem in imajo zato pravico do političnega azila. Če bi se nanašala samo na informacije, ki jih širijo mediji, bi se tudi jaz bala tujcev, trdi glasnica OZN, ki je prepričana, da smo v Italiji pričala velikemu nesporazumu: žrtve smo spremenili v tiste, ki predstavljajo nevarnost za našo varnost. Edini pravi protistrup nestrpnosti in strahu je poznavanje soseda, je prepričana. Zato se seveda ne strinja z italijansko prakso »vračanja« beguncev v državo, iz katere so pobegnili. Njena knjiga je tudi neke vrste manifest: ne v mojem imenu.

Gabriele del Grande je avtor spletnega bloga Fortress Europe, ki velja za najuglednejšo opazovalnico žrtev emigracije. V svoji najnovejši knjigi Il mare di mezzo je obnovil srečanja z ljudmi, ki jih je spoznal v libijski puščavi ali v zbirnem centru v Lampedusi. Prepričan je, da je treba bralcem ponuditi življenjske zgodbe: vsak človek, ki utone sredi morja, ima ime in priimek, svojo preteklost, družinske in prijateljske vezi.

To ni zaboj blaga, ampak človek. Njegova edina »krivda« je bila, da ni imel v žepu pravega potnega lista. Kajti z »dobrim« potnim listom bi lahko iz Maroka odletel z nizkokocnovnim letom, tako pa je moral za plovbo, sredi katere ga je doletela smrt, odšteti nekaj tisoč evrov ... (pd)

KRONISTI FJK

V torek podelitev zlatega sv. Justa

V torek bodo na slovesnosti ob 12. uri v dvorani tržaškega občinskega sveta podelili letošnjo nagrado zlatega sv. Justa družbi Illycaffè. Družbo so v začetku novembra izbrali člani Združenja kronistov Furlanije-Juljske krajine, naslednika Tržaškega združenja kronistov, ki nagrado podeljuje od leta 1967 osebnostim in organizacijam, ki so visoko ponesle ime Trsta v širši svet. Na slovesnosti, ki jo prirejata Občina Trst in Združenje kronistov FJK, bo častni predsednik združenja Giorgio Cesare izročil tradicionalni zlati kipec Tristana Albertija predsedniku in pooblaščenemu upravitelju družbe Illycaffè Andrei Illyju, medtem ko bodo poleg Cesareja posegli še predsednik tržaškega občinskega sveta Sergio Pacor, župan Roberto Dipiazza, podpredsednik upravnega sveta Fundacije CRTrieste Renzo Piccini (Fundacija vsako leto prispeva za Albertijev kipec) in predsednik Združenja kronistov FJK Giuseppe Cordioli.

Od leve Gabriele del Grande, Gianfranco Schiavone in Laura Boldrini

KROMA

BORZNI TRG - Demonstracija odbora Prvi marec

Priseljenci zahtevajo pravice, država jih potiska v nezakonnost

Hladno ozračje na Borznem trgu so včeraj popoldne segreli afriški bobnarji, medtem ko so na tleh ležali transparenti. Odbor Prvi marec je priredil novo manifestacijo za pravice tujih priseljencev in kljub temu, da udeležencev ni bilo ogromno (marsikdo je ob tisti uri delal), je pobuda naletela na pozornost občanov. Mnogo je bilo policistov in mestnih redarjev, napovedanega spreveda po mesetnih ulicah pa naposled ni bilo.

Priseljenci po vsej Italiji zahtevajo pravice, ki jim jih italijanska država odreka. V Bresciji je skupina protestnikov celo splezala na žerjav in se tam zadržala več dni, podobno je bilo na milanski stolpnici. Protestniki opozarjajo, da vsi tuji delavci hočejo dovoljenje za bivanje, država pa jih pri tem ovira in jih potiska v nezakonnost. Žarek upanja je lani prižgala vlada, ko je uvedla postopek za ureditev položaja negovalk in gospodinjskih pomočnikov. Vsi ostali - industrijski delavci, zidarji, obrtniki, trgovci - niso prišli v poštev. Novo oviro pa je naknadno in ne napovedano postavila okrožnica šefa policije, ki je določila, da nekateri priseljenci, ki so z delodajalci že vložili prošnjo in plačali 500 evrov davka, svojega statusa ne morejo urediti, ker so jih sile javnega reda v preteklosti že kdaj zasačile brez dovoljenja za bivanje in jih obravnavale zaradi kaznivega dejanja nezakonitega priseljevanja. Paradoks je v tem, da so vsi tuji delavci na začetku ilegalci, saj je italijanski trg dela po zakoniti poti zanje nedostopen. Nekateri imajo prej ali slej zaradi tega težave s policijo, drugi ne, odvisno pa je samo od sreče.

Včeraj so na trgu izstopali senegalski državljani. V Trstu jih je, v številni zakonite in nezakonite priseljence, okrog dvesto. Cheikh Sadibou N'Diaye je po vedal, da je leta 2002 prispel v Italijo s turističnim vizumom prek Francije. Dolgo je iskal delo, kot vsi ostali se je na začetku preživljal z ulično prodajo in delom na črno. Njegov položaj pa se v vseh teh letih ni bistveno izboljšal. Lani je neki tržaški univerzitetni profesorici začel pomagati pri domačih opravilih, zanj je hodil po nakupih ipd. Delodajalka je na Prefekturo vložila prošnjo za ureditev njegovega položaja, omenjena okrožnica šefa policije pa mu je to onemogočila: »Deželno upravno sodišče je mene in druge začasno zaščitilo pred tem, da bi nas aretirali in izgnali, problem pa ni rešen.« Vsi ti ljudje hočejo, skratka, pošteno delati, plačevati davke in prispevke, zakoni pa jim tega v mnogih primerih ne dopuščajo. (af)

Na Borznem trgu so ozračje nekoliko segreli senegalski bobnarji

KROMA

MEDNARODNI DOM ŽENSK - Prvo leto delovanja

Dom, kjer živi različnost

Prizadevanja za razvoj in promocijo vzgojnih programov, ki bi ženske usmerjali v svet dela

Eno leto je minilo, odkar je v Ulici Pisoni 3 na stečaj odprl vrata Mednarodni dom žensk. V dvonadstropnem stanovanju so primeren sedež našla številna društva in organizacije, ki v središče svoje dejavnosti postavljajo ženske.

Na skoraj 400 kvadratnih metrih stanovanja so v tem času zaživeli res številni tečaji in kulturne prireditve, predvsem pa raznovrstne pobude pomoči - v prvi vrsti priseljenkam, ki so danes najbrž najšibkejša in najmanj zaščitena kategorija večplastnega ženskega sveta. Sodelavke Mednarodnega doma žensk si v glavnem prizadevajo za razvoj in promocijo vzgojnih programov, ki bi ženske usmerjali po sicer ne-lahki poti v svet dela.

Na četrtkovem srečanju v Domu žensk sta predsednica Silva Bon in Zannette Chiarotto v imenu upraviteljki začrtali enoletno pot in še enkrat poudarili, da gre za laično, apolitično in antifašistično ustanovo, ki jo samostojno »upravljajo« združenja Luna e l'altra,

Z leve Silva Bon in Zannette Chiarotto

KROMA

center proti nasilju nad ženskami Goap, La settima Onda, Gattanera, Udi - Zzi, La Mimosa, Odbor za državljanske pravice prostitutk, Interfemmes, italijansko združenje književnic SIL in socialna zadruga Cassiopea.

V petek so dokumentacijski center v Ul. Pisoni poimenovali po Elci

KNJIGARNA

Pestro dogajanje na Opčinah in v mestu

V torek, 14. decembra, bodo v sklopu prazničnih pobud v Tržaški knjigarni na Opčinah ob 18. uri predstavili knjigo *Un onomasticidio di Stato* (Državni imenomor). O delu, ki je pred nedavnim izšlo pri založbi Mladika v Trstu, bosta spregovorila tržaška zgodovinarica Marina Rossi in avtor Miro Tasso. Knjiga s spremno besedo Borisa Pahorja obravnava trpko poglavje slovenske polpretekle zgodovine, obdobje fašizma v naših krajih in njegovega nasilnega nastopanja proti slovenski skupnosti, v prvi vrsti pa enega izmed pojavov, ki je imel dolgotrajne in dolgoročne posledice - brisanje slovenske prisotnosti v tržaški pokrajini s poitalijančevanjem slovenskih oziroma ne-italijanskih priimkov.

Knjigarna na Opčinah bo gostila spet nov knjižni dogodek v četrtek, 16. decembra, ko bo ob 18. uri beseda tekla o oblačenju. Izvedenka za kulturo oblačenja Lea Pisani bo predstavila svojo knjigo *Obleka - kaj, kdaj, kako*. Zanj in zanj. Vse, kar morate vedeti o oblačenju za vse življenjske prilžnosti.

Dan pozneje, se pravi v petek, 17. decembra, pa bodo v Trstu ob 18. uri odprli razstavo likovnika Aleksandra Starca. Avtorja in njegovo delo bo predstavila umetnostna kritičarka Jasna Merku, medtem ko bo Tadeja Kralj zaigrala na harfo.

»Talk show« z Verčem in Heinichenom

V foajeu občinskega gledališča Prešeren v Boljuncu bo danes ob 17. uri literarno-glasbeni popoldan. Pred občinstvo bosta sedla pisatelja Veit Heinichen in Sergej Verč, z njima se bo pogovarjala novinarka Eva Ciuk. Literarni »talk show« bosta spremljala Stefano Bembi (harmonika) in Tomaž Nedoh (saksofon). Obiskovalci bodo imeli tudi prilžnost, da si nabavijo knjige obeh avtorjev. Pogovor bo izmenično v italijanščini ali slovenščini.

Po Tomizzevih poteh

Skupina 85 vabi danes na sprehod, na odkrivanje romana Fulvia Tomizze Mladoporočca iz Ulice Rossetti. Zbirališče ob 10.30 na Trgu Oberdan. Dvourni vodeni sprehod je brezplačen.

ZALOŽNIŠTVO - Predstavili 3. sejem Bobi Bazlen

V fokusu letos slovenske založbe

V petek okrogla miza o slovenskem založništvu - Sejem od petka do nedelje

Pobudnika sejma Giovanni Damiani in Luca Visentini med včerajšnjo predstavitevijo v kavarni San Marco

KROMA

Slovenskemu založništvu je posvečen fokus, ki ga prirejajo v sklopu letošnjega založniškega sejma Bobi Bazlen. Sejem bo od petka do nedelje potekal v kavarni San Marco, udeležilo pa se ga bo enainvajset založb iz Italije in Slovenije.

Spored sta včeraj v imenu organizatorjev (kulturnih društev Palačinka in La Brocca Rotta) predstavila Giovanni Damiani in Luca Visentini. Izpostavila sta, da je cilj sejma omogočiti vidljivost manjšim založbam, predvsem tistim, ki slonijo na specifičnem založniškem načrtu, na idejah in ne na golem dobičku.

Povabilu se je letos odzvalo 21 založb iz različnih krajev Italije, od založbe Amos iz Benetk do Zandonai iz Rovereta. Med njimi so tudi nekatere tržaške založbe, na primer Comunicarte in Mladika, ki je vključena tudi v poseben slovenski sklop. Organizatorji so namreč v sodelovanju s Slovenskim klubom posvetili posebno pozornost nekaterim slovenskim založbam. Povabilu so se odzvale zbirka Litterae Slovenicae, ki se ukvarja s prevajanjem slovenskih avtorjev, založba koprške univerze Annales, ki izdaja predvsem znanstvene publikacije, in Apokalipsa, pobudnica zanimivega prevajalskega projekta Revija v reviji.

Omenjene založbe, katerim se bo pridružilo tudi Založništvo tržaškega tiska, bodo v petek (ob 16.30) sodelovale na posebni okrogli mizi; uvodnemu dogodku 3. sejma Bobi Bazlen bo sledila predstavitev nagrade za najboljši literarni prevod, ki jo sejem prireja v sodelovanju z Univerzo v Trstu. Njena prva dobitnica bo poljska prevajalka Marzena Borejczuk.

V soboto in nedeljo so bodo zvrstile številne predstavitve knjig; ob prisotnosti Borisa Pahorja bodo na primer ponovno predstavili Mladikino knjigo Un onomasticidio di Stato, založba La Giuntina pa bo ob prisotnosti tržaškega rabina predstavila zbirko hebrejskih smešnic. Na sporedu bodo tudi nekatere okrogle mize (o novem za-

konu za založništvo, o založbah, ki se posvečajo arhitekturi), v nedeljo zjutraj pa bo najmlajše razveselil karikaturist Altan, risar priljubljene Pimpe.

Letošnjo izvedbo so podprli in omogočili Dežela FJK, Občina in Pokrajina Trst, Trgovinska zbornica, Zveza industrialcev in finančna družba KB 1909. (pd)

ŠOLSTVO - Na zavodu Max Fabiani

Boris Pahor se je srečal z italijanskimi dijaki

Italijanski dijaki so z zanimanjem poslušali Pahorjevo predavanje

KROMA

Dijaki in profesorji tržaškega zavoda za geometre z italijanskim učnim jezikom Max Fabiani so včeraj dopoldne sprejeli prav posebnega gosta. Z dijaki tretjih, četrtnih in petih razredov se je srečal pisatelj Boris Pahor, ki pogosto predava na šolah in univerzah Apeninskega polotoka. Pahor je obiskal tržaški zavod na pobudo profesorice Cinzie Iviani in Cristine Roggi, ki organizirata v tem šolskem letu poseben izobraževalni program na temo sožitja. »Boris Pahor je odličen pripovedovalec, dijakom je postregel s pravo življenjsko lekcijo,« je bila na koncu zadovoljna prof. Iviani. Vse poslušalce, vključno s profesorji, so Pahorjeve življenjske izkušnje presunile, dejal je med drugim, da je začel pisati, da bi ohranil svojo identiteto. Dijake, ki so vseskozi pozorno poslušali pisateljeve besede, pa so še najbolj zanimale težke izkušnje iz taborišča. Profesorice zavoda Max Fabiani si prizadevajo, da bi v šolske prostore privabile še kakega uglednega predstavnika slovenske književnosti, na primer Alojza Rebulo ali Draga Jančarja, pa še nekatere osebnosti, ki se zavzemajo za odprt Trst, kot sta Claudio Magris in Paolo Rumiz. (af)

OPČINE - Včeraj popoldne v veži Zadružne kraške banke

Sejem rabljene opreme za otroke

Na pobudo Konzorcija Centro in via - Skupaj na Opčinah in v sodelovanju s skavti in taborniki - Na voljo igrače, knjige in raznorazne potrebščine

Mali prodajalci so vrstnikom ponujali svoje dragoceno imetje

KROMA

Opčine so že nekaj dni božično okrašene. Predpraznično vzdušje je občutiti tako zaradi božičnih jelk, ki so posejane po ulicah oz. trgih in so jih pristrčni okrasili otroci, kot tudi zaradi prisrčnih pobud, ki se v teh dneh vrstijo.

Včeraj je na primer Konzorcij Centro in Via - Skupaj na Opčinah v sodelovanju s skavti Slovenske zamejske skavtske organizacije in taborniki Rodu modrega vala priredil prodajni sejem rabljene opreme za otroke. V veži domače Zadružne kraške banke na Opčinah so mladi prodajalci na razstavnih mizah ponujali vsak svoje dragoceno imetje. Del izkupička so organizatorji namenili potrebam sodelujočih organizacij, del pa so prejeli mali prodajalci.

KŠD ROJANSKI KR PAN - Zanimivo srečanje z rojanskimi vinarji

Dobro vino rezultat naravnih danosti, kakovostnega dela v vinogradu in v kleti

Da so bregi v okolici Rojana idealno okolje za vinogradništvo, priča podatek, da je bila ta panoga že leta 1206 razširjena na Škorklji. Današnjim proizvajalcem pa je bil posvečen večer, ki ga je Kulturno-sportno društvo Rojanski Krpan v četrtek priredilo na domačiji Ferfoglia - Pri cesarici, na katerem sta se ob gostiteljih predstavila tudi »sosed« Andrej Bole in Silvano Ferluga.

Preden so prisotni lahko okusili rojanska vina, je za zanimivo uvodno predavanje poskrbel agronom Mario Gregorič. Začel ga je v Mali Aziji, kjer se je vinska trta rodila pred skoraj sedem tisoč leti, in zaključil v rojanskem bregu, kjer ima trta po njegovi oceni idealno okolje za rast, vinogradniki pa posledično tudi vse pogoje za dobro vino: ravnovesje med kakovostjo tal, številom sončnih in deževnih dni, je namreč optimalno.

Naravne danosti pa niso jamstvo za dobro vino. Drugi pomemben dejavnik je delo v vinogradu, tretji pa v kleti. V preteklosti je bilo v kleti storjenih precej napak (zato je bilo vino večkrat trpko), danes pa so tržaški vinogradniki stopili na pot kakovosti. Količine proizvedenega vina so majhne: če se želijo vinarji preživljati s svojim delom, morajo ponujati kakovostno vino, za katerega lahko zahtevajo višjo ceno.

Vino pijemo trikrat, je dejal Gregorič: najprej z očmi in nosom, šele nato z usti. Njegovemu navodilu so skušali slediti tudi zbrani prijatelji Rojanskega Krpana, ki so pridno okušali Boletove, Ferfogleve in Ferlugove proseece, glere, malvazije, vitovske in krefške. In naposled potešili lakoto tudi z odličnimi proizvodi kmetije Ferfoglia. (pd)

Utrinek z rojanske degustacije

KROMA

SK - Ob 19. uri
Torkovo srečanje s Slovenci iz hrvaške Istre

Slovenski klub vabi v torek, 14. decembra, na zadnji večer, ki bo v letošnji sezoni potekal v Gregorčičevi dvorani (Ul. san Francesco 20). Prihodnji konec tedna bo namreč Slovenski klub sodeloval na založniškem sejmu Bobi Bazlen v kavarni San Marco.

Tokratni večer, ki se bo izjemoma pričel ob 19. uri, so si zamislili kot predpraznični aperitiv, v sklopu katerega bodo prijatelji Slovenskega kluba spoznali kulturno delovanje Slovencev iz hrvaške Istre. V goste prihajajo namreč člani Slovenskega društva Istra iz Pulja. Večer bodo izoblikovali pevci zbora Encijan, na ogled bo razstava akademskega slikarja Martina Bizjaka, na voljo pa bo tudi sejem božičnih izdelkov, ki so nastali v sklopu društvene ustvarjalne delavnice. Predstavili bodo tudi najnovejše publicistične izdaje in monografije.

 vabi na

ZBOROVSKI KONCERT
danes, 12. decembra 2010, ob 18.30
v cerkvi Sv. Andreja v Trebčah

nastopajo:
Čezmejni dekleški pevski zbor KRASJE
vodi Matjaž Šček
Čezmejni mladinski pevski zbor KRASJE
vodi Petra Grassi
Dekleški pevski zbor KRAŠKI SLAVČEK
vodi Mirko Ferlan

Po koncertu bo odprt
mali božični sejem v Hiški u'd Ljenčkice.

S podpora:

GODBENO DRUŠTVO
»NABREŽINA«
vabi na

tradicionalni koncert
ob zaključku leta

v nedeljo, 19. decembra 2010,
ob 17. uri v nabrežinski
občinski telovadnici

Sodelujejo gojenci
glasbene šole godbe

 Prireditve

KD KRAŠKI DOM vabi na društveno 40-letnico, ki bo danes, 12. decembra, ob 17. uri v kulturnem domu na Colu. Ob predstavitvi krajevne karte z mikrotoponomastiko, ki jo je izdelalo društvo ob tej priložnosti, bodo program oblikovali mladinski odsek, dramska skupina in MoPZ Kraški dom.

OBČINA ZGONIK ob podpori Pokrajine Trst ter v sodelovanju z društvom Musica senza frontiere Adriaticfestival 2010 prireja danes, 12. decembra, ob 20.30 v prostorih KR D Dom Brišički koncert trobilne skupine Sound Brass Ensemble.

SKD TABOR - DECEMBRA V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH Danes, 12., ob 18. uri Openska glasbena srečanja - Kvartet saksofonov Ensemble 4saxess. V sredo, 15., ob 17.30 v sodelovanju s CGIL - SPI Kraško Območje in Progetto Giovani FVG - Projekt Mladi FJK CGIL, debata na temo Delo, pravice, solidarnost, socialna neprilagojenost. Kakšno medgeneracijsko soočanje? Sodelujejo Pino Roveredo, pisatelj; Miriam Kornfeind, koordinatorka

POGREBNO
PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ...
diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.

Domač stik
Pridemo tudi
na dom.

OPČINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
lipa_opicina@yahoo.it
ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

TRŽIČ - Ulica San Polo 83
tel. 0481 411723 • fax 0481 419252
ZELENA ŠTEVILKA 800 860 020
sanpoloo@yahoo.it

Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm
prireja

POKLON CIRILU KOSMAČU
(ob 100-letnici rojstva)

O njem bosta spregovorila
mag. Marija Mercina in
književnik Marko Kravos,
moderator Vilma Purič.

V ponedeljek, 13. decembra
ob 16. uri v mali dvorani
Narodnega doma v Trstu

 NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
vabi svoje člane in prijatelje
na

OBČNI ZBOR
(drugi del)

v sredo, 15. decembra 2010
ob 17. uri v prvem sklicu ter
ob 17.30 v drugem sklicu

v Trubarjevi čitalnici NSK v Trstu,
v Ulici sv. Frančiška 20

Dnevni red:
1. Pozdrav predsednika
2. Poročilo posvetovalne komisije
3. Volitve
4. Razno

skupnosti San Martino al Campo; Zaira Vidali, raziskovalka na Slovenskem raziskovalnem inštitutu; Alessandro Carrieri, odgovoren za Projekt Mladi CGIL F-JK in Giovanna Del Giudice, tajnica sindikata upokojencev SPI-CGIL iz Trsta.

SKD VESNA prireja danes, 12. decembra, ob 18. uri v Ljudskem domu v Križu prednovoletni koncert moškega zbora Vesna s sodelovanjem godbenega društva Prosek. Vabljeni!

SPD KRASJE prireja danes, 12. decembra, ob 18.30 v cerkvi Sv. Andreja v Trebčah zborovski koncert. Nastopata Čezmejni dekleški zbor Krasje iz Trebč pod vodstvom Matjaža Ščeka in Dekleški zbor Kraški slavček iz Nabrežine, ki ga vodi Mirko Ferlan. Po koncertu bo odprt mali božični sejem v Hiški u'd Ljenčkice. Toplo vabljeni!

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL vabi na koncert Božične drobtinice. Nastopata harmonikarski orkester Glasbene matice Synthesis 4 in gledališka igralka Nikola Petruška Panizon danes, 12. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 13. decembra, na razstavo in pogovor ob mejnikih nastajanja slovenske države pred dvajsetimi leti. Govorila bo zgodovinarica mag. Andreja Valič, direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani. V Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3. Začetek ob 20.30.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO prireja Poklon Cirilu Kosmaču, o njem bosta spregovorila Marija Mercina in Marko Kravos v ponedeljek, 13. decembra, ob 16. uri v mali dvorani Narodnega doma v Trstu.

ZALOŽBA MLADIKA in Tržaška knjigarna vabita v torek, 14. decembra, v prostore Tržaške knjigarne na Opčinah na predstavitve knjige Mira Tassa »Un onomasticidio di Stato«. Knjigo bo predstavila zgodovinarica Marina Rossi. Prisoten bo avtor. Začetek ob 18. uri.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v petek, 17. decembra, na magični kabaret Rum'n koca cola. Vikj spet z vami s svojim novim in zabavnim programom. Z njim sodelujeta Eva in Tanja. Začetek ob 20.30.

V KD IVAN GRBEC bo v petek, 17. decembra, ob 18. uri zavel Čar božičnega vzdušja. Otroci osnovne šole Ivan Grbec in vrtca v Škednju bodo nastopili s svojo božičnico ob odprtju sejma božičnih ročnih izdelkov, primernih za darilo. Izdelale so jih

Društvo slovenskih
izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano
v Ul. Donizetti 3 v Trstu

na razstavo in pogovor
ob mejnikih nastajanja
slovenske države
pred dvajsetimi leti

Govorila bo zgodovinarica
mag. Andreja Valič,
direktorica Študijskega centra
za narodno spravo v Ljubljani.

Začetek ob 20.30

 Poslovni oglasi

GRADBENO PODJETJE V DOLINI prodaja raznovrstno rabljeno opremo in orodje, kamion, kamion z žerjavom, mini kopač...

Tel. 040-818141, 348-3667766

DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC vabi na SILVESTROVANJE z večerjo, plesom in loterijo.

Sprejemamo rezervacije.

Tel. 040-229168

FIZIOTERAPEVTSKE STORITVE klasičnih in športnih poškodb z uspešnimi metodami in najsodobnejšimi aparati nudim v ordinaciji v Portorožu. Bownovo terapijo in osebno trenerstvo izvajam tudi na domu, na Obali in Tržaškem. V decembru 20% popust.

Prof. Andrej Kocjan, kondicijski trener in strokovni fizioterapevt.

Tel. +386 40 892 878,
fizio-kinesis.com

IŠČEMO VAJENCA-KO/DELAVCA-KO
za skladišče in manualno delo
okvirjanja slik.

Tel. 0422/881014 Barbara

SVETOVALNICA za logopedijo, psihologijo in družinsko mediacijo deluje na Opčinah, na Dunajski cesti (Strada per Vienna) 8. Informacije:

Martina Flego, psihologinja,
(0039)-3470157118

Ivana Milič, socialna delavka
(0039)-3392723168

ŠIVILJSTVO ANDREJA - Šivanje po naročilu, razna popravila v trgovini Mana-Sežana

Tel. 00386-41455157

ustvarjalne članice društva. Del razstave bo obogaten z izdelki in voščilnicami otrok in malčkov. Vabljeni!

MEPZ RDEČA ZVEZDA DEVIN prireja v soboto, 18. decembra, ob 19. uri v agriturizmu v Saležu božični koncert. Toplo vabljeni!

NATIVITAS 2010 - Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z USC I FJK vabi na niz koncertov v sklopu božične deželne revije Nativitas: Nabrežina (cerkev sv. Roka), 18. decembra, ob 20.30 nastopata Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin) in MeMIPz Trst (dir. Tamara Stanese); Bardo, 19. decembra, ob 15.30 nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPZ Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič); Ferlugi, 19. decembra, ob 17.30 nastopata MoPZ Tabor Opčine (dir. David Žerjal) in DZ Danica Vrh Sv. Mihaela (dir. Patricija Rotar Valič).

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem SKD Valentina Vodnika prireja praznični večer z gojenci glas-

bene šole v soboto, 18. decembra, v društveni dvorani V. Vodnika v Dolini ob 20.30. Vljudno vabljeni.

GODBENO DRUŠTVO V. PARMA IZ TREBČ priredi koncert v nedeljo, 19. decembra, ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Pohitite številni.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na tradicionalni koncert ob zaključku leta v nedeljo, 19. decembra, ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici. Sodelujejo gojenci glasbene šole godbe.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, vabi v nedeljo, 19. decembra, na božični nastop gojencev Glasbene Kambrece, ki jo vodi Aleksandra Pertot. Začetek ob 17.30.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na likovno razstavo »Aldo Usberghi: ... okoli mene«, Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 22. decembra. Ponedeljek-petek: 10.00-12.00 in 17.00-19.00.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA »Porečanka, včeraj: ozkotirna prog« je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urnik: sredo, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.

 Mali oglasi

IŠČEM DELO - z lastno motorno žago obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

IŠČEM HIŠO v najem (vsaj dve spalni sobi) na območju vzhodnega Krasa (od Bazovice do Proseka). Tel. 389-9766904.

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje, 40 kv. m s teraso v centru Sežane. Tel. 335-5928584.

DIATONIČNO HARMONIKO prodam. Tel. št. 335-5387249.

IŠČEM DELO kot hišna pomočnica, pomagam tudi pri oskrbi starejših oseb 24 ur. Tel. št.: 347-8601614.

KLJUČE VOZILA FORD sem izgubil v četrtek, 2. decembra, med 17.30 in 18. uro, v bližini Sodnije in parkirišča Foro Ulpiano (mogoče pri avtomatski blagajni). Lepo prosim poštenega najditelja naj pokliče na tel. št. 338-8408280

KUPIM ENOSOBNO STANOVANJE ALI SKLADIŠČE od 20 do 25 kv. m. Cena približno 30.000 evrov. Tel. št.: 320-3557811.

PRODAM SCOOTER skyliner-mbk 125 cc., letnik 2001, prevoženih 50.500 km, z na novo vgrajenim motorjem in novimi gumami, po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 348-3030022.

PRODAM STANOVANJE na Greti, 50 kv.m., v odličnem stanju. Tel. št.: 349-4975968.

PRODAM avto volkswagen vento, 1800, črne barve, klimatizirana, letnik 1994, 200.000 prevoženih kilometrov, v zelo dobrem stanju, za 1.350 evro. Tel. 328-7599640.

V BOLJUNCU na Placu dajem v najem večnamenski prostor. Tel. št. 348-3667766.

ZAHVALA

Edoardo Emili
(Edi)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili ob strani v teh težkih trenutkih.

Družina
Prosek, Trst, Madrid,
12. decembra 2010

Kraško pogrebno podjetje Lipa

ZAHVALA

Giuliano Cossutta

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin našega dragega.

Svojci
Križ, 12. decembra 2010

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

† Zapustila nas je naša draga mama in nona

Jolanda Sturman
vd. Pieri

Žalostno vest sporočajo

sin Lorenzo, hči Fulvia z Robertom, vnuki Piero, Matteo, Valentina in Demis, brat Riccardo z družino ter ostalo sorodstvo

Od pokojne se bomo poslovili v ponedeljek, 13. decembra, ob 11.00 do 13.20 v ulici Costalunga. Pogreb bo v sredo, 22. decembra. Žara bo izpostavljena v cerkvi v Mačkollah od 9.00 do 10.00 ure. Sledila bo sv. maša in pokop na vaško pokopališče.

Mačkollje, 12. decembra 2010

Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao kokica,
Piero, Matteo in Valentina

Ob boleči izgubi drage Jolande Sturman Pieri izrekamo občuteno sožalje hčeri Fulvii, sinu Renzu, bratu Riccardu in njihovim družinam

vsi pri SKD Primorsko

† Mnogo prezgodaj nas je zapustil

Slavko Sulčič

Tvoj nasmeh in tvoja dobrot bosta ostala v naših srcih. Žalostno vest sporočajo

brat Marko z ženo Heleno in sinom Markom ter sestra Branka s sinom Andrejem

Pogreb bo v torek, 21. decembra, ob 14.00 uri iz vežice na pokopališču v Dutovljah.

Žalovanju za dragim Slavkom se pridružujejo

Sergio, Loris, Marisa in Irina

Globoko prizadet ob izgubi dragega prijatelja.

Rado Kenda

Prizadeta ob nenadni izgubi dragega Slavka izražava družini iskreno sožalje

Goran in Jadranka

Draga Branka, ob boleči izgubi brata Slavka sem ti ob strani in sočustvujem s teboj, Andrejem in Markom

Ivica

Svoji predsednici Branki izrekajo občuteno sožalje ob smrti brata Slavka

vsi pri zadrugi prostovoljcev Hospice Adria Onlus

GORICA - Vlada, dežela, banka Unicredit in občina so v petek podpisale sporazum

V vili Ritter visoka šola za evropsko ekonomsko pravo

Predsedoval ji bo zunanji minister Frattini - Romoli: »Izredna priložnost za naše mesto«

Bančna skupina Unicredit, italijanska vlada in dežela Furlanija-Juljska krajina so se zavzele za ustanovitev visoke šole za evropsko ekonomsko pravo (High School of European Economic Law), ki bo imela sedež v Gorici. Njen cilj bo spodbujanje znanstvenega raziskovanja in visokega strokovnega izobraževanja na področju evropskega ekonomskega prava, ki ima ključno vlogo v postopku gradnje nove Evrope. Ustanovitelji so prepričani, da bo izobraževalna ustanova, ki bo imela sedež v vili Ritter v Stražcah, s svojo kakovostjo lahko privlačila mlade raziskovalce iz vseh evropskih držav.

Sporazum o ustanovitvi visoke šole, ki ji bo predsedoval italijanski zunanji minister Franco Frattini, so sklenili v petek zvečer v Pordenonu. Ob Frattiniju so dokument podpisali predsednik dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo, poverjeni upravitelj bančne skupine Unicredit Federico Ghizzoni in goriški župan Ettore Romoli, ki meni, da je ustanovitev visoke šole »velika priložnost za naše mesto«. V kratkem bo k sporazumu pri-

stopilo tudi rimsko ministrstvo za šolstvo, pred 31. januarjem pa se bodo podpisniki sporazuma ponovno sestali in uradno ustanovili fundacijo, na kateri bo visoka šola temeljila. Ob isti priložnosti bodo določili organe šole, način delovanja in vire financiranja. K fundaciji bodo lahko na povabilo banke Unicredit pristopila tudi druga podjetja, ki so pripravljena vlagati v raziskovanje in izobraževanje na področju evropskega prava.

Dejavnost šole bo temeljila na apliciranem raziskovanju, povezanim z organizacijo trgov, ter izobraževanju oz. izpopolnjevanju izvedencev, ki se bodo lahko zaposlili v javnih in zasebnih ustanovah. Partnerji šole bodo zasebne in javne raziskovalne ustanove, docenti pa ugledni izvedenci. Šola bo namenjena diplomirancem, ki se bodo lahko vpisali na študijski program (master) druge stopnje v evropski ekonomiji, po katerem bodo morali opraviti šestmesečno delovno prakso, ali pa na triletni doktorat (PHD).

»Predstavniki Unicredit so si že ogledali vilo Ritter in ocenili, da je primeren sedež za evropsko šolo. Na izbiro Gorice je prav gotovo učinkoval tudi konferenčni center v Ulici Alvia no,« je poudaril Romoli, predsednik dežele Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo pa je povedal, da je ustanovitev evropske izobraževalne ustanove v Gorici »še ena uresničena točka deželne pakta z volivci«. »Unicredit se zahvaljuje deželi FJK in italijanski vladi za priložnost, da prispeva k ustvarjanju odličnosti na področju, ki potrebuje inovacijo,« je po podpisu sporazuma komentiral Ghizzoni, minister Frattini, ki se je za šolo zavzel že v času volilne kampanje, pa je podčrtal: »Visoka šola, ki bo privlačila mlade italijanske in tuje talente, potrjuje, da je Gorica mesto izobraževanja.« (Ale)

Obnovljena vila Ritter v Stražcah

BUMBACA

Umrli zaradi podhladitve

Mario De Martin, 81-letni moški iz Vileša, je včeraj v osušeni struge Teri umrl zaradi podhladitve. Moški naj bi se včeraj dopoldne oddaljil od svojega doma v Vilešu, se izgubil in zašel k reki Ter, kjer so ga našli okrog 11. ure na območju občine Ruda. Moški je ležal v komi, pomoč osebja službe 118 pa je bila zaman, saj je bilo njegovo telo preveč časa izpostavljeno mrazu. Moški je umrl kmalu zatem. Na kraj so prišli tudi karabinjerji iz Palmanove in Vileša, ki vodijo preiskavo.

Konzulta o jaslih in zaščiti

Slovenske otroške jasli v Ulici Rocca bodo ena izmed osrednjih tem seje slovenske konzulte pri goriški občini, ki se bo sestala jutri ob 18. uri na goriškem županstvu. O poteku gradbenih del in drugih vprašanjih, kot so poimenovanje slovenske vzgojne ustanove - konzulta je pred časom predlagala naziv »Ringaraja« -, bo poročal predsednik konzulte Ivo Cotič. Ob tem bo na dnevnem redu zasedanja srečanje s predsedniki rajonskih svetov za Štandrež, Podgoro ter Pevmo, Štmaver in Oslavje, s katerimi se bodo pogovarjali o izvajanju desetega člena zaščitnega zakona št. 38 iz leta 2001 in drugih perečih vprašanjih, ki se tičejo slovenskih rajonov.

Božične zvezde po bakladi

Na oktobrski bakladi so sovodenjski krvodajalci skupno zbrali 1.760 evrov, ki so jih že namenili hospicu Via di Natela iz Aviana. K uspehu pobude so prispevali številni domačini, ki so jim krvodajalci hvaležni, veliko pa je bilo tudi tujih, ki na bakladi niso uspeli biti prisotni, vseeno pa so poskrbeli za prostovoljni prispevek. Krvodajalci bodo danes spet zbirali prostovoljne prispevke, saj bodo po mašah (okrog 12. ure) pred cerkvama v Sovodnjah in na Vrhu prodajali božične zvezde združenja ALL, ki raziskuje levkemije.

Koncertna sezona 2010/2011

BOŽIČNI KONCERT

Marc-Antoine Charpentier - TE DEUM za soliste, zbor in orkester

Slovenske božične pesmi-novitete v orkestracijah zamejskih skladateljev: Aljoša Tavčar, Patrick Quaggiato, Igor Zobin in Hilarij Lavrenčič

Alessandra Schettino sopran
Mojca Milič sopran
Elena Boscarol alt
Dax Velenich tenor
Alessandro Svab bas

OPZ Veseljaki,
Lucija Lavrenčič Terpin zborovodja
OPZ Emil Komel,
Damijana Čevdek Jug zborovodja
MePZ Hrast,
Hilarij Lavrenčič zborovodja
MePZ Lojze Bratuž,
Bogdan Kralj zborovodja

Orkester ArsAtelier
Hilarij Lavrenčič dirigent

Kulturni center Lojze Bratuž
ponedeljek, 20. decembra 2010, ob 20.30,
sreda, 22. decembra 2010, ob 20.30

Predprodaja vstopnic na
tel. 0039 0481 531445 ali po e-mailu
info@kdbratuz.org

Scintille
Kraček Verica
Gorica - ul. IX Agosto, 2

Popolna razprodaja zaradi spremembe lastništva

odprto tudi ob nedeljah

GORICA - Na pročelju Večjezično božično voščilo

Transparenti na pročelju trgovine v središču Gorice

BUMBACA

Na pročelju veleblagovnice Sorelle Ramonda na Korzu Verdi v Gorici so razobesili šest podolgovatih transparentov z božičnimi in novoletnimi voščili, ki izstopajo zaradi svoje večjezičnosti. Na transparentih so namreč voščila zapisana v italijanščini, angleščini, nemščini in slovenščini, zaradi česar je trgovina lahko za zgled tistim goriškim trgovcem in podjetnikom, ki se še vedno - in seveda brez pravih razlogov - otepajo slovenskega jezika in vidne dvojezičnosti.

GORICA - Waltritsch (DS) »Vinski sejem božična šala«

Prireditve ni omenjena v proračunu

»Ali bo Gorica zares dobila vinarsko prireditve? Pobudo v tej smeri je za naslednjo pomlad na četrtkovi predstavitvi vodnika vin FJK 2011 Trgovinskih zbornic najavil sam goriški desnosredinski župan, žal pa v občinskem proračunu za naslednje leto, o katerem bo občinski svet razpravjal prihodnji teden, o pobudi ni ne duha ne sluha.« Tako poudarja občinski svetnik Demokratske stranke Aleš Waltritsch in opozarja, da v koledarju turističnih prireditev ni nobene pobude na vinarskem področju, niti drugeje ni nobene njene omembe.

»Prireditve naj bi imela v ospredju svetovno znane in cenjene kapljice naših proizvajalcev ter naj bi seveda presejala meje deželne pomena, a o njej ni nikjer niti besedice? Kaj je to? Božična šala?« se sprašuje Waltritsch in nadaljuje: »Edino kar sem zaznal je skupek petih enogastronomskih tednov, med katerimi bo eden posvečen našim vinom letnika 2010, za katere je občina vprašala deželni prispevek za turistične pobude: pet tednov, katerih skupna vrednost je 45.500,00 evrov, torej manj kot 10.000 evrov za posamezni teden. In to naj bi bila sejemka ali drugačna prireditve za promocijo vinarstva? Upam, da Ettore Romoli ni mislil na to, ko je v četrtki najavil tovrstno prireditve. Gorica si zasluži več, veliko več. Župan naj dvigne glas pri svojih desnosredinskih somišljenikih na deželi, saj niti v deželnem koledarju sejmov za leto 2011 ni nobene omembe o tovrstni vinski prireditvi, ki bi si po drugi strani zaslužila pozornost cele dežele, predvsem ligiškega odbornika za kmetijstvo, ki tako zavzeto podpira krajevne proizvajalce, da je popolnoma pozabil na Gorico, kar je v četrtki povedal tudi sam župan in sprožil odobravajoče mrmranje,« poudarja Aleš Waltritsch.

Pustetto jutri v centru CIE

Deželni svetnik Levice, ekologije in svobode bo jutri končno obiskal center za priseljence CIE v Gradišču. Prošnjo za vstop v strukturo je vložil pred dvajsetimi dnevi, včeraj pa so mu končno vložili. »Ne razumem, zakaj so tako zavlačevali z izdajo dovoljenja. Z izkaznico deželnega svetnika sem brez večjih težav obiskal zapor v Tolmeču, zato pa mi ni jasno, zakaj morajo drugačne procedure veljati za center CIE,« opozarja Pustetto in pojasnjuje, da je dovoljenje za vstop v center CIE zahtevalo, potem ko so se pred približno mesecem dni razširile govorice o zelo slabih življenjskih pogojih v tovrstnih strukturah po vsej Italiji. »Čutim dolžnost, da osebno preverim, kako živijo priseljenci v Gradišču, poleg tega pa sem prepričan, da bi treba ustanoviti stalni observatorij za tamkajšnji center CIE,« poudarja Pustetto.

Baletna predstava
Skupina Khorakhanè iz Benetk

MARE MADRE
"Oltre l'acqua"

Jutri, ponedeljek 13. decembra 2010, ob 20.30
Kulturni dom - Gorica (ul. I. Brass 20) - info: 0481 33288

SOLKAN - Topel sprejem za osrednje goste festivala Sončkov dan

Za jugoslovanske reprezentante torta in podpisovanje avtogramov

Danes ob 15.30 zaključni del Vikovega memoriala, na katerem je nastopilo preko 1.200 otrok iz raznih držav

Nikola Plečaš podpisuje avtogram svojemu oboževalcu (levo); nekdanje jugoslovanske reprezentante so pričakali s torto

FOTO NN.

Včeraj dopoldne so iz Ljubljane v Solkan prispeli junaki letošnjega mednarodnega športnega festivala Sončkov dan, člani jugoslovanske košarkarske reprezentance, ki so pred 40 leti na svetovnem prvenstvu v Ljubljani nepozabni zmagi nad ZDA s 70 proti 63 postali svetovni prvaki.

Na Trgu Jožeta Srebrničja jih je pričakala godba in pisana množica, med katerimi je bilo precej takih, ki so se še živo spominjali odločilne tekme svetovnega prvenstva. Ivo Daneu, Dragutin Čermak, Nikola Plečaš in Damir Solman ter takratni trener reprezentance Ranko Žeravica so bili ob prihodu deležni bučnega aplavza. »Vesel sem, da smo se zbrali, pa čeprav v nekoliko okrnjeni postavi, saj se je Simonovič opravičil, ker čaka na operacijo hrbtenice, pa tudi Kapičić je prihod na srečanje odpovedal zadnji dan. Vsi ostali so prišli, a so Petra Skansija med včerajšnjim srečanjem okradli, tako da manjše ključavnice v stanovanju in se nam bo skupaj z Ratom Tvrđićem pridružil popoldne. Aljoša Žorga je včeraj zbolel, a pride na jutrišnje prireditve. Jelovac je obljubil, da pride s svojim avtom, a ne vem, kam se je izgubil,« je okrnjenost postave utemeljil najboljši slovenski košarkar vseh časov Daneu in v hecu dodal, da ga »fantje« ne ubogajo več tako, kot včasih. Zbranim se je zahvalil za lep sprejem, še posebej pa Miranu Franku, gonilni sili športnega društva Sonček, ki je tudi glavni krivec, da je do srečanja prišlo. »Ni potrebno, da imamo v Novi Gorici Stožice. Važno je, da imamo Mirana Franka, ki nam je pripravil to srečanje s šampioni izpred 40 let, na katere smo vsi še kako ponosni,« je ob sprejemu povedal novogoriški župan Matej Arčon, ki je v imenu mestne občine šampionom v pozdrav podaril torto v obliki košarkarskega igrišča.

Potem ko so se nekdanji košarkarski asi posladkali s torto in zainteresiranim podpisali nekaj avtogramov, so se odpravili na nadaljevanje prijetnega srečanja v Goriška Brda. Danes popoldne bodo spet v skoraj popolni postavi, z izjemo Čosiča in Rajkovića, ki sta že pokojna, navzoči na Vikovem memorialu v novogoriški športni dvorani. Morda se jim bo pridružil tudi Bora Stanković, dolgoletni in danes častni predsednik FIBA. Današnjega dogodka se bo udeležil tudi minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, novogoriški župan Matej Arčon ter športniki in olimpijci Jure Franko, Miro Cerar, Lidija Lapajne, Jani Klemencič in drugi. Spektakel za Vikov memorial se začne ob 15.30, zaključno tekmo najmlajših pa bodo spremljali različni zabavni vložki.

Ekipi bosta vodila evropsko priznana trenerja Slobodan Subotić in Bogdan Tanjević, letošnji svetovni podprvak s turško reprezentanco, svoj strokovni komentar bo dal tudi znani ameriški komentator in trener Dan Pe-

terson. Slavnostni gostje popoldanskega zaključka Vikovega memoriala, na katerem je skupno nastopilo preko 1.200 otrok iz bivših republik Jugoslavije, Francije, Avstrije in Italije, bodo seveda nekdanji jugoslovanske reprezentanti.

Nace Novak

GORICA - Večer s Klavdijem Palčičem

Biti to, kar si

S slikarjem sta se pogovarjala Marko Kravos in Miroslav Košuta

Z leve Martina Kofol, Marko Kravos, Klavdij Palčič in Miroslav Košuta FOTO K.D.

»Biti to, kar si« je naslov filmskemu zapisu, ki ga je novinarka RTV Slovenija Mirjam Muženič pripravila ob 70-letnici likovnega umetnika Klavdija Palčiča. Večer s filmom in sproščene pogovoru z umetniškimi ustvarjalci je potekal v petek zvečer v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

Umetnosti posvečeno srečanje sta pripravila goriški Kulturni dom in Slovensko kulturna gospodarska zveza. Kulturni večer je uvedel omenjeni filmski zapis, ki se v obliki intervjujev, pripovedi in dokumentarnega prikaza sprehodi skozi življenjski in bogato umetniško pot Klavdija Palčiča, ki je s svojo razpoznavnostjo pustil neizbrisno sled na umetniški sceni na širšem prostoru Alpe-Jadrana.

Ogledu filma je sledil pogovor med samim Klavdijem Palčičem ter pesnikoma in besednima ustvarjalcema Markom Kravosom in Miroslavom Košuto. Sproščeno zasnovan klepet je vodila kulturna delavka in novinarka Martina Kofol. Ves pogovor, v katerega so se na koncu vključili tudi nekateri udeleženci večera, je seveda bil naravnost na zelo tesno sodelovanje med tremi umetniki, izpostavljena pa je bil tudi družbeno-politična angažiranost slavljenca. Palčič je

bil namreč veliko let predsednik Slovenske kulturne-gospodarske zveze in kot so povedali sogovorniki, se je to dogajalo v času, ko je bila naša narodna skupnost na pohodu in je doživljala vsestranski rast tako na gospodarskem kot tudi družbenem in seveda kulturnem področju. Razvoj kulturnih dejavnosti, med katerimi igra vidno vlogo likovna umetnost, pa je v mnogočem odvisna ravno od okolja, v katerem nastaja in se oblikuje. Med prijetnim kramljanjem so trije sogovorniki »razkrili« vse vzvode, ki so pred mnogimi leti botrovali in danes še botrujejo k plodnemu sodelovanju med pisano besedo in Palčičevimi ilustracijami, ki so oplemenitile mnoge pesniške zbirke, prozne tekste in seveda mladinsko in otroško literaturo.

Kar precej besed je bilo namenjenih tudi vlogi, ki jo je primorska likovna in besedna ustvarjalnost odigrala na vseslovenski umetniški sceni, saj je v srednjeevropski, včasih nekoliko resnoben svet, vnesla potrebno sredozemsko odprtost in širino. Komaj zdaj se osrednja Slovenija zaveda, da ne more pošteno umetniško »zadhihiti« brez nekaterih zunanjih delov slovenskega naroda, je bilo še rečeno. (vip)

VRH - V Lokandi Devetak

Parada ekstra deviških oljčnih olj

Večer ekstra deviškega olja v Lokandi Devetak

FOTO A.W.

Pred petdesetimi leti je italijanski parlament izglasoval zakon, s katerim je uvedel tržno oznako ekstra deviškega oljčnega olja. Tega, tudi za naše gospodarstvo pomembnega mejnika, so se slovesno spomnili minuli teden v Milanu; istočasno je na Goriškem do pridelkov teritorija najbolj pazljiv in aktiven gurmanski hram, vrhovska Lokanda Devetak, s priložnostno večerjo zabeležil dogodek. V sodelovanju z združenjem neposrednih pridelovalcev Coldiretti iz Gorice in Trsta ter njihovima izobraževalno ustanovo Ciase in meddeželnim združenjem pridelovalcev oljk so pripravili poseben večer, kjer je kuharska umetnost letošnje dobitnice Artusije nagrade, Gabrielle Cottali Devetak in njene ekipe spojila okus šest deželnih ekstra deviških oljčnih olj z nekaterimi standardnimi hodi Čotove kuhinjske tradicije.

Vsak od šestih hodov je seveda dobil tudi pripadajoče vino, ker pa so oljke tesno povezane s trtami, je kar v treh primerih bil pridelovalec vina in olja isti z dokaj dobrimi rezultati. Ljubitelji dobre hrane, ki so tudi tokrat v lepem številu napolnili Lokando Devetak, sta pozdravila predsednika goriške in tržaške Coldiretti Antonia Bressan in Dimitri Žbogar, nagovorila pa direktor te stanovske organizacije Ivo Bozzatto in odgovorna projekta Cjase Deborah Zuliani, ki sta razložila tako pomen pristnega ekstrapravljenega oljčnega olja kot tudi pripravila kratko primerjalno pokašnjo z industrijskimi artikli.

Sprejemno čašo rebule brut noir 2009 kleti Primosis iz Oslava so gostje lahko pokusili z vsemi olji in Devetakovo kraško pogáčo ter na roko rezanim pršutom kraške do-

GORICA - V torek Srečanje z Jožetom Colaričem

V sklopu seminarjev Poti razvoja in rasti, ki jih Slovenski izobraževalni konzorcij Sloviki prireja v sodelovanju z goriškim pokrajinskim odborom Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, bo v torek, 14. decembra, stekel pogovor s predsednikom uprave in generalnim direktorjem podjetja Krka Jožetom Colaričem.

Preden se je leta 1982 zaposlil v Krki kot vodja oddelka za devizno-plačilni promet v finančni službi, je Colarič dve leti in pol delal v Kompas Ljubljana. V Krki je bliskovito napredoval: pri 29 letih je postal pomočnik direktorja finančnega sektorja, po petih letih je prevzel vodenje izvozne službe, leta 1990 je postal namestnik uvožno-izvoznega sektorja, tri leta kasneje namestnik generalnega direktorja za področje trženja in financ ter direktor marketing sektorja in prodaje. Od leta 1997 je opravljal funkcijo člana uprave, leta 1998 pa je bil imenovan za namestnika predsednika uprave.

Srečanje s podnaslovom »Primer tovarne zdravil Krka iz Novega Mesta« bo v torek ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Ulici Brass v Gorici. Vstop bo prost.

mačije Bajta iz Saleža. Prav tako iz saleške Bajte je bila Vitovska letnik 2008, ki je spremljala tudi običajno predjed, sladolec z namazom črnih oljk ekstra deviškim oljčnim oljem kmetije Lenardon iz Milj. Drugo predjed je predstavljala tortica Gruden-Zbogarjevega sira Tabor z zelo prilegajočim oljem posestva Russiz Superiore družine Marca Felluge, čigar je bil tudi spremlni beli pinot rezerva 2005. Prisotni so bili tudi predstavniki vseh kleti in posestev, ki so med uživanjem različnih hodov opisali svoje izdelke. Posestvo Gradišciutta Roberta Prinčiča je ponudilo sveži chardonnay 2009 in briško oljčno olje k svežim zelenim rezencem z belim tartufom, kmetija Valchiarò iz Tavorjane pri Čedadu pa merlot 2006 in domače olje Gabriellini šupeti z mlinci.

Glavna jed je bila ena Devetakovih adutov, zajčji zavitek s koromačem, zelenjavnim pirejem in grahovo omako (vse iz domačega vrta) z oljem kmetije Moschioni iz vzhodnih furlanskih gričev, ki je ponudila tudi dober refošk 2006. Sledila je še pokašnja Žbogarjevih sirov z namazi kmetije Sare Devetak, ki se prav s temi slastnimi proizvodi kraške zemlje že nekaj časa udeležuje prodajnih tržnic združenja Coldiretti, ki v različnih krajih goriške pokrajine ponujajo domače proizvode zdravega kmetijstva pod geslom Ljubezniva zemlja (»Campagna amica«).

Večer s pridelovalci olja vina in drugih dobrot naše zemlje se je zaključil krepko po polnoči s sladico, zmrzlimo s trnovim medom in karameliniranimi pomarančami Sare Devetak in pikolitom kmetije Vlachiarò. (aw)

GORICA - Predstavitev knjige Ljubke Šorli (1910-1993)

Znanstvena monografija poklon pesničnemu liku

Ob stoletnici rojstva pesnice jo je izdala Založba Univerze v Novi Gorici

S petkovega srečanja v dvorani pokrajinskega sveta

BUMBACA

Raznolik opus, življenje in odmev Ljubke Šorli so bili rdeča nit petkovega večera v dvorani pokrajinskega sveta v Gorici, kjer je slovenska konzulta pri pokrajini priredila predstavitev znanstvene monografije o goriški tolminski pesnici. Knjigo, ki je posvečena stoletnici rojstva Šorlijeve, je izdala Založba Univerze v Novi Gorici. Znanstvena monografija Ljubke Šorli (1910-1993) vsebuje štirinajst prispevkov s simpozija »Uporno sem viharjem kljubovala«, ki ga je Univerza v Novi Gorici priredila februarja v sodelovanju s Slovikom.

Knjiga je razdeljena na pet sklopov, ki obravnavajo sonetistiko Ljubke Šorli, podobe pesnične domovine, tematske posebnosti njene lirike, pesmi za otroke in mladino ter odmeve in uglasbitve njenih poezij. Dvojezični večer sta uvedla predsednik slovenske konzulte pri pokrajini Peter Černic in Mladen Franko, prorektor novogoriške univerze. V imenu pokrajinske uprave je pozdravila podpredsednica Roberta Demartin, večer pa je vodila Tatjana Rojc. O vsebinah monografije je publiki spregovorila Katja Mihurko Poniž, ki je tudi avtor enega izmed esejev, ki so zbrani v monografiji. Ostali avtorji so Irena Novak Popov, Zoran Božič, Vita Žerjal Pavlin, Branko Marušič, Denis Poniž, Alenka Jensterle Doležal, Tatjana Rojc, Irena Avenik Nabergoj, Katja Mihurko Poniž, Ana Toroš, Milena Mileva Blažič, Barbara Pregelj in Zoltan Jan. Predstavitev je popestril otroški zbor Emil Komel pod vodstvom Damijane Čevdek Jug.

GORICA - Jutri v centru Lojze Bratuž Predstavijo zbornik Osimo in Goriška

Krožek Anton Gregorčič prireja jutri ob 19. uri v mali dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici predstavitev zbornika »Osimo in Goriška, 35-letnica podpisa osimskih sporazumov in 25-letnica izgradnje briške ceste«.

Dne 10. novembra 1975 sta delegaciji Italije in SFR Jugoslavije v mestecu Osimo podpisali pomemben mednarodni sporazum. Ta je dokončno rešil marsikatero vprašanje, ki se je vlekle od konca druge svetovne vojne. Med temi sta seveda izstopala vprašanje dokončne meje med obema državama ter ureditev čezmejnih odnosov.

Sklenitev teh sporazumov je v letih po podpisu prineslo še druge dodatne pridobitve, ki so predvsem na Goriškem pozitivno vplivale na različna družbena področja. Kot primera lahko navedemo izgradnjo tovrnega postajališča pri Štandrežu in jez pri Solkanu. Brez dvoma pa je glavna pridobitev izgradnja briške ceste in novega mostu čez Sočo, saj je ta poseg dobesedno odtrgal od hude izoliranosti slovenska Brda, ki so tako pridobila pomembno

življenjsko povezavo z občino Nova Gorica in širšim goriškim prostorom. Sporazum pa je imel tudi določene posledice za slovensko narodno skupnost v Italiji. Tipičnost za delegacije, ki so se za SFR Jugoslavijo pogajale z italijanskimi vrstniki, je bila ta, da so zmeraj vključevale tudi lokalne predstavnike, ki so poznali stanje in zahteve na teritoriju. To pa je tudi omogočilo, da je ravno jugoslovanska stran uspela doseči pomembne pridobitve.

Vse to in veliko drugih zanimivih podatkov je povzetih v zborniku, ki ga je pred kratkim izdal Goriški muzej. Na jutrišnji predstavitvi bodo o njem spregovorili glavni avtorji Andrej Malnič, direktor Goriškega muzeja, Jože Šušmelj, takratni predsednik skupščine občine Nova Gorica in nekdanji Generalni konzul RS v Trstu, Tomaž Vučga, avtor zazidalnega načrta mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba. Pri organizaciji predstavitve zbornika s krožkom Anton Gregorčič sodelujejo Goriški muzej Nova Gorica, Kulturni center Lojze Bratuž in Svet slovenskih organizacij.

GORICA - V Kulturnem domu

Ganljiva pripoved o mami Rosi

Igralka Aida Talliente in harmonikar David Cej

BUMBACA

V Kulturnem domu v Gorici je bila v četrtek uprizorjena nadvse ganljiva gledališko-glasbena predstava o znani furlanski partizanski materi Rosi Cantoni, rojeni v kraju Pasián di Prato pri Vidmu; prireditelja večera, ki sta mu pokroviteljstvo zagotovila goriška občinska uprava in SKGZ, sta bila sekcija VZPI-ANPI iz Gorice in goriški Kulturni dom, sovpadal pa je s svetovnim dnevom človekovih pravic.

V glavni vlogi mame Rose je nastopila furlanska igralka Aida Talliente iz Vidma, ki je gledalce s pripovedjo popeljala v mračne čase fašistične in nacistične diktature med drugo svetovno vojno. Pripoved je uokvirila v odporiško gibanje v Furlaniji in spregovorila o tragičnih izkušnjah, ki jih je mama Rosa doživela med internacijo v nemških koncentracijskih taboriščih Ravensbrück in Buchenwald. Nadvse »zgovorna« je bila tudi harmonika Davida Ceja, goriškega glasbenika, ki je spremljal izvajanje Aide Talliente in tako dodatno obogatil lik in subtilno modrost mame Rose.

GORICA Komigo se začneja s Kobalom

Zadnje čase vedno večje število obiskovalcev goriškega Kulturnega doma sprašuje, kdaj se bo pričel Komigo. Očitno se je po sedmih izvedbah festivala gledališča v treh jezikih udomačil in našel svoj prostor v goriški kulturni ponudbi.

Priprave na Komigo 2011 so v polnem teku. Start festivala je predviden konec januarja. Predstave bodo uprizorjene predvidoma enkrat mesečno in se bodo zvrstili do junija. Prireditelji napovedujejo, da se bo letošnji Komigo začel z Borisom Kobalom, in sicer z doslej zelo uspešno komedijo »Poslednji termina(l)tor«; poleg le-te so na programu tudi komedije Špateatra iz Mengeša in Teatra 55 iz Ljubljane. Glede furlanskih in italijanskih predstav so pogajanja v teku z Marino De Julijem in z imitatorjem Androm Merkujem; predviden je tudi večer o Angelu Cecchelinu.

Kar se tiče furlanskih predstav, se Komigo vključuje v festival »Teatri comic Furlan«, ki se bo začel že v tem mesecu v Kulturnem domu in ki ga prireja združenje Terzo teatro iz Gorice. 17. decembra bo tako na sporedu furlanskega festivala gledališka predstava »I Ruspioni«, januarja pa si bodo sledile še tri predstave, od katerih bo zadnja 29. januarja, ko bo nastopila skupina Trigemini. Abonenti Komigoja lahko dvignejo brezplačne vstopnice za vse omenjene furlanske predstave v uradu Kulturnega doma v Gorici.

Novost Komigoja 2011 bo po drugi strani gostovanje korških Slovencev s trojezično komedijo, ki si jo je po besedah prirediteljev festivala vredno ogledati. Vsekakor bodo prireditelji v naslednjih tednih priredili posebno tiskovno konferenco, na kateri bodo predstavili celoten program festivala. Za podrobnejše informacije se zainteresirani lahko že sedaj obrnejo tudi na urad Kulturnega doma v Gorici.

GORICA - V galeriji Ars sadovi likovne kolonije Umetniki za Karitas

Človekoljubni likovniki

Izkupiček prodanih likovnih del bodo namenili brezposelnim, ki so zaradi gospodarske krize ostali na cesti

Lepo število sadov šestnajste likovne kolonije Umetniki za Karitas, ki je sredi avgusta letos potekala na Sinjem vrhu nad Ajdovščino pod naslovom »Nositi bremena drug drugemu«, je od četrtka na ogled v galeriji Ars na Travniku.

Na odprtju razstave je v imenu galerije Ars pozdravil Jurij Paljk, ki je spomnil, da je prodajna razstava v mestni galeriji ali pa v Kulturnem centru Lojze Bratuž že lepa tradicija, ki nas v predbožičnem času spodbuja k velikodušnosti. Voditeljica projekta in predstavnica koprške Karitas Jožica Ličen pa je povedala, da je ta razstava že 169. po vrsti. »Dobrota in ljubezen se širita,« saj je v šestnajstih letih nastalo preko tisoč petsto umetniških del, v katalogih je zapisanih preko tisoč avtorjev, ki so darovali svoj čas in talente za ljudi v stiski. Izkupiček prodanih del so doslej namenili pomoči materam v stiski, brezdomcem, zasvojencom, ostarelim in bolnikom. »Letos je bila odločitev žal zelo lahka, izbrali so namreč tiste, kar prejmemo, gre direktno za ljudi, saj prostovoljci delamo zastoj,« je za-

Razstava v galeriji Ars

BUMBACA

trdila. V letošnjem letu praznujejo 20-letnico delovanja Karitas v Kopru, kjer je septembra 1990 peščica oseb dala življenjske organizaciji, ki ima danes tri tisoč prostovoljcev in štiri domove s specifičnimi programi. Do pred kratkim so nudili pomoč štiri tisoč družinam, ki jim je breme življenjskih stroškov pretežko in čakajo na

pomoč. Zato v letu, ki ga je Cerkev na slovenskem razglasila za leto dobrotelstva in solidarnosti, tudi z novo razstavo spodbujajo dobre ljudi, naj umetnine kupijo in tako pomagajo nositi bremena ljudi v stiski.

Likovna delavnica Umetniki za Karitas že šestnajst let udejanja moto letoš-

GRAD KROMBERK - Zbirka podarjenih del

Na ogled dela likovnega ustvarjalca Vladimirja Makuca

Umetnik je svojemu rojstnemu kraju podaril retrospektivni izbor svojih likovnih del

Vladimir Makuc na četrtkovem večeru

Obiskovalci si ogledujejo umetnikova dela

Glavni protagonist četrtkovega večera na gradu Kromberk je bil likovni ustvarjalec Vladimir Makuc, eden najbolj prepoznavnih primorskih likovnih ustvarjalcev, ki so mu v Goriškem muzeju na gradu Kromberk retrospektivno razstavo posvetili že leta 1985, ob njegovi šestdesetletnici. V Solkanu rojeni umetnik, ki sodi med vodilne slovenske grafike, je pa tudi slikar in kipar, čigar značilna motivika izhaja iz narave, kraških polj, ptic, ki žive pri nas, in iz antične mitologije, je namreč leta 2007 svojemu rojstnemu kraju podaril retrospektivni izbor svojih likovnih del, ki obsega 187 grafik, 82 slik, 240 risb, 28 kipov in 16 slik na porcelanu in ga je v hrambo prejel Goriški muzej. Vsa podarjena dela so po zaslugi Matjaža Breclja iz Goriškega muzeja, ki jih je skupaj z avtorjem dve leti pregledoval, zbiral in popisoval, ter strokovnih piscev, ki so na povabilo Vladimirja Makuca prispevali svoje zapise o umetniku in njegovem bogatem in razno-

vrstnem opusu, zaživela v obsežni monografiji z naslovom Vladimir Makuc - Zbirka podarjenih del, katere predstavitev je bila lajt motiv četrtkovega večera, sledila pa ji je še otvoritev razstave podarjenih Makučevih grafik in kipov. Po uvodnih pozdravih direktorja Goriškega muzeja, Andreja Malniča, novogoriškega župana Mateja Arčona in predsednika KS Solkan, Jožka Lebana, je o novi monografiji in njenem nastajanju spregovoril avtor projekta in urednik kataloga Matjaž Breclj. V zvezi s samo donacijo je pojasnil, da je Makuc to zapuščino skrbno načrtoval, jo zbiral in hranil prav z namenom, da svojemu rojstnemu kraju podari izbor najboljših del, ki jih je v svoji dolgi likovni karieri ustvaril. »Ta bogata zbirka zaokroža likovna iskanja velikega poeta kraške Pokrajine in njenih značilnosti, iz katere je izšel in ki jo še danes nosi v sebi, jo sprejema ter podoživlja kot slikar, da bi nam jo, preinterpretirano skozi oči umetnika po-

sredoval na platnu, papirju ali lesu,« je med drugim povedal Breclj in dodal, da se v Goriškem muzeju zavedajo dragocenega daru, ki so ga prejeli v varstvo, in jim je v čast, da bodo zanj skrbeli in zanamcem ohranili to dragoceno likovno zapuščino. V zvezi z monografijo je pojasnil, da je iz običajnega predstavitvenega kataloga podarjenih del prerasla v monumentalno predstavitev slikarja in njegovega dela v celoti, da so v njej vsa podarjena dela predstavljena na fotografijah, da so vsi spremni teksti prevedeni tudi v angleški in italijanski jezik, in da jo je oblikoval Ranko Novak, profesor na akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Vsebin svojih prispevkov v publikaciji so zbranim v nadaljevanju predstavili še muzejski svetnik v Narodni galeriji v Ljubljani, Andrej Smrekar, in profesorja umetnostne zgodovine na ljubljanski akademiji za likovno umetnost in oblikovanje oziroma Filozofski fakulteti, Nadja Zgonik in Milček Komelj. Čisto

na kratko je zbrane nagovoril tudi 85-letni Vladimir Makuc, ki se je predvsem lepo zahvalil organizatorjem večera in vsem, ki so sodelovali pri nastajanju monografije. Sledila je otvoritev razstave podarjenih grafik in kipov, ki zaradi prostorske stiske predstavlja prvi del predstavitve več kot 550 doniranih del. Sledili ji bosta še dve razstavi, na katerih bodo predstavljena preostala podarjena dela, in sicer slike in risbe, tako da bodo Makučeva dela na ogled celo leto. Ko bo zaključena obnova Vile Bartolomei v Solkanu, kjer se bodo gradbena dela kmalu začela, bo v novem muzejskem centru svoj prostor dobila tudi galerija Vladimirja Makuca, saj bi bilo avtorju, ki je za svoje ustvarjanje prejel vrsto pomembnih nagrad, med njimi tudi Prešernovo nagrado in nagrado Riharda Jakopiča, največje slovensko priznanje za likovne umetnike, še posebej ljubo, da bi bila njegova dela razstavljena v rodnem Solkanu.

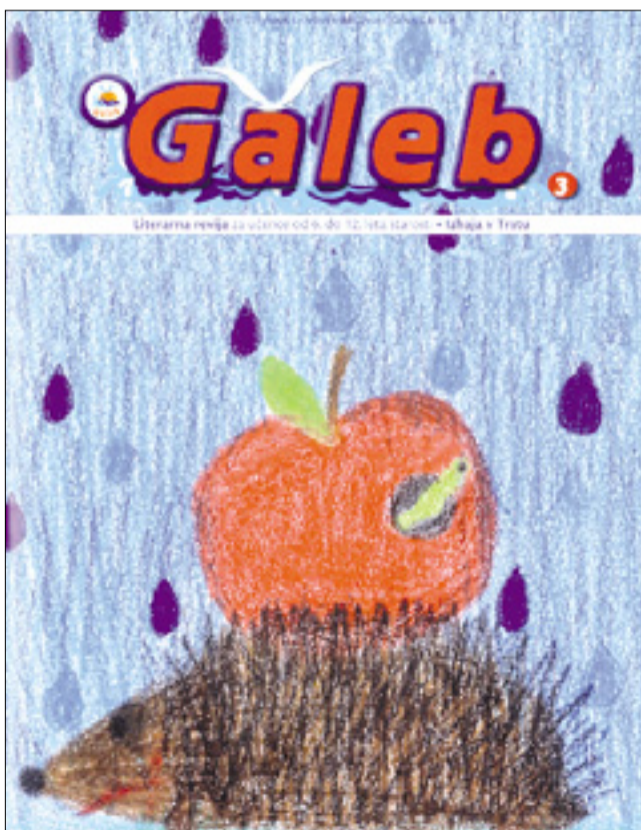
Nace Novak

REVIJE ZA MLADE IN OTROKE - Novembrska številka

Galeb odet v novembrske barve in vsebinsko jesensko »zaznamovan«

Tudi novembrska številka otroške in mladinske revije Galeb nam prinaša raznovrstne žanre, ki bodo razveselili tako bralce začetnike kot tudi bolj zahtevne bralce, ki jim pravljice in zgodbe predstavljajo iztočnico za večerno branje, pripovedovanje in pogovor. Pisateljska imena, ki so tudi v tej številki glavni stebri in so dosedanji bralci že znana, pa so: Zvezdana Majhen, Majda Koren, Bina Štampe Žmavc, Žiga Gombač, Tone Pavček ... In še mnoga druga. Revijo pa poleg leposlovnih besedil bogatijo še likovna delavnica, dopolnjevanke, križanke in pisma učencev in učenek različnih zamejskih šol.

Ilustracija Arianne Moro, učenke 4. razreda devinske osnovne šole Josip Jurčič, nas vabi, da odpremo novembrski Galeb (na sliki). Na prvi strani se nahaja pesmica Zvezdane Majhen, ki govori o podpisniku svobode oz. o tem, kako pomembno se je upreti odvisnosti. Pesmica je posvečena mesecu preprečevanja odvisnosti. Povsem novembrsko vsebino pa ima tudi pesmica November, pod katero se je podpisala Martina Legiša, ilustriral pa jo je Stefan Turk. V nadaljevanju pa je moč prebrati še eno pesmico; Bina Štampe Žmavc je prispevala radoživo pesmico o mucu Ini. Na sosednji strani pa je še ena jesenska pesem - Jesen v gozdu - napisal jo je Žiga Gombač. Slednjo pesem je v privlačno jesensko celoto z ilustracijo povezala Živa Pahor. Čisto za konec pa lahko otroci preberejo še pesem Toneta Pavčka z naslovom Naši novi angeli - Angel za slepe. Med zgodbicami lahko mladi uporabniki najprej preberejo zgodbo Tatjane Kokalj z naslovom Buška na glavi. Ta pripoved sodi v pravljčni niz Rad bi bil tak kot drugi. Majda Koren je tudi tokrat prispevala v obli-

ki stripa pripovedovano pripoved o medvedu in miški, ki sta se odpravila v jamo. Še eno ljudsko pravljico, tokrat grško pravljico o petelinu in lisici, je za novembrsko izdajo Galeba prevedla in pripravila Klarisa M. Jovanovič. Rdeča kapica in akrobatka Srečka je naslov zgodbe, ki je nastala pod peresom Štefke

Kac Marn, Darinka Kobal pa je napisala zgodbo Dedek, igraj se z nami. V tokratni pripovedi nam dedek razlaga, kako so nekoč stiskali oljke; to so počeli s stiskalnicami, ki so jim rekli torklje.

Čarobno potovanje v Kekčev svet nam tudi tokrat pričara Marjeta Zorec, ki je za Galebove bralce priredila povest Josipa Vandota Kekca na hudi poti. V tej številki je moč spoznati vilo Škratico, ki je prepričala Prisanka, naj izpusti Kekca in Tinko. Prebrisani Kekc pa je mogočnega Prisanka ugnal tako, da je divji mož podrl zidno pregrado in se spet spoprijateljil z vilo Škratico. Ob tem prispevku lahko bralci izvedo tudi, zakaj je ena najlepših gora v Julijcih dobila ime Škratica, in kaj je Prisank. Poleg omenjenih leposlovnih besedil pa bo marsikateremu bralcu prav prišel tudi prispevek Berte Golob, ki pripoveduje o Cirilu Kosmaču, ki bi letos dočkal sto let. Za vsa omenjena besedila velja, da jih bogatijo pisane ilustracije, ki so jih prispevali različni avtorji.

Poleg vsega omenjenega pa ne smemo pozabiti na didaktične igre, ki nam bodo prav gotovo prav prišle v teh dolgih zimskih popoldnevih. Ustvarjalnost otrok pa spodbujata tudi likovna in kuharska delavnica. V sklopu slednje nas Škrobek uči pripravljati simpatične dragulje, ki jih lahko spravimo v čokoladne zaboje, Jasna Merku pa nam v likovni delavnici svetuje, kako izdelati zapetnice ali ogrlice z obdelovanjem volne. Čisto ob koncu novembrskega Galeba pa je že ustaljena rubrika Šolarji pišejo in rišejo, ki nam tokrat prinaša pisma in spise otrok iz nabrežinske osnovne šole Virgil Šček in osnovne šole Alojz Gradnik s Cola. Besedila bogatijo tudi pisane risbe otrok. (šč)

NOVA GORICA Mladostni žar kvarteta Minetti

Že z uvodnimi takti Godalnega kvarteta v c-molu, op. 18/4 Ludwiga van Beethovna, zadnjih od šestih iz opusa 18, so gosti šestega abonmajskega koncerta Kulturnega doma Nova Gorica oznanili glasbeno doživetje, v katerem bomo lahko predvsem uživali ob izjemno sveži, mladostno iskrivi in temperamentni skupni igri. Godalni kvartet Minetti, ki so ga pred tremi leti ustanovili študenti in študentke oddelka za godala na Univerzi za glasbo in upodabljalno umetnost na Dunaju, mladi avstrijski glasbeniki, ki so se izobraževali pri slovitim kvartetu Alban Berg, je namreč sestav, ki še utripa z iskreno in srčno predanostjo glasbeni muzi in v svojem intenzivnem muziciranju razkriva požrtvovalno iskanje drugačnega v že mnogokrat slišanih skladbah za godalni kvartet. Violinistki Maria Ehmer in Anna Knopp, violist Markus Huber in violončelist Leonhard Roczek so brez dvoma izjemno nadarjeni glasbeniki mlajše generacije, in če se je v prvem stavku Beethovnevega kvarteta njihova skupna glasbena govorica še vendar nekoliko prilagajala na nov koncertni ambient (in bila zato rahlo intonančno in ritmično manj perfektna), pa so uglašeni, radostni in živahni avstrijski muzikanti v popolnosti izpostavili svoje poustvarjalne vrline v briljantni izvedbi Godalnega kvarteta št. 1 (Metamorphoses nocturnes) romunskega skladatelja Györgyja Ligetija. V izvedbi tega zahtevnega dela je kvartet Minetti resnično opravičil sloves »avstrijske glasbene senzacije« in uvrstitev med najbolj obetavne kvartete v Avstriji, »kjer vsi štirje glasbeniki prinašajo s seboj vse, kar se pričakuje od glasbenika, ki igra v takšni zasedbi...«. V skupni igri avstrijskega sestava občudujemo sožitje individualnih pristopov, zvok sestava je prijeten, v muziciranju je čutili popolno predanost glasbi. In povsem nove zvočne razsežnosti, ki jih naprimer zahteva mikropolifonija v delih Ligetija, nam tako z doživeto in vrhunsko izvedbo resnično lahko približajo posebnosti izvirnega in inovativnega kompozicijskega jezika skladatelja, ki je veljal za enega najpomembnejših avantgardističnih skladateljev druge polovice 20. stoletja.

»Kvartet Minetti je eksplodirajoča temperamentov,« so med drugim tudi zapisali glasbeni kritiki. Obetavni sestav, ki je sicer stalno na poti in koncertira v Evropi, Ameriki, Avstraliji, na Japonskem, je tokrat prvič nastopil v Sloveniji in preprosti mladi avstrijski glasbeniki so bili očarani ob prijaznem in pozornem novogoriškem občinstvu, razveselili in presenetili pa so jih še zlasti številni mladi obiskovalci. In tudi zaradi slednjih je še kako pomembno, da je sestav Minetti glasbeno žarel, da je sproščeno, mladostno živahno, a hkrati vrhunsko, poustvaril tudi zadnjo skladbo večera, Godalni kvartet št. 19 v C-duru, KV 465, imenovan Disonančni, Wolfgang Amadeusa Mozarta, da je - tako kot je največkrat tudi veliki dunajski klasicistični genij - očaral in osvojil auditorij.

Tatjana Gregorič

PODNEBNI VRH V CANCUNU BREZ PRAVEGA USPEHA

Samo nekaj
drobnih korakov

DUŠAN KALC

Podnebje se spreminja in pri naša nepredvidljive nevarnosti. Svetu grozijo spriči malomarnega odnosa do narave ter vztrajnega onesnaževanja ozračja hude posledice (če že ne prava ekološka katastrofa), a tistim, ki krojijo usodo planeta, so kar naprej bolj pri srcu ozki in kratkoročni finančni računi, kot pa interesi človeštva. Atmosfera je samo ena in je skupna last vseh Zemljanov, a mnogi, zaslepljeni od sija oblasti in dobička, ne vidijo, ali nočejo videti nevarnosti, ki jo predstavlja onesnaževanje okolja.

Kako naj si sicer razlagamo en neuspeh (ali delni uspeh) okoljskih konferenc Združenih narodov za drugim? Lanski decembrski konferenci v Kopenhavnu zaradi razhajanj in nesoglasij v pogajanjih med razvitim Zapadom in državami v razvoju ni uspelo doseči dogovora o omejitvah izpustov ogljikovega dioksida. Zaman so bili pozivi znanstvenikov, naravovarstvenikov in raznih skupnosti, zlasti iz držav v razvoju, ki jih podnebne spremembe najbolj oškodujejo. In zaman je bilo devet milijonov podpisov, kolikor so jih pred konferenco zbrali po spletu za zahtevo po sklenitvi poštenega in zavezujočega podnebnega sporazuma.

Kanček upanja so nato namenili avgustovski konferenci ZN v Bonnu, ki naj bi nekako zgladila težke odnose med bogatimi in revnimi, med razvitimi in nerazvitimi ter pripravila boljše osnovo za zavezujoč sporazum, a utrudljiva in utrujoča pogajanja so obrodila le ohlapen do-

govor(ček) o tem, da je treba povprečno globalno temperaturo omejiti in prepričati, da bi se dvignila za več kot dve stopinji celzija. Hkrati so razpravljali o tem, kje in kako izbrskati in kako uporabiti sto milijard dolarjev, ki so jih že na spodletem vrhu v Kopenhavnu zagotovili v pomoč nerazvitim državam pri njihovem boju proti globalnemu segrevanju in prizadevanjih za omejitve krčenja gozdov ter za uvajanje najsodobnejših okoljskih tehnologij.

Naslednji korak, ki naj bi še bolj zblizal sprte strani, je bila oktobrska konferenca v Tjanjinu na Kitajskem, a zblizanja že spet ni bilo. Že spet ohlapne obljube o finančni pomoči in jalovo razpravljanje o potrebi po globalnem podnebnem sporazumu. Tjanjin torej le kot priprava na Cancun, a z še manjšimi upanji na uspeh.

In tako smo prišli do novega, po Kyotu šestnajstega svetovnega vrha COP 16 (Conference of the Parties) v mehiškem letoviščarskem kraju Cancun, ki se je začel 29. novembra v vzdušju velikega malodušja in zaključil 10. decembra, na svetovni dan človekovih pravic (ki so marsikje in marsikdaj le pobožna želja), le z delnimi kompromisnimi dogovori, z novimi obljubami, z izjavami o dobrih nameni, z načelnimi soglasji in s finančnimi nakazili, a brez globalnega zavezujočega sporazuma.

V primerjavi s Kopenhavnim predstavlja Cancun sicer rahel korak(ec) naprej, še zlasti, ker so se pogajalci dogovorili za ustanovitev takimenovanega Green Climate Fund za pomoč revnejšim državam (za katerega pa ni jasno, kdo ga bo upra-

vljal), vendar so popolnejšo rešitev predali naslednjemu vrhu ZN (dogovorili so se, da se morajo dogovoriti), ki bo prihodnje leto v južnoafriškem Durbanu, ali celo na naslednjih konferencah, če tudi v Durbanu še ne bodo dozoreli pogoji za premostitev spornih pogledov na problem, s katerim ne bi kazalo odlašati, če nam je kolikšaj pri srcu usoda našega planeta.

Statistike kažejo, da je letošnje leto tretje najtoplejše od začetka uradnih merjenj leta 1850, in da je desetletje, ki se zaključuje, sploh najtoplejše. Od letošnjega januarja do oktobra se je temperatura dvignila za 0,55 stopinj celzija nad povprečje iz obdobja 1961-1990. Ni naključje, da se soočamo z vse bolj ekstremnimi vremenskimi pojavi – z bolj pogostimi in uničujočimi poplavami in zemeljskimi plazovi vsepovsod po svetu, vključno z Italijo in Slovenijo, s prav tako uničujočimi sušami, zlasti na afriški celini. Pojavljajo se nenormalna nihanja v temperaturi. Moskvo je na primer poleti zajela vročina, ki je dosegla 45 stopinj celzija ter zanetila hude požare, sedaj pa je temperatura padla pod 20 stopinj celzija. Ledeniki se talijo, morska gladina narašča in ogroža tihoceanska otočja. Posledica vseh teh pojavov je izumiranje nekaterih živalskih vrst, od korolov do polarnih medvedov. Posledica je tudi večja umrljivost med ljudmi. Izvedenci so izračunali, da se bo za vsako stopinjo temperature več zvišala umrljivost za tri odstotke. Kaj se mora še zgoditi, da bomo le spregledali in ukrepali, kot nam velja pamet in ne le denarnica?

Slika, ki mi je o lanskem svetovnem

zasedanju v Kopenhavnu ostala najbolj v spominu, so bili štirje naravovarstveniki, preoblečeni v jezdece apokalipse, ki so prihajali na konjih pred pogajalsko palačo. Očitno pa so pogajalci videli v prisposodbah »vojne«, »lakote«, »kuge« in »smrti« prej cirkuško šalo kot resnično grožnjo. In najbrž ne bo veliko zalegla niti letošnja domisljica pripadnikov naravovarstvene organizacije Greenpeace, ki so na cancunski plaži simbolično potapljali v morje modele velikih svetovnih stvaritev, kot so pariški Eifflov stolp, newyorški Kip svobode, londonski Big Ben, egiptovska piramida in druge. Zgovorno so s to akcijo pozvali veljake sveta, naj se zganejo, preden bo njihova mesta res pobral hudič.

Vendar bistvenih premikov ni. Namesto tega smo bili (in smo še) priča spopadu različnih gledanj na probleme sveta, ki jih je finančna in gospodarska kriza še zaostila. Že spet smo bili dva tedna, tako kot v Kopenhavnu, priča mešetarnju in sumničavemu pregovarjanju, medsebojnemu obtoževanju in kupčkanju s sredstvi za pomoč državam v razvoju. V vsem tem se odraža tudi spopad med revnimi in bogatimi državami, med razvitimi in državami v razvoju. Slednje niso pripravljene sprejemati ukrepov, ki bi tako ali drugače zavirali njihovo gospodarsko rast. Mednje se še vedno prišteva tudi Kitajska, ki jo Kjotski protokol o zmanjševanju emisij ogljikovega dioksida uvršča med nerazvite, čeprav je postala druga svetovna gospodarska velesila. Prav Kitajska je med največjimi onesnaževalkami ozračja z ogljikovim dioksidom, je pa hkrati tudi tista, ki je v zadnjem času največ vložila v čisto energijo, v Cancunu pa pokazala, da pristaja na kompromis glede zmanjševanja emisije, ter omilila odklonilen odnos do zavezujočega sporazuma o klimatskih spremembah. S tem je nekako »odbila žogo« na drugo stran mreže, to je na stran glavnega nasprotnika, to je ZDA, ki niso nikoli podpisale Kjotskega protokola, ki ostajajo eden glavnih onesnaževalcev atmosfere, ki vlagajo veliko manj v zeleno energijo in ki imajo ob vsem tem tudi gospodovalen in aroganten odnos do ostalega sveta.

ZDA in z njimi razviti in bogati Zapad se trdovratno otepajo obvez glede zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, ker je njihova energetska politika pretesno vezana na uporabo nafte in drugih fosilnih goriv. Zanje so pripravljene storiti vse, kot dokazujejo vojne okrog po svetu (Irak docet). Če bi se temu odrekli in se opredelili za politiko gospodarskega razvoja pretežno na alternativnih energetskih virih, bi se težje kosali z deželami, ki vse hitreje silijo na površje in med njimi so poleg Kitajske še Indija, Brazilija, Južna Afrika (ki tvorijo takimenovano skupino Basic z naraščajočo težo in odmevnostjo tudi v Cancunu), pa tudi Rusija in nekatere druge.

Mimogrede naj povemo, da je Italija v tem pogledu še posebno nemarna, tako da na lestvici vlaganja v zmanjševanje emisij zaseda med šestdesetimi državami šele 41. mesto. V primerjavi z lanskim letom je sicer napredovala za dve mesti, vendar zgolj zato, ker so mnoge tovarne zaradi gospodarske krize zmanjšale ali prekinile proizvodnjo in zato manj onesnaževale. Na repu lestvic je tudi glede naložb za uvajanje alternativnih virov energije ter glede prispevkov mednarodnim skladom za pomoč državam v razvoju (čeprav je ministrica za okolje Prestigiacomo na cancunski konferenci trdila obratno).

Po nedavni zmagi republikancev v ameriškem parlamentu so možnosti za zadovoljivo reševanje mednarodnih odnosov še bolj skromne. Pripravljenost na tvorno dogovarjanje, kaj šele na popušcanje v pogajanjih o kakršnemkoli problemu, je neznanatna. To se je seveda pokazalo tudi v Cancunu, kjer je ameriška diplomacija odločno odklonila vse, kar ni povsem v skladu z interesi gospodarja sveta, kar bi po globokem prepričanju ameriške desnice morale še vedno biti ZDA.

Da igrajo ZDA glede ekološke problematike ne le brezkompromisno, tem-

več tudi dokaj umazano igro, se v teh dneh kaže v razkritih spleta WikiLeaks. Iz nekaterih tajnih dokumentov razberemo, da je CIA tik pred vrhom v Kopenhavnu preko zunanjega ministrstva naložila ameriškim veleposlaništvom, da vohunijo za diplomati drugih držav in za funkcionarji Združenih narodov. Tako so ZDA lahko lažje vplivale na odločitve, ali bolje rečeno neodločitve svetovnega vrha na Danskem, ter prispevale h klavrnemu propadu vrha samega.

Samo od sebe se ob tem postavlja vprašanje, ali je bilo morda v zvezi s Cancunom kaj drugače. Ali je šlo tudi v tem primeru za v tajnost zavite hude pritiske in ustrahovanja? Čeprav se je od vedno vedelo in znalo, da se mogotci sveta poslužujejo vseh, tudi najbolj podlih sredstev, za dosego svojih ciljev, je WikiLeaks razkril črno na belem, kako potekajo te stvari. Pa ne samo na področju klimatskih sprememb. O tem smo dobili ogromno dokazov. Med drugimi tudi dokaz o ameriških pritiskih na bivšega brazilskega predsednika Lulo, da bi se ošibilo revolucionarno gibanje »brez zemlje«, ki naj bi predstavljalo največjo oviro pri sprejemanju zakonov proti terorizmu, kakršni bi bili seveda pogodu ZDA (in hkrati oviro za multinacionalke, za njihov agrobusiness in za nemoteno ropanje brazilskega pragozda, pomembnega nevtralizatorja toplogrednih plinov).

Nič čudnega, da je Assange, ustanovitelj WikiLeaks, tako osovražen od oblastnikov (in njihovih podreptikov) in da bi mu najraje zaprli usta. Kljub njegovi aretaciji pa jim to ne bo uspelo. Ustvaril je sistem, ki nekako preprečuje mogotcem, da bi počeli karkoli se jim zljubi. Hkrati pa je pokazal, kako zapleteni in sodovisni so problemi, ki pretresajo današnji svet.

Človeštvo se doslej še nikoli ni ukvarjalo s tako kompleksnimi vprašanji. Svet je zajela globalna kriza, ki ni le finančna, gospodarska in politična. Njene razsežnosti segajo tudi na področje ekologije, energetike, prehrane, migracijskih valov in socialnih vprašanj. In vse to je povezano med sabo. Ne da se reševati enega problema, ne da bi pri tem dregnili v drugega in tretjega. Tudi podnebnih sprememb se ne da obravnavati zunaj konteksta globalnega dogajanja. Soodvisnost med izkoriščanjem teritorija in podnebnimi spremembami postaja vse očitnejša. In na to opozarjajo razna gibanja naravovarstvenikov, protiglobalistov, staroselcev in drugih kritikov kapitalističnega sistema, ki so se kot običajno v velikem številu zbrali ob robu cancunskega vrha ter na različne, tudi slikovite in provokativne načine, skušali opozoriti na dejstvo, da se svet po sedanjem sistemu podaja na nevarno pot, ki nas lahko privede do samouničenja. Ta sistem, pravijo oporečniki, ki jim veliki mediji po navodilu oblasti kot običajno odrekajo odmevnost, sloni na pohlepu, kot dokazujejo lakomno izkoriščanje naravnih virov in divja kmetijska ter industrijska proizvodnja, ki zastrupljajo zrak in vodo, uničujejo okolje in razne oblike življenja, polnijo žepo redkim premožnim in jih praznijo brezštevilnim revšem, hkrati pa ustvarjajo migracije, ki še dodatno zapletajo razmere v svetu. Oporečniško gibanje je zato v Cancunu izbralo geslo, ki pravi: ne spreminjati podnebja, spremeniti sistem!

V Cancunu sta se spopadla dva pogleda na svet, dva različna koncepta razvoja, ki sta še daleč eden od drugega, a se bosta morala vendarle približati, če hočemo res izboljšati ta svet in ga prepustiti zamatem v čim boljšem stanju. Morda bi včasih veljalo prisluhniti indiosom in drugim primitivnim, a po svoje modrim ljudstvom, ki so od nekdanje tesno povezani z materjo Zemljo v medsebojnem prijaznem in spoštljivem odnosu in nas svarijo s starodavno legendo o »Yari«, velikanski kači iz blata, ki bo prej ali slej razjarjena prilezla iz gorske votline in požrla vse ljudi, če bodo še naprej preveč srkali »Ruirió«, ali kri matere Zemlje.

Sicer pa, nasvidenje v Durbanu.

Licej A. M. SLOMŠEK

Ul. Caravaggio 4, 34128 TRST
tel. 040 567877
fax 040 351457
e-mail tajnistvo@slomsek.it
www.slomsek.it

Licej Anton Martin Slomšek

STOPIMO V SVET ... in spoznamo družbo

Humanistični licej

Odkrivamo človeka in sebe

kam po maturi?

dijaki pridobijo na strokovni ravni dobro osnovo za **delo z otroki, z mladostniki, z ostarelimi in osebami s posebnimi potrebami**.

- vzgojitelji
- pomožno osebje v vzgojno izobraževalnih ustanovah
- v socialnih ustanovah

	1.	2.	3.	4.	5.
Slovenski jezik in slovstvo	4	4	4	4	4
Italijanski jezik in slovstvo	4	4	4	4	4
Latinsčina	3	3	2	2	2
Zgodovina in zemljepis	3	3			
Zgodovina			2	2	2
Filozofija			3	3	3
Humanistične vede*	4	4	5	5	5
Pravo in ekonomija	2	2			
Tuji jezik (angleščina)	3	3	3	3	3
Matematika**	3	3	2	2	2
Fizika			2	2	2
Naravoslovje***	2	2	2	2	2
Zgodovina umetnosti			2	2	2
Telesna vzgoja	2	2	2	2	2
Verouk ali altern. dejavnosti	1	1	1	1	1
	31	31	34	34	34

* antropologija, pedagogika, psihologija in sociologija

** z informatiko v bieniju

*** biologija, vede o zemlji **PROJEKT LIKOVNE IN GLASBENE VZGOJE V BIENIJU**

značilni predmeti

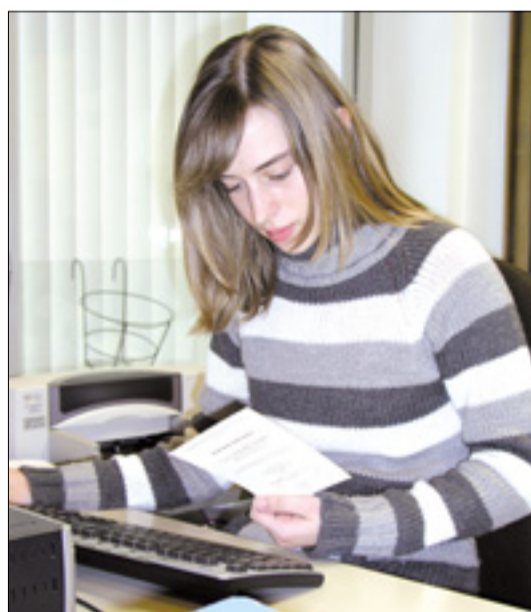
- **PSIHOLOGIJA** kdo sem jaz?
- **ANTROPOLOGIJA** človek v različnih kulturah
- **SOCIOLOGIJA** mi in družba
- **PEDAGOGIKA** kako uspešno vzgajamo

**delovna praksa
strokovne ekskurzije
nastopi in hospitacije**

Družbeno - ekonomski licej

Z novimi idejami, z energijo skupaj!

kam po maturi?

FAKULTETE družboslovno področje

- mednarodni odnosi in diplomatske vede
- sociologija
- antropologija
- varovanje kulturne in naravne dediščine
- jeziki

POKLICI

- delo v turizmu
- v medijskih in javnih ustanov
- v socialnih službah

	1.	2.	3.	4.	5.
Slovenski jezik in slovstvo	4	4	4	4	4
Italijanski jezik in slovstvo	4	4	4	4	4
Zgodovina in zemljepis	3	3			
Zgodovina			2	2	2
Filozofija	3	3	3	3	3
Humanistične vede*	3	3	3	3	3
Pravo in ekonomija	3	3	3	3	3
1. tuji jezik (angleščina)	3	3	3	3	3
2. tuji jezik (nemščina)	3	3	3	3	3
Matematika**	3	3	3	3	3
Fizika			2	2	2
Naravoslovje***	2	2			
Zgodovina umetnosti			2	2	2
Telesna vzgoja	2	2	2	2	2
Verouk ali altern. dejavnosti	1	1	1	1	1
	31	31	34	34	34

* antropologija, pedagogika, psihologija in sociologija

** z informatiko v bieniju

*** biologija, kemija, vede o zemlji

značilni predmeti

- **SOCIOLOGIJA** družba in jaz
- **ANTROPOLOGIJA** kdo je človek?
- **METODOLOGIJA RAZISKOVANJA** kako oblikujemo raziskavo?
- **EKONOMIJA** kaj je tržišče?
- **PRAVO** ustava in zakoni

**delovna praksa:
en teden dela
v raznih ustanovah**

Licej »France Prešeren« dejavnosti od A do Ž

ARS-klub se delavnice slikanja, oblikovanja, tiskanja, fotografiranja, videosnemanja in likovnega ustvarjanja, kjer dijaki razvijajo svoje izrazne sposobnosti pod mentorstvom priznanih ustvarjalcev in umetnikov.

Bilogija - V okviru pouka biologije in kemije se dijaki vsako leto udeležujejo tekmovanj, kot so Igre kemije, Olimpijske igre iz naravoslovnih ved in Olimpijske igre iz astronomije. Posamezni razredi obiščejo najrazličnejše znanstvene ustanove: WWF center v Miramaru, Znanstveni imaginarij, Life learning center, Laboratorij kemije na tržaški univerzi, Astronomski observatorij v Bazovici idr. Sledijo pa tudi zanimivim predavanjem o aktualnih temah s teh področij.

Cankarjevo priznanje - Od 18 dijakov in dijakin, ki so se tekmovanja udeležili v prejšnjem šolskem letu, se jih je na regijsko raven uvrstilo 6, za najvišje priznanje pa so se na vsedržavnem tekmovanju potegovali kar 4 dijakinje. Zlato priznanje je prejela Barbara Ferluga, ki je v Ljubljani dosegla odlično absolutno drugo mesto.

• Coppa Aurea in matematika - Naši dijaki tekmujejo v znanju matematike na Arhimedovih igrah, to je na šolski selekciji za Matematično olimpijado. Najbolje uvrščeni nato napredujejo na pokrajinsko raven, obenem pa tvorijo dve ekipi, ki tekmujejo na tekmovanju Coppa Aurea.
• Matematika brez meja predvideva ekipno tekmovanje z dijaki iz 28 držav celega sveta. Poglavitna značilnost tega tekmovanja je, da vsak razred sestavlja samostojno ekipo, ki skupno rešuje vaje. Dijaki, ki se navdušujejo nad računalništvom, tekmujejo tako v Italiji na Olimpijadi iz informatike kot v Sloveniji na Srednješolskem tekmovanju ACM iz računalništva in informatike.

Časnikarstvo - Dijaki sledijo predavanjem novinarjev, obiskujejo redakcije časopisov in se udeležujejo časnikarskih delavnic. Skupaj s profesorji slovenščine in italijanščine redno prebirajo v razredih dnevnike.

Dobrodošli - Desetletni projekt je nastal tako iz želje po prazničnem začetku na višji srednji šoli kot iz želje po uspešnem učenju in hitrejšem vključevanju v novo šolsko okolje. Ob slavnostnem sprejemu prirajamo ogled šolskih prostorov, srečanje z učnim in neučnim osebjem, delavnice za spoznavanje sošolcev in krajše vodene ekskurzije v bližnjo okolico.

Ekskurzije v Slovenijo - Ministrstvo za šolstvo Republike Slovenije nam tudi letos nudi s pomočjo pedagoške svetovalke za slovenske šole štiri enodnevne ekskurzije v Slovenijo: tretji razredi so že obiskali knjižni sejem v Ljubljani in muzej v Bistri; prvi razredi bodo v marcu obiskali Ljubljano in šli po Trubarjevih poteh; peti razredi pa si bodo v Podgorici ogledali jedrski reaktor. Maturanti pa so se že udeležili dneva odprtih vrat ljubljanske Univerze.

FAI - Na odmevni pobudi sklada FAI se dijaki preizkušajo v vlogi "cicerona vajenca". Letos obiskovalcem razkrivajo arhitekturne znamenitosti Veliškega trga - Trga Zedinjenja Italije.

Govori drugače! - Speak different! - V prvem polletju so univerzitetni diplomiranci, stažisti Renata Candemil iz Brazilije (pravo), Virgilij Georgiu

iz Moldavije (telekomunikacijsko inženirstvo) in Yula Medvedeva iz Rusije (jeziki), člani društva AIESEC, v angleščini obravnavali tehnike pomnjenja, poklicno usmerjanje in razumevanje kulturnih razlik. Dijaki so lahko spoznali življenjsko pot in načrte mladih diplomirancev iz drugih držav.

Hitrost, spretnost in vzdržljivost! Naši dijaki se redno udeležujejo medšolskih športnih tekmovanj, kjer uspešno zastopajo našo šolo v različnih športnih panogah na pokrajinski, deželni in tudi državni ravni. Tekmujejo v atletiki, odbojki, košarki, malem nogometu, plavanju, jadranju, smučanju, šahu in marsičem drugem.

Izmenjave in izleti - Že več kot desetletje gojimo poglobljene stike s številnimi evropskimi šolami. Naš stalni sogovornik je švedska šola Vasaskolan. Letos se bodo četrtošolci mudili na Norveškem in med drugim spoznavali raziskovalno delo v sodobnem biološkem laboratoriju. Dijaki klasične gimnazije pa bodo letos s sovrstniki iz Novega mesta izpeljali izmenjavo na temo Prisotnost slovenskih literarnih ustvarjalcev v Trstu in v Novem mestu. Izlete prirejamo za vse razrede.

Jezikovna mapa in CROMO - sta priročnika, s katerima na jezikovnem liceju beležimo in vrednotimo zmožnosti, dosežke in izkušnje pri jezikovnem in medkulturnem učenju. Oba vzpodbujata tudi motivacijo, samostojnost in (so)odgovornost pri jezikovnem učenju in medkulturnem ozaveščanju ter opravljanje zunanjega preverjanja iz angleškega in nemškega jezika (Trinity College in Zertifikat Deutsch).

Kompetence - kot zmožnost posameznika, da aktivira, uporabi in poveže pridobljeno znanje v zahtevnih in raznovrstnih situacijah - gojimo in razvijamo v enaki meri pri vseh predmetih v smislu novih državnih in evropskih smernic.

Lekcije "CLIL" (content and language integrated learning) - V vseh drugih, tretjih in četrthih razredih bomo izpeljali nekaj lekcij matematike, fizike, prirotopisa, zgodovine umetnosti in telesne vzgoje v angleškem jeziku. Ker nova šolska reforma predvideva celoletno učenje enega predmeta v tujem jeziku v tretjem oz. petem letniku, je naša šola že od lani vključena v deželno mrežo šol CLIL, ki uspešno spodbuja to inovacijo s predavanji in delavnicami za profesorje, ki se izpopolnjujejo v novih didaktičnih prijemih.

Medkulturna vzgoja v sklopu projekta vključevanja tujih dijakov razvija zmožnost dialoga med lastno in tujo kulturo, smisel za pravičnost in solidarnost, spoštovanje človekovih pravic, sposobnost ugotavljanja in uporabe različnih strategij za boljšo komunikacijo in mediacijo z drugimi ter sposobnost odklanjanja stereotipov in predsodkov.

Nadaljnje izobraževanje na univerzitetnih programih oz. usposabljanje za poklic sloni na osveščeni in odgovorni izbiri, ki je krona večmesečnega šolskega usmerjanja v sodelovanju z različnimi ustanovami.

Ogledališki vzgoji - Vsako leto dijaki sledijo gledališkim predstavam v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku.

Postavitev spletne učilnice, uvod v teorijo informacije in v različne programske jezike širijo znanje dijakov na področju informatike.
• Psiholog na šoli je samo ena od številnih pobud, s katerimi vzpodbujamo pozitivno naravnane in zdrave življenjske stile.

Različne zgodovinske teme - S priložnostno razstavo bomo obeležili dvajsetletnico samostojnosti Republike Slovenije: dijake bomo povabili, da zberejo raznovrstno gradivo, zlasti to, kar hranimo iz tistih let v naših krajih. Pobudo bomo odprli javnosti in pripravili spletno predstavitev. Povezali se bomo s podobnimi študijskimi pobudami v Republiki Sloveniji in gradivo uredili v didaktične mape.

• V sodelovanju s tržaškima licejema Galilei in Carducci so se dijaki klasičnega liceja in 4. A razreda vpeli v celoleten projekt, ki s pomočjo virov preučuje odmeve italijanskega zedinjenja v italijanskem in slovenskem Trstu. Ob 150. obletnici Zedinjene Italije dijaki sledijo predavanjem strokovnjakov ter se z mentorji uvajajo v raziskovalno delo. Objavili bodo svoje izsledke in se predstavili na nekaterih študijskih srečanjih.
• Nekateri petošolci jezikovne smeri so se udeležili ekskurzije v Bosno in Hercegovino, ki jo je pod pokroviteljstvom Pokrajine organiziralo društvo Tenda della Pace. Sledili so številnim predavanjem in pričevanjem, ki so jim podrobno osvetlila ozadje vojnega dogajanja.

Seminar-ja EUSSC (European Summer School of Classics) se vsako leto udeležijo dijaki klasične smeri. Seznanjajo se z učnimi pristopi in raziskovalnimi metodami, značilnimi za humanistične diplomske programe.

Šolska inovacija - S.P.I.N. - Že tretje leto bomo pod pokroviteljstvom Deželnega šolskega urada in koprskke enote Zavoda za šolstvo ter usmerjevalnim delom Univerze v Kopru sodelovali s tremi italijanskimi in slovenskimi višjimi šolami tu in onstran meje. Med skupnim delom tako v učilnici kot na terenu bodo dijaki spoznavali značilnosti koprskega ozemlja in svoje izsledke predstavili v mesecu marcu v Kopru.

TRINITY izpiti, s katerimi preverjamo ustno znanje angleščine, potekajo na šoli že od leta 2002. Doslej je na različnih nivojih uspešno opravilo izpit 191 kandidatov in kandidat. Dijakinje lanskega 5.C razreda so se maja 2010 tudi uspešno odrezale na tekmovanju Trinity Olympics.

Univerza in višja srednja šola - Državni projekt Znanstvene diplome, ki sloni na sodelovanju med višjimi šolami in univerzo, želi širiti zanimanje za študij na znanstvenih fakultetah. Na šoli dijaki že obiskujejo laboratorij, v katerem spoznavajo zgodovino kriptografije ter njene osnove.

VV Evropo usmerjeni 26.september, Evropski dan jezikov, praznujemo z različnimi pobudami, ki vzpodbujajo razvoj govornih sposobnosti v znanju več modernih jezikov.

Za konec naj še povemo, da letošnjemu dogajanju na šoli dajejo pečat tudi številne druge pobude, ki smo jih zaradi prostorske stiske prisiljeni izpustiti.

Želimo vsem nižješolcem plodno nadaljevanje šolskega leta in uspešno maturo!

www.preseren.it

Licej »France Prešeren« je višja srednja šola s slovenskim učnim jezikom. Ponuja štiri smeri splošno-izobraževalnega značaja in dobro pripravo za nadaljevanje študija na katerikoli univerzitetni fakulteti oz. za vključevanje v razne poklicne dejavnosti. Naš zavod goji slovenski jezik in kulturo ter poznavanje lastne kulturne dediščine; slovensko identiteto krepi tudi v ustvarjalnem sožitju z matico, istočasno pa vzgaja v duhu evropskega državljanstva.

šola, ki daje korenine in peruti

KLASIČNI LICEJ

Klasični licej si zastavlja široko paleto izobraževalnih ciljev in je nastal z namenom, da bi študentom omogočil vpis na vse fakultete. Dijakom daje izčrpen vpogled tako v literarno-humanistične vede kot v svet znanosti in informatike. Pri tem imata poleg maternega jezika, italijanščine in angleščine posebno mesto latinščina in grščina, pouk matematike pa je v bieniju obogaten z informatiko, ki omogoča moderen pristop tudi k ostalim predmetom.

JEZIKOVNI LICEJ

Jezikovni licej odlikuje petletni študij angleščine, nemščine in ruščine, posebna metodika poučevanja tujih jezikov in latinščine ter medkulturno ozaveščanje. Z inovativnim pristopom pri pedagoškem delu ponuja raznolike možnosti živega stika in dialoga z različnimi jeziki in kulturami ter pri dijakih razvija znanja in kompetence, da bodo kos izzivom današnje večjezične in multikulturne družbe.

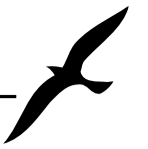
ZNANSTVENI LICEJ

- uporabne znanosti -

Ob temeljni znanstveno-matematični izobrazbi ponuja nova smer dijakom možnost poglobljenega študija naravoslovnih ved tudi s pomočjo sodobne tehnologije. Informatika se poučuje kot samostojni predmet tako na teoretski kot na praktični ravni. Dijaki ustvarjalno pristopajo k reševanju problemov iz sveta znanosti in se soočajo z izzivi sodobnega časa tudi z delom na terenu ob sodelovanju znanstvenih ustanov.

ZNANSTVENI LICEJ

Študij je usmerjen v povezovanje znanstvene in humanistične kulture in v usvajanje znanj in metod, ki so tipične za matematiko, fiziko in naravoslovje. V prvem bieniju poteka pouk znanstvenih predmetov v laboratorijih, v višjih razredih se znanje teoretično pogloblja. Dijaki iščejo nove izzive s preučevanjem zgodovine znanosti in razvoja človeštva. Ob sodelovanju z različnimi znanstvenimi ustanovami odkrivajo svet sodobnega raziskovanja.

Sadno drevje lahko sadimo od jeseni, ko odpade listje, do pomladi, ko začne listje brsteti. Pogoj za uspešno sajenje je, da temperaturi zraka in zemlje ne padeta pod ničlo, vendar je primernejše sajenje v tem obdobju, pozno jeseni, ker se korenin čez zimo oprime zemlja, tako da začno spomladi normalno rasti.

STROKOVNI NAPOTKI

Čas sajenja sadnega drevja

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Pri nas so strnjani sadni nasadi sicer redkost, so pa zelo razširjeni sadni vrtovi. Zato je zanimanje za sadno drevje, pa čeprav na ljubiteljskem nivoju, precejšnje. Vsled tega smatramo, da bodo v nadaljevanju navedena strokovna navodila za sajenje sadnega drevja lahko zanimala in koristila tistim, ki se bodo odločili za to opravilo.

Sadno drevje lahko sadimo od jeseni, ko odpade listje, do pomladi, ko začne listje brsteti. Pogoj za uspešno sajenje je, da temperaturi zraka in zemlje ne padeta pod ničlo, vendar je primernejše sajenje v tem obdobju, pozno jeseni, ker se korenin čez zimo oprime zemlja, tako da začno spomladi normalno rasti. Samo na zelo hladnih območjih, kjer so možne zimske pozebe, je primernejše saditi spomladi.

Uspeh sajenja je v dobri meri odvisen od sadilnega materiala. Sorta in podlaga sadike morata biti označena na etiketi, kar nam omogoči, da izberemo sorto, ki jo želimo gojiti in podlago, ki je primerna za naša tla. Korenine sadike naj bodo zdrave, lepe in gosto razraščene in ne polomljene. Pazimo, da korenine niso okužene z rakom, ušmi ali kaparjem. Dober in izkušen sadjar raje sadi enoletne sadike, ker jih lahko oblikuje po svoji želji. Začetnik naj kupi dvoletne rastline, ki imajo že oblikovano krošnjo in določeno višino stebala.

Paziti moramo, da se sadike med prevozom iz drevesnice mehanično ne poškodujejo, ne izsušijo, predvsem pa, da niso izpostavljene pre nizkim temperaturam. Korenine so namreč mnogo bolj občutljive na nizke temperature kot nadzemni deli, zato jih med prevozom zavaruje. Pred sajenjem sadike ponovno pregledamo. Korenine pustimo čim daljše, porežemo le poškodovane ali polomljene.

Pri določanju sadilnega mesta pazimo, da ima drevo dovolj življenjskega prostora, ki je odvisen od razdalje med drevesi. Pri dolo-

čanju te razdalje upoštevamo sadno vrsto, gojitveno obliko in bujnost, ki je v znatni meri odvisna tudi od podlage. Jablano, hruško in slivo lahko sadimo na isto mesto, vendar moramo uporabiti drugo podlago. Če je le mogoče, skopljemo novo sadilno jamo vsaj kakšen meter stran od mesta, kjer smo izkopali panj propadlega drevesa. Poleg življenjskega prostora moramo upoštevati tudi opravešvalne odnose in čas cvetenja posameznih sort.

Pri kopanju jame mečemo zgornjo plast (ornico) do globine 20 centimetrov na eno stran jame, medtem ko spodnjo plast (mrtvico), do globine 50 - 60 cm, mečemo na drugo stran jame. V tako izkopano jamo stresemo približno 250 gr umetnega gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij in ga z lopato zakopljemo do globine 50 ali več cm. S tem smo dali drevesu gnojila za zalogo in opravili založno gnojenje.

Jama naj bo čim večja, široka najmanj en meter, globoka pa 50 - 60 cm, tudi v odvisnosti od vrste sadja in bujnosti podlage. Optimalna velikost pa je 1 meter za 1 meter. Če je jama dovolj velika, se korenine normalno razraščajo in drevo lepo raste. Če pa je sadilna jama preozka, ter zemlja v okolici korenin slaba in nezrahljana, bosta rast in razvoj korenin ovirana in bo drevo slabo raslo.

Kup zemlje, ki je bil izkopan iz zgornjega dela jame (20 cm globoke zgornje plasti), pomešamo z eno tretjino pripravljene gnojila (približno pol kg gnojila, ki vsebuje fosfor in kalij) in šote. Razmerje med zemljo (tudi z dodatkom komposta) in šoto naj bo 3:1. S to mešanico zasujemo dno jame, ki smo jo predhodno že prelopatili in založno gnojili. Drugi kup zemlje, ki smo ga izkopali iz globljega dela jame (do 50 - 60 cm), pa lahko pomešamo s približno polovico kg gnojila fosforja in kalija in šoto.

Pri založnem gnojenju smo uporabili samo fosforja in kalijeve gnojila, ker se v zemlji zelo počasi pomikajo, približno 1

cm letno. Zato morajo biti koreninam takoj dostopna. Z dušikom gnojimo površinsko, ker ga zemlja ne zadržuje in se hitro pomika v nižje plasti.

Navedene količine gnojil so samo okvirne, ker so odvisne od zahtev sorte, od založenosti tal ter vsebnosti posameznih rudninskih elementov v gnojilu. Pravilne odmerke naj določi strokovnjak, ki pa mora razpolagati s podatki talne analize.

V tako pripravljene jame postavimo namočeno in obrezano sadiko na stožec iz komposta in vrhne plasti, tako da ji korenine lepo enakomerno razporedimo na vse strani in zagrnemo z mešanico zemlje in šote. Med zagrnjanjem sadiko potresemo, da zemlja izpolni vsa prazna mesta med koreninami. Nato namečemo še dodatno plast zemlje iz prej omenjenega drugega kupa iz globljega dela jame. Zemljo dobro potlačimo z nogo, da se sprime s koreninami in da ni vmesnih praznih mest. Jamo napolnimo do vrha.

Posebno pozornost moramo posvetiti globini sajenja. Najbolje je, če sadiko sadimo do iste globine kot je bila sajena v drevesnici, kar lahko ugotovimo po barvi lubja. Če razlike v barvi lubja ni mogoče ugotoviti, pazimo, da je cepljeno mesto približno 10 cm nad površino zemlje.

Če so sadike šibke, namestimo ob njih kol, na katerega jih narahlo privežemo. Vsaki sadiki dodamo (če z njim razpolagamo) tudi malo gnojila, ki ga razporedimo po obodu jame. Med koreninami in hlevskim gnojem mora biti plast zemlje, da gnoj ne pride v dotik s koreninami, sicer jih lahko poškoduje. Hlevski gnoj prekrijemo še s preostalo zemljo, da se iz gnojja ne izgubi dušik. Po vsakem urejenem kolobarju na koncu potrošimo še približno 200 g dušičnega gnojila v obliki amonijevega nitrata ali uree.

Če je zemlja v sajenju suha, moramo drevesa po sajenju dobro zaliti, kar je še posebej pomembno, če sadimo spomladi.

UKREPI DEŽELE FJK

Zatiranje človeku škodljivih rastlin

Deželni svet FJK je pred dvema mesecema odobril nekaj zakonskih členov o ukrepih za zatiranje človeku in okolju škodljivih rastlin. Ukrepi zadevajo tri škodljive rastlinske vrste in sicer: pajasen (Ailanthus altissima), raznozobi grint (Senecio inaequidens) in pelinolistno ambrozijo (Ambrosia artemisifolia).

Gre za neofite, alohtone rastlinske vrste, ki se pri nas nevarno širijo. Pajasen se širi najhitreje in spreminja rastlinsko podobo krajine na raznih območjih. Raznozobi grint vsebuje alkaloid, ki je toksičen za jetra, še zlasti pri otrocih. Nevarnost je predvsem v tem, da lahko okuži med in mleko. Pelinolistna ambrozija pa je zelo močan alergen.

Kako ukrepati? Zakonska odredba pooblašča Deželo, da izvaja pobude za preprečevanje širjenja in zatiranje navedenih škodljivih rastlin. Pri tem se poslužuje Gozdnih nadzorništev, v sodelovanju z okoljskogarstvenimi združenji in imetniki zemljišč. Za odstranjevanje in uničevanje (tudi s herbicidi) nevarnih rastlinskih vrst ni potrebno nobeno dovoljenje. Pristojna deželna Direkcija lahko izvede popis zemljišč, na katerih so prisotne škodljive rastline ter izvaja pobude za osveščanje prebivalstva o škodi, ki jo lahko povzročijo. Poleg navedenih so pri nas prisotne še druge številne in nevarne, zato niso zaenkrat predvideni posebni ukrepi za njihovo zatiranje oziroma preprečevanje širjenja.

Tudi v Sloveniji je bila dne 30. julija 2010 sprejeta odredba o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu Ambrosia. Odredba velja za celotno ozemlje Republike Slovenije. Na osnovi odredbe so morali imetniki zemljišč odstraniti škodljivo rastlino na svoje stroške do konca meseca septembra. Poleg tega so morali opraviti na svojih zemljiščih redna opazovanja do konca rastne dobe.

Strogo ukrepanje Slovenije proti rastlinam iz rodu Ambrosia (artemisifolia, tripida, maritima, coronopifolia) potrjuje nevarnost prisotnosti in širjenja te rastline in umestnost ukrepanja proti njej, kot proti ostalima dvema rastlinama v naši Deželi, kjer pa so po našem mnenju predvideni ukrepi premalo učinkoviti, ker so voluntarističnega neobvezujočega značaja.

STROKOVNI NASVETI

Mineralna gnojila in njihova uporaba (2)

Prejšnji teden smo na splošno predstavili mineralna gnojila. Danes bomo to obširno tematiko zaključili in podali nekaj podatkov o tem, kdaj, kako in koliko gnojimo, bodisi drevne kulture, kot zelenjadnice.

TRTA, OLJKA IN SADNO DREVJE – Trajne, drevesne nasade praviloma gnojimo s fosfornimi in kalijevimi gnojili jeseni. Ker sta slednja dva sta v primerjavi z dušikovimi gnojili veliko manj topljiva, imata vso zimo čas, da postaneta bolj dostopna rastlinam. Isto velja za organska gnojila. Po možnosti gnojimo pred obdelovanjem zemlje. Z dušikom pa gnojimo spomladi, v dveh ali treh časovnih obdobjih: prvič ob brstenju, drugič med brstenjem in tretjič pred cvetenjem. Na manjših površinah po navadi gnojimo z mešanimi gnojili, večinoma konec zime.

Za prehrano dreves skrbijo koreninski laski, ki so na konicah korenin, navadno se nahajajo v globini med 20 do 40 cm, predvsem v kolobarju pod projekcijo krošnje ali malo zunaj nje. V primeru posameznih, popolnoma razvitih dreves bomo zato gnojili prav to površino. Odrasle strnjene nasade, v katerih se korenine razpredejo pod vso površino pa bomo gnojili enakomerno po vsej površini, razen v bližini debel, kjer pač ni koreninskih laskev. Pri mladih rastlinah so koreninski laski razporejeni tudi ob deblu, zato bomo gnojili od debela do zunanje projekcije krošnje. V primeru zatavljenega nasada ali vinograda gnojilo potrosimo po površini. Zatavljen nasad ima po navadi koreninske laske bolj na površju. Priporočljivo je, da vsaka 3 - 4 leta gnojimo s hlevskim gnojem ali drugimi organskimi gnojili. V letih, ko to storimo, po navadi ni treba, da gnojimo z mineralnimi gnojili. Gnojila potresemo ročno ali s posebnimi traktorskimi priključki. Fosforja in kalijeve gnojila vdelamo v tla. Površinsko vdelamo tudi dušikova gnojila, posebno ureo, saj je zelo hlapljiva.

Izračunati točne odmerke gnojil za posamezne vrste ni enostavno. Zelo približno se bomo držali splošnih podatkov o porabi hranljivih snovi posameznih rastlin. Važno je, da ne presežemo odmerkov, posebno ne dušika. Za čim boljšo učinkovitost dušika ga potrosimo v več obrokih. Dušik raje ne trosimo takrat, ko napovedujejo obilna deževja, da ga ne bi voda preveč izprala. Količino gnojil moramo vedno prilagoditi količini pridelka. Tako v primeru zelo rodovitne zemlje potrebujemo manj gnojil. Zelo koristno je tudi, da občasno izvedemo analizo tal, ki nam s svojimi rezultati točno pokaže razmerje različnih elementov v zemlji.

Z mešanimi gnojili zelo okvirno gnojimo tako:

Pri **TRTI** bomo za proizvodnjo 60 q grozdja na ha potrebovali približno 250 kg mešanega gnojila na hektar, koncentracije 12-6-18. Z ureo ali amonijevim sulfatom bomo dognjili spomladi, ko trta požene.

Pri **OLJKI**, za letno proizvodnjo 10 kg pridelka uporabimo približno 1 kg mešanega gnojila ob koncu zime, ob brstenju ter cvetenju pa bomo dognjili z ureo ali amonijevim sulfatom.

SADNO DREVJE zelo gnojimo z 1 do 2 kg mešanega gnojila v razmerju 12-6-18 na rastlino.

Če namesto mešanih gnojil uporabljamo enostavna gnojila, moramo izračunati količino, glede na odstotek čistega elementa, ki ga vsebuje gnojilo.

GNOJENJE ZELENJADNIC – Za konec naj posredujemo nekaj navodil za gnojenje zelenjadnic. V glavnem gnojimo zelenjadnice v dveh časovnih obdobjih: pred sajenjem ali sajenjem in med rastjo. V prvem primeru uporabljamo organska gnojila, ki jih vdelamo v tla. Lahko gnojimo tudi z mineralnimi gnojili. Za dognojevanje med rastjo pa uporabljamo dušikova gnojila. Gnojila čim bolj enakomerno potrosimo po površini. Pri dognojevanju po vzniku pazimo, da dušikovo gnojilo ne pade preblizu mladih rastlin ali celo na list, da ne bi prišlo do ožigov. Takoj po dognojevanju je najbolje, da pognojeno površino zalijemo ali nekoliko površinsko obdelamo, na primer jo pograbimo. Zelo dober in učinkovit način dognojevanja z namakalnim sistemom. V ta namen moramo poskrbeti na učinkovito napeljavo in sistemom kapljačev, ki so enakomerno razporejeni po površini glede na potrebe posameznih kultur. Pri tem moramo paziti, da ne prekoračimo predpisanih odmerkov, drugače bi kmalu prišlo do premočne koncentracije posameznih mineralnih elementov.

Tudi v primeru zelenjadnic je težko določiti točne količine gnojil, saj je to odvisno od številnih faktorjev. Obstajajo razpredelnice, ki označujejo le približne odmerke za vsako površino posebej. Zelo okvirno uporabljamo mešana umetna gnojila v količini 40 do 120 gramov na kvadratni meter. Dognojimo pa v količini 10 do 20 gramov na kvadratni meter, odvisno od dušikovega gnojila, ki ga izberemo. Hlevskega gnojila pa naj bi potrebovali 2 do 4 kg na kvadratni meter.

Navedli bomo primer: če površina na kvadratni meter potrebuje 15 gr dušika, 10 gr fosforja in 20 gr kalija, lahko izberemo različne kombinacije. Popolnoma biološki način predvideva, da gnojimo z 3 do 4 kg zrelega hlevskega kravjega gnojila ali pa 1,5 do 2 kg kokošjega gnojila. Če pa iste količine elementov hočemo dodati le s mineralnimi gnojili, uporabimo pred sajenjem 80 g mešanega gnojila v koncentraciji 7-14-21, isto površino pa bomo dognjili še z 20 g uree.

Magda Šturman

Na sliki Katmandu, prestolnica Nepala, je izrazito hindujsko mesto

PO VEČ KOT STOLETNI NADVLADI HINDUJSKE MONARHIJE

Popis prebivalstva prihodnje leto priložnost za dejansko ugotavljanje stanja manjšin v Nepal

Pro desetih letih se v Nepal ponovno pripravljajo na popis prebivalstva, ki bo prihodnje leto. Zgodovina popisov v tej državi je stara več kot stoletje, saj so prebivalstvo prvič popisali leta 1901. Popisi omogočajo načrtovanje posebnih ukrepov v korist specifičnih skupin prebivalstva, če vsebujejo podatke o življenjskih pogojih teh skupin. Vsi prejšnji popisi v Nepal pa so vsebovali napako, ker so podcenili število pripad-

nikov krajevnih (domorodnih) skupnosti, opuščali in napačno navajali nekatere podatke in podajali netočno sliko o sestavi prebivalstva. To je se zlasti zadevalo domorodne narode v Nepal, ki so si prizadevali za ohranjanje lastne identitete in za pridobivanje posebnih pravic. V Nepal živi namreč 59 etničnih skupin, ki so priznane kot domorodne narodnosti, še druge skupine pa bi želele biti vključene v ta seznam. Država je pred kratkim spreminila obliko in iz hindujskega kralje-

stva postala sekularna zvezna republika. Popis v letu 2011, prvi, odkar je Nepal postal republika, bo torej zelo pomemben.

Vprašalniki za prejšnje popise prebivalstva so bili sestavljeni tako, da so dajali prednost hindujski veti in ureditvi družbe po kastah in dejanskih podatkov sploh niso zbirali. V enostranskem sistemu, ki je bil v veljavi v času kraljevine, so tako na vprašalnikih glede vere omogočili samo dva odgovora, hinduizem in »drugo«, ne da bi

bile navedene druge veroizpovedi oziroma da bi lahko prebivalci povedali, za katero »drugo« vero se opredeljujejo. V Nepal je navsezadnje tudi veliko število ljudi, ki jih ni mogoče označiti za vernike, na primer animistov ali častilcev narave, vendar na vprašalniku ni bilo omogočeno, da bi se opredelili za neprilagodnost kakšni veroizpovedi. Seveda je bilo tako vprašanje nesprejemljivo za tiste, ki so pripadali neki elitni skupini prav zahvaljujoč se svoji veroizpovedi, za katero so se njihovi predniki opredelili že pred generacijami. Sedaj bi popis prebivalstva lahko prvič v zgodovini pojasnil to okoliščino.

Popis prebivalstva je bil torej nekoč vprašanje države, sedaj pa je postal pomembno vprašanje splošnega interesa. Od zadnjega popisa prebivalstva je Nepal doživel vrsto sprememb, ki zadevajo politična, družbena in kulturna vprašanja. V novem zveznem sistemu države namreč pridobivajo vse etnične skupnosti in tudi kaste novo vlogo, saj se srečujejo s suverenostjo in zaščito svojih pravic, pa tudi z uveljavljanjem lastne identitete. Marsikje so namreč podatki, zbrani na prejšnjih popisih, dejansko prikriji te identitete prav z namenom, da se zaščiti ureditev družbe v kaste in diskriminacija, ki je izhajala iz nje. Tega sovraštva in fanatizma bi moralo biti sedaj konec.

Napačni podatki popisa v zvezi z maternim jezikom, vero, kasto in etnično pripadnostjo niso samo značilnost Nepala. To dejstvo namreč onemogoča ugotavljanje, katera jezikovna, etnična ali verska skupnost je bila v preteklosti potisnjena na obrobje oziroma diskriminirana. Če o tem ni pravih podatkov, se diskriminirani skupnosti ne priznavajo priložnosti, ki jih zagotavlja država in seveda tudi ne privilegiji, ki bi za manjšinske skupnosti obstajali. V Nepal se pred naslednjim popisom postavlja kar nekaj vprašanj, na katera še ni odgovorov. Koliko maternih jezikov govorijo prebivalci Nepala? Katerim okrajem v državi pripadajo te skupnosti? Tega ne ve nihče. V večjezičnem Nepal bi morali podatki o maternih jezikih razjasniti tudi vprašanje etnične pripadnosti oziroma identitete. Če nekdo trdi, da je njegov ali njen materni jezik dejansko jezik, ki ga ne govori, je treba ta podatek zabeležiti. V Nepal je veliko jezikovnih skupnosti, ki jih govorijo v različnih predelih države, a doslej to ni bilo nikjer preverjeno. Tako na primer jezik donei govorijo v treh okrajih, a za to nihče ne ve; podobno lahko zapišemo, da jezik athpaharija govorijo v najmanj šestih okrajih, vendar nepalske oblasti o tem nimajo nobenih podatkov.

O nekaterih podatkih, ki izgajajo iz prejšnjih popisov, bi lahko rekli, da so popolnoma izmišljeni. Iz tistih podatkov, ki vsebujejo 103 etnične skupine oziroma kaste, izhaja, da v okraju Sankuvasaba pripada samo en človek skupini Raute, v okraju Soluhumbu samo en človek skupini Musahar, v okraju Okaldunga samo trije ljudje skupini Bađi in v okraju Sunsari samo 44 ljudi skupini Čepang. So te etnične skupine leta 2001 obstajale in koliko je

bilo zares njihovih pripadnikov? Tega nihče ne ve. Pač pa je splošno znano, da je danuvska etnična skupnost dejansko polmilijonski narod, v popisu prebivalstva leta 2001 pa so našli samo 50.000 pripadnikov te skupnosti. Podatkov ni mogoče na tak način izkrivljati. Kritiki zaradi nepriznavanja maternih jezikov in zanikanjem identitete je torej na pretek. Več kot 35 jezikov sploh ni bilo omenjenih v prejšnjih popisih prebivalstva, čeprav bi moral prav popis služiti za ugotavljanje posameznih jezikov. Država je moralno odgovorna za zaščito svojih narodnih manjšin, še zlasti, če gre za skupnosti, ki so zelo ogrožene, in v Nepal je takih približno 35. S popisom prebivalstva bi morali torej ugotoviti podrobnosti o teh jezikih. Prav zato je nujno, da bi osrednji urad za statistiko najel popisovalce, ki bi pripadali domorodnim skupnostim, vključno z vsemi ogroženimi manjšinskimi skupnostmi. Popisovalec bi moral poznati krajevno jezik, ali bi ga moral pri njegovem delu spremljati strokovnjak, ki te jezike pozna. Samo tako bo mogoče zbrati zares korektno podatke o etničnih skupnostih v Nepal.

Bližnji popis prebivalstva v Nepal bo torej priložnost za prvo resnično ugotavljanje podatkov o manjšinah, ki živijo v tej državi. Zahteva po pravi in objavi teh podatkov, ki bi zadevali vsa domorodna ljudstva v državi, ni nova. Za to se med drugim zavzemajo številne mednarodne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito domorodnih ljudstev. To zahtevo pa spremljajo svarila pred potvarjanjem, ki je označevalo prejšnje podpise in ki je onemogočalo objavo resničnih podatkov. V Nepal sedaj govorijo, da bo popis prebivalstva leta 2011 tudi preizkušnja o delovanju zvezne države oziroma o tranziciji k dokončni zvezni ureditvi. Zato vsi poudarjajo, da gre za zelo pomembno preizkušnjo. Treba je namreč prenehati z dosedanjo prakso, ko so rezultate popisov prebivalstva kritizirali in jim ugovarjali; mednarodne organizacije opozarjajo, da je treba pri pripravi popisa zagotoviti pogoje, ki bodo jamčili enakopravnost vsem etničnim in drugim skupnostim v državi. Nepal leta 2007 je ratificiral Konvencijo o domorodnih ljudstvih Mednarodnega urada za delo števil 169, vendar doslej ni bilo videti, da bi si posebej prizadevali za uresničevanje te konvencije. Domorodni narodi so ustanovili poseben odbor, ki naj bi spremljalo izvajanje te konvencije in temu odboru bi bilo treba omogočiti, da posega v korist manjšinskih skupnosti in zahteva dosledno izvajanje konvencije. V javnosti, tudi v zvezi s popisom prebivalstva, pa bi bilo treba vključiti predvsem mlade. Dejstvo je, da pripadniki domorodnih ljudstev trdijo, da sestavljajo manjšino najmanj polovico prebivalstva Nepala, medtem ko oblasti še vedno govorijo, da jih je največ tretjina. To pa je slab obet tudi za popis prebivalstva v letu 2011 in odtod velika zaskrbljenost mednarodnih organizacij, ki si prizadevajo za uveljavljanje pravic domorodnih ljudstev.

Pripadnost Walesu in njegovi kulturi glavni razlog staršev za vpisovanje otrok v valižansko šolo

Starši veliko rajši pošiljajo svoje otroke v šole z valižanskim učnim jezikom, kot so to počeli pred 30 leti. Tako je pokazala raziskava, iz katere tudi izhaja, da se starši za to odločajo predvsem zaradi čuta pripadnosti Walesu.

Dva profesorja z valižanske univerze v Bangorju sta kar leto dni intervjuvala starše, ki živijo v dolini Rhyhney. Pogovarjala sta se predvsem o razlogih, zaradi katerih se starši odločajo za šolo z valižanskim učnim jezikom. Šlo je za ponovitev raziskave, ki je bila opravljena na istem območju že v 70. letih prejšnjega stoletja, torej pred več kot tremi desetletji.

V letu 2010 je polovica staršev izjavila, da je glavni razlog, zaradi katerega so se odločili za šolo z valižanskim učnim jezikom kulturnega značaja, to je čut pripadnosti regiji. 34 odstotkov je dejalo, da se je odločilo zaradi pedagoške kakovosti šole. 8 odstotkov je v tem videlo predvsem ekonomske kori-

sti, prav toliko pa jih je dejalo, da so tej odločitvi botrovali osebnostni razlogi. Leta 1970 je večina dejala, da se je za to odločila iz ekonomskih razlogov.

Polovica sodelujočih v raziskavi je svojo odločitev obrazložila s stavkom: »Ponosni smo, da smo Valižani in da imamo svoj lasten jezik« ali z izjavo podobne vsebine. Številni starši so dejali, da se bojijo, da bi se njihovi otroci »spremenili v majhne Američane«, ker prihaja do nekakšne amerikanizacije valižanske družbe. V tradicionalnih elementih valižanske kulture, med katerimi je tudi veliki vsakoletni festival valižanske glasbe National Eiseiddfod, vidijo obrambo pred tem trendom. Poleg tega v valižanski šoli vidijo tudi posebno spodbudo za uveljavljanje enakopravnosti valižanščine in angleščine.

Nekateri starši so tudi dejali, da ne želijo, da bi njihovi otroci obiskovali šolo z angleškim učnim jezikom, kjer bi bila valižanščina obravnavana kot manjvreden jezik. Za svoje otroke že-

lijo, da bi bila valižanščina njihov prvi jezik, ker samo tako lahko zares izkažejo pripadnost Walesu. Eden izmed staršev je tako dejal: »Mojemu otroku ni treba, da nosi visok črn klobuk, da pokaže, da je Valižan. Vsa, kar mu je treba narediti, je, da odpre usta in spregovori.«

Številni intervjuvanci, med katerimi je veliko takih, ki ne govorijo valižanščine, so spregovorili o sebi kot o »izgubljeni generaciji« in dejali, da prav zato želijo, da njihovi otroci ne zamudijo priložnosti, da se naučijo valižanščine, ki je oni sami niso imeli. Nekateri starši čutijo, da je njihova identiteta »nepopolna« ali »neprimerna«, ker sami ne poznajo jezika.

Profesorja, ki sta izvedla raziskavo, Rhian Sian Hodges in Delyth Morris, sta v članku, ki sta ga objavila v reviji Instituta za valižanske zadeve, med drugim zapisala: »Iz vseh podatkov, ki sva jih zbrala, izhaja, da je pouk v šolah z valižanskim učnim jezikom cenjen

in da uspešno uveljavlja valižanski jezik v dolini Rhyhney in posledično po vseh dolinah južnega Walesa. Z vidika prihodnjega razvoja jezika je spodbudno, da se večina staršev odloča za šolo z valižanskim učnim jezikom iz širše kulturnih in ne iz ekonomskih razlogov. To nam tudi daje razumeti, da se starši dobro zavedajo, kakšne posledice ima njihova izbira za razvoj valižanskega jezika nasploho. Seveda pa je povsem jasno, da šole same ne morejo skrbeti za valižanski jezik. Potrebni so dodatni ukrepi valižanske deželne vlade. Samo v primeru, da bodo valižanščini zagotovili višji profil na vseh mestih in v vseh krajih, kjer bi ta jezik lahko rabil, bo mogoče govoriti o tem, da je prihodnost valižanščine tudi zajamčena.

Med prvimi, ki so komentirali objavo te raziskave, je bil voditelj valižanske nacionalne stranke Plaid Cymru v svetu občine Caerphilly Lindsay Whittle. Dejal je: »Edino, kar lahko re-

čem o naraščanju zanimanja za šolo z valižanskim učnim jezikom je, da je to fenomenalno. Naše valižanske šole so polne učencev in stalno potrebujemo novih sredstev, da zagotovimo ustrezne šolske prostore. To je obratno od tistega, kar se dogaja v šolah z angleškim učnim jezikom, kjer je učencev znatno manj.«

Whittle je član občinskega sveta že 35 let in je bil med prvimi, ki so si prizadevali za odprtje valižanske šole v Caerphillyju. Tega svojega dela se tako spominja: »Organizirali smo sprevede, demonstracije pred sedežem tedanje Urada za Wales in celo zasedli smo urad Phila Squirea, ki je bil v tistem času predsednik sveta grofije Mid Glamorgan. Takrat nas je bilo malo, ki smo si prizadevali za odprtje šol z valižanskim učnim jezikom, ampak sedaj je povpraševanje tako, da ne bomo imeli dovolj prostora, le za prihodnje šolsko leto ne bomo zagotovili učilnic za dodatnih 500 otrok.«

5. natečaj Ignacij Ota in 10. revija Nativitas

Z zborovstvom v novo leto

Natečaj za zborovske skladbe ZSKD je namenjen predvsem mladim skladateljem

Ustvarjamo kulturo

Zveza slovenskih kulturnih društev si že nekaj let prizadeva za kvalitetno rast naše kulture, zlasti glasbene. Med pobudami, ki so nastale, da bi podprle te smernice, smo razpisali tudi bienalni natečaj za zborovske skladbe, ki smo ga posvetili Ignaciji Oti. Leta 2011 bo minilo deset let odkar nas je naš Nacjo zapustil.

Da bi obogatili letošnjo, jubilejno izvedbo natečaja, bomo ponudili glasbenikom, ki se bodo nanj prijavili, nagrajene poezije natečaja ZSKD Sledi – Tracce, ki se je zaključil pred kratkim, z namenom in vabilom, da bi jih uglasbili. Prepričani smo namreč, da je uglasbitev slovenske umetniške besede najlepši poklon Ignaciju Oti in hkrati trajna sled v našem kulturnem prostoru.

Marino Marsič, predsednik ZSKD

Prvi Natečaj za zborovske pesmi smo na ZSKD razpisali leta 2002, natančno eno leto potem ko nas je Nacjo Ota zapustil.

Kot takratna pobudnica natečaja sem takrat zapisala, da smo želeli s to pobudo predvsem ohraniti živ spomin na velikega prijatelja zborovskega petja. Ne s proslavami, temveč s konkretnim dejanjem, ki bi pustil sled in bi trajal v času ...

Natečaj stopi te dni v svojo 5. izvedbo in lahko trdimo, da je v enem desetletju dosegel svoje cilje: odkrivati in spodbuditi mlade skladateljske talente, bogatiti zborovsko literaturo, vrednotiti slovensko besedo, knjižno in narečno ...

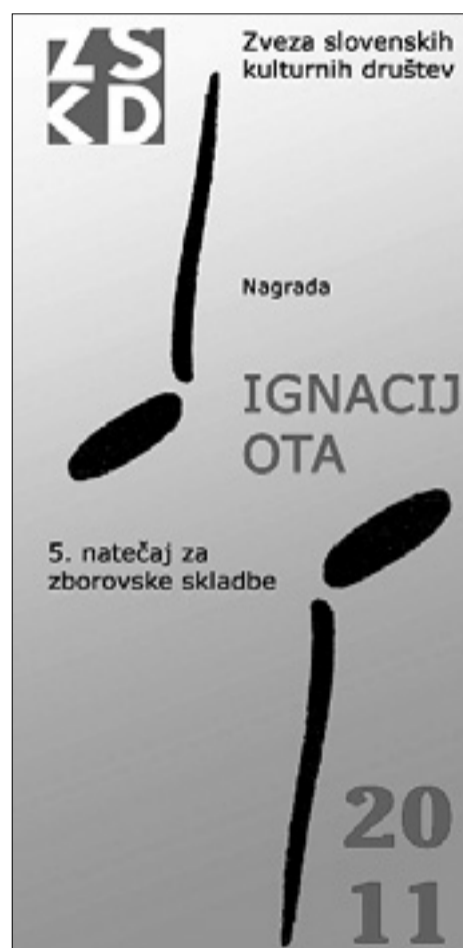

In vsakič ko ga na novo razpišemo, ko nagradimo mlade skladatelje ali ko prisluhnemo novorojeni zborovski stvaritvi, ki je bila nalašč za to napisana, čutimo, da je Ignacij še vedno med nami.....

Nives Košuta

Razpis natečaja Ignacija Ote

1. Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje 5. natečaj za zborovske skladbe, namenjen predvsem mladim skladateljem. S tem natečajem se želi ZSKD spomniti svojega dolgoletnega člana, zaslužnega kulturnika in predvsem zborovskega skladatelja IGNACIJA OTE (1931 – 2001)
2. Na natečaj so lahko prijavljene zborovske skladbe: brez instrumentalne spremljave za štiriglasni odrasli mešani zbor in za triglasni oz. štiriglasni ženski ali moški zbor; brez ali z instrumentalno spremljavo za dvoglasni ali troglasi otroški oz. mladinski zbor.
3. Predstavljena dela morajo biti izvirna in neizvedena. Lahko so tudi avtorske priredbe ljudskih motivov.
4. Izbrani teksti za zborovske skladbe morajo biti v slovenskem jeziku ali v slovenskem narečju, s posebno pozornostjo na vrednotenju literarnega in ustnega izročila obmejnega pasu. Avtorji imajo na razpolago tudi tekste nagrajenih pesmi na mednarodnem natečaju Sledi – Tracce, ki jih hranijo na tržaškem sedežu ZSKD, ul. San Francesco 20.
5. Kdor se prijavi na natečaj, naj upošteva, da so skladbe namenjene ljubiteljskim zborom.
6. Vsak skladatelj lahko predstavi več del.
7. Dolžina vsake skladbe ne sme presegati 5 minut.

8. Partiture morajo dospeti v petih (5) čitljivih izvodih na tržaški sedež ZSKD, ul. San Francesco 20 najkasneje do 12. ure 30. junija 2011 ali biti oddane na pošti do tega termina.

9. Skladbe morajo biti anonimne: označi naj jih razpoznavno geslo, ki mora biti napisano tudi na zaprti ovojnici, v kateri so podatki skladatelja (ime in priimek, kraj in datum rojstva, bivališče, telefonska številka, naslov elektronske pošte). Ovojnica mora vsebovati tudi podpisano izjavo udeležence, da je skladba izvirna in še neizvedena.

10. Sodelovanje na natečaju je brezplačno.

11. Skladbe bo ocenila strokovna mednarodna komisija glasbenikov, ki jih imenuje Deželni odbor ZSKD. Odločitev komisije, ki ima tudi možnost, da ne dodeli nagrad, je dokončna in nesporna.

12. Člani strokovne komisije in tajništva ne morejo sodelovati kot skladatelji.

13. Predvidene so tri nagrade: za najboljšo skladbo za odrasle zборе (500,00 €); za najboljšo skladbo za otroški oz. mladinski zbor (500,00 €); posebno priznanje za najboljšo skladbo mladega/e avtorja/ice, ki ni še dopolnil/a 29 let (rojen/a po 1. juliju 1983).

14. Rezultate natečaja bo ZSKD pisno sporočila dobitnikom nagrad najkasneje do 8. oktobra 2011. Izidi bodo primerno obeleženi tudi v slovenskih in italijanskih medijih.

15. ZSKD poslanih del avtorjem ne vrača in si pridržuje vse materialne in moralne pravice za uporabo, objavo, izdajo in snemanje nagrajenih in posebej imenovanih skladb, ki bodo ostale njena last.

16. ZSKD bo omogočila objavo in izvedbo nagrajenih skladb in tistih, ki bodo deležne posebne omembe komisije. Avtorji se obvezujejo, da od ZSKD ne bodo zahtevali nikakršnih honorarjev in je ne bodo bremenili nikakršnih odgovornosti ipd., kar velja tudi za tretje osebe.

17. Za vse, kar ni izrecno predvideno in opredeljeno v tem razpisu, veljajo predpisi Civilnega zakonika in področnih zakonov.

agenda

ZSKD razpisuje 5. natečaj za zborovske skladbe Ignacij Ota ob 10. obletnici smrti oz. 80. obletnici rojstva dolinskega kulturnika in skladatelja. Interesirani bodo dobili vse informacije na naši spletni strani in v naših uradih.

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,

e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,

e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,

e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,

e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

Deželna božična revija Nativitas, ki se je začela v zadnjih novembrskih dneh in bo potekala vse do 15. januarja, slavi letos deseto obletnico obstoja.

Pobudo je od samega nastanka priredilo deželno zborovsko združenje USCi, letošnja jubilejna izvedba pa predvideva rekordnih 130 koncertov, ki jih bodo včlanjeni zbori priredili širom po deželi oz. na območju Alpe-Jadran.

Ob tem pa je tudi letošnja izvedba revije presešla meje naše regije, saj predvideva program koncert v Sloveniji, štiri koncerte v Avstriji in enega celo v Londonu.

Mednarodna obzorja, ki jih širi Nativitas, so nedvomna kazalka pomembnosti vrednotenja in ohranjanja priljubljenih božičnih ter adventnih melodij in spevov v našem okolju.

Zveza slovenskih kulturnih društev je kot v prejšnjih letih odločno podprla pobudo, ki je izredno priljubljena tudi v našem ožjem prostoru. Včlanjena društva in zbori so letos v sklopu revije napovedali osem koncertov. To pomeni, da v primerjavi z lanskimi petimi, bo letos število prireditev skoraj dvojno.

Revija stopa torej naproti uspešni izvedbi v doslednem poudarjanju narodne, zgodovinske, ideološke, verske in kulturne raznolikosti naše zemlje na eni strani in navezanosti na božično tradicijo, neglede na ideološke konotacije pojma, na drugi.

Revija, ki bo preplavila tudi naše kraje z adventnimi in bočnimi glasbami in melodijami, se je pravzaprav začela že v petek 10. decembra s koncertom Nativitas v Bregu, saj so v dolinski cerkvi sv. Urha zapeli MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MoPZ Valentin Vodnik Dolina (dir. Anastasia Purič) in ZePS Stu ledi Trst.

Ostale koncerte predstavljamo v programu z vabilom k številni udeležbi in seveda z najlepšimi božičnimi in novoletnimi voščili Zveze slovenskih kulturnih društev.

18.12.2010 ob 20.30 v cerkvi Sv. Roka v Nabrežini
Srečen Božič in veselo novo leto
Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin)
MeMIPz Trst (dir. Tamara Stanese)

19.12.2010 ob 15.30 v Cerkvi Sv. Jurija v Bardu
Božična zgodba
MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli)
OPZ in MIPS A.M. Slomšek
Dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič

19.12.2010 ob 17.30 v cerkvi na Ferlugih
Slovenske narodne božične pesmi
MoPz Tabor Opčine (dir. David Žerjal)
DZ Danica Vrh Sv. Mihaela (dir. Patricija Rotar Valič)

26.12.2010 ob 17.00 v cerkvi Sv. Magdalene v Bazovici
Božična zgodba
MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli)
OPZ in MIPS A.M. Slomšek
Dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič

8.1.2011 ob 20.30 v Stolnici v Miljah
S pesmijo vam želimo...
DVS Bodeča Neža Vrh Sv. Mihaela (dir. Mateja Černic)
Girotondo d'arpe Trst (dir. Tatiana Donis)
V sodelovanju z DSMO Kiljan Ferluga

9.1.2011 ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah
Tradicionalni koncert božičnih pesmi
MePz Slovenec-Slavec Boršt-Zabrežec-Ricmanje (dir. Danijel Grbec)
MePz Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin)
V sodelovanju s SKRD Jadro in ŽPZ iz Ronk.

15.1.2011 ob 20.30 v cerkvi Sv. Trojice na Katinari
Božični odmev na Katinari
PZ Tončka Čok Lonjer (dir. Manuel Purger)
Katizbor Katinara (dir. Carlo Tommasi)

Investicija v kulturo

Diploma Andrejke Možina na bieniju za jazz glasbo

„Življenje je neskončno učenje“ - pregovor je prav gotovo vodilo neutrudni, prizadveni glasbenici Andrejki Možina, ki razvija svoj glasbeni poklic med poučevanjem in lastnim izpopolnjevanjem na vedno višjem nivoju, pred kratkim z diplomom na eksperimentalnem bieniju za jazz-interpretacijska smer- na tržaškem konservatoriju. Bivša učenka in že več let pedagoginja na Glasbeni matici je prejela najvišjo oceno s pohvalo in je četrta učenka, ki diplomira na tem oddelku. Diplomna naloga je slonela na analizi in izvedbi šestih izvornih skladb, ki bodo postale osnova njene nove cd plošče. Violončelistka, pevka, skladateljica, ustanoviteljica, koordinatorica in pedagoginja jazzovskega oddelka Glasbene matice je po diplomi iz jazzovskega izvajanja na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani (današnji Konservatorij za glasbo in balet) čutila potrebo po dodatni študijski preizkušnji, po preverjanju lastnih sposobnosti in poglobljanju svojega znanja na specifičnem, dvoletnem tečaju, s katerim je nadaljevala načeto študijsko pot:

Ko sem se pred leti odločila za jazzovsko smer, ni bilo možnosti izpopolnjevanja na tržaškem konservatoriju. Zato sem šla v Ljubljano, medtem pa so v Trstu odprli jazzovski oddelk. Na prvi pogled sem za las zamudila priložnost, da bi na najpreprostejši način lahko opravila celotni študij doma, v resnici pa je bila dvodelna formacija zelo koristna iz več razlogov.

Najprej je diploma v Sloveniji veljala kot prva stopnja za vstop v bienij na konservatoriju (t.j. druga akademska stopnja). Sama diploma iz violončela je namreč pogoj za vstopni izpit, vendar brez specifičnih osnov, ki sem jih pridobila v Ljubljani, bi se težko lahko predstavila na izpit s potrebnim, predhodnim znanjem.

Poleg olajšanja vstopnega izpita, mi je študij na dveh šolah omogočil, da sem spoznala dva različna načina poučevanja v Sloveniji je sistem zelo akademski; predvideva veliko število predmetov, ki se osredotočajo na zgodovino jazza in na njegove standarde. Vse to pa ne razvija kreativnosti in ne daje primerne poudarka sodobni jazz sceni, a utrjuje tiste bistvene osnove, ki so v programih italijanske prve stopnje pomanjkljive. Italijanski sistem in profesorji pa spodbujajo ustvarjalnost z iznajdljivostjo in evidentiranjem osebnega doprinosu. Napačna pa je skoraj izključna, enostranska usmeritev v en instrument, medtem ko v Sloveniji pridobim znanje iz petja, jazz klavirja, skupinske igre, improvizacije, aranžiranja, solfeggia, kontrapunkta, zgodovine jazz in klasične glasbe, da postaneš popoln in razgledan glasbenik. Zato mislim, da je kombinacija obeh izkušenj predstavljala najboljšo možno pot za doseganje potrebnega znanja za primerno poučevanje in poustvarjanje.

Uspešnost in učinkovitost študija pa sta delno odvisni tudi od posameznega profesorja.

Profesorja Klausa Gesinga sem izbrala, ker ga zelo cenim. Gesing je saksofonist in klarinetist, skladatelj in priznan glasbenik, ki sodeluje z Norma Winstone Trio, z Jarrodom Cagwinom in Anouar Brahem Quartetom ter snema za priznano založbo ECM. Poleg tega, da ga cenim kot glasbenika, sem se z njim veliko naučila. Kot pedagog skuša ujeti učenca v celoti, izkoristiti njegov potencial in znanje; zato te postavlja vedno pred izziv, kar je na začetku precej zahtevno in vznemirljivo. V mojem primeru sem se veliko ukvarjala z uravnotežanjem sodasnega petja in igranja, kar je s klavirjem nekaj običajnega, z violončelom pa veliko manj.

Je pisanje skladb obvezno za diplomsko nalogo?

Za diplomsko nalogo lahko izbereš karkoli: analizo, monografijo, transkripcijo. Meni pa se je zdelo najbolj zanimivo, da usmerim energije v bolj ustvarjalno delo. Moja diplomska naloga vsebuje tri instrumentalne in tri vokalne skladbe po besedah Irene Žerjal in Alenke Rebula. Vezna nit je v pristopu h kompoziciji; moj namen je bil pisati in izvajati jazzovsko glasbo, ki je lahko razumljiva tudi za nestrokovnjake. Iz te želje izhaja izbira preprostih melodij, kjer ritmična obravnava in harmonija poglobljata snov na določeni ravni kompleksnosti. Vokalne skladbe pa so bolj teatralne v smislu izraznosti šansona, se pravi s pozornostjo do artikulacije besed in izvrstnega zvoka, na primer s kombinacijo kitare z efekti in celotnega set-a tolkala.

Je vtis o elitnosti jazzovske govornice še zmeraj tako razširjen?

Jazzovska govornica ni elitna v principu, prav gotovo pa le manjšina ljubiteljev glasbe posluša jazz in med temi je večina Američanov. Od petdesetih let se je jazz skušal otresti plesnega in zabavnega značaja in nastala je bolj intelektualistična jazz-kultura, seveda tudi s skrajnimi primeri, ko se „prepeved“ plesa spremeni v introvertirano nedostopnost. Želim si koncertne glasbe, ki jo publika lahko posluša tudi na neobremenjen način.

Vzgoja poslušalca je verjetno na vrhu lestvice pedagoških prednosti...

Osebnostno učence na koncerte in prinesem plošče v učilnico, da skupaj analiziramo, kar poslušamo. Seveda upoštevam pri tem tudi njihove okuse in želje. Vloga pedagoga je namreč, da učencu odpre oči, a da hkrati ne uniči njegove motivacije.

Kako pa je strukturiran oddelk za jazz glasbo pri Glasbeni matici?

Na Glasbeni matici poučujem že sedmo leto. Povpraševanja je veliko, a je treba razlikovati med tistimi, ki bi se najraje ukvarjali z zabavno glasbo in tistimi, ki želijo vstopiti v jazzovski svet. Program se razvija v petih letnikih in je sestavljen po ministrskih zahtevah, da bi zainteresirani učenci lahko prišli pripravljani na morebitni vstopni izpit.

Pedagog, ki ob poučevanju goji svojo glasbeno kariero s koncerti in snemanji, je prav gotovo dober zgled in vir dodatnih umetniških spodbud za svoje učence. Kateri so naslednji projekti?

V načrtu je cd, ki bo izšel v novem letu. Avtorske skladbe bodo v ospredju pozornosti, saj na splošno menim, da je ovrednotenje skladateljev današnjega časa pomembna investicija v kulturo. Posnela ga bom z glasbeniki, ki so sodelovali z mano tudi v sklepnem, koncertnem delu izpita: poleg podpisane kitarist Nicola Privato, kontrabasistka Rosa Brunello, bobnar Igor Checcchini in še violonist Sebastiano Frattini kot gost.

Petje s pogledom na gledališče Solopevski oddelk ima novo pedagoginjo

Solopevski oddelk je že vrsto let del redne šolske ponudbe Glasbene matice; v tem obdobju so ga zaznamovali dosežki in umetniške usmeritve raznih peda-

goginj in uveljavljenih solopevk, od Vesne Topič do Eleonore Jankovič in nazadnje Crisztine Nemeth, ki je od letošnjega šolskega leta prepustila pouk solopevja sopranistki Ilarii Zanetti. Tržaška pevka je že večkrat nastopila tudi v opernih in operetnih produkcijah gledališča Verdi v Trstu, nazadnje v otvoritveni operni predstavi, Verdijeji Traviati, v vlogi Annine. S svojo naravno komunikativnostjo in veselim značajem blesti predvsem v karakternih in briljantnih vlogah, s katerimi je nastopila v širokem razponu oper iz 17., 18. in 19. stoletja v mnogih italijanskih in tujih gledališčih, med katerimi so gledališča Regio v Torinu, Olimpico v Vicenzi, Bibiena v Mantovi, Arcimboldi v Milanu in druga gledališča v Avstriji, Braziliji in na Irskem.

Odrska izkušnja je tudi izhodišče njenega učnega načrta, saj bo pouk pevske tehnike dopolnjeval tudi tečaj scene-ke umetnosti, ki je tudi obvezni predmet za diplomski izpit iz solopetja na konservatoriju. Dobitnica nagrade tekmovanja Seghizzi leta 2005 ima za seboj tudi večletno pedagoško izkušnjo, saj je poučevala na Glasbeni šoli v Rudi in je vodila tečaje vokalne tehnike v Štarančanu. Njeno delo na Glasbeni matici se je pričelo s spodbudnimi načrti, ki so usmerjeni v čim bolj celovito oblikovanje pev-

ca s pridobitvijo zavesti o večstranskih zahtevah opernega nastopa. Sopranistka je pristopila k tej dejavnosti z velikim ustvarjalnim nabojem: „Študij solopetja se razvija na različnih področjih. Lep glas potrebuje na primer sproščeno držo, da se lahko izrazi. Zato smo začeli vaditi ustrezno telovadbo za sprostitvev mišičevja. Sledijo bistveno pomembne dihalne vaje, nato vokalnost z vezbanjem tehnike, a tudi z razvijanjem muzikaliziranosti. Kot pedagoginja iščem vedno fiziološko primerne razlage, rešitve, ki spoštljivo upoštevajo edinstveno naravo vsakega posameznega pevca. Upam, da bomo kmalu pridobili nekaj novih glasov, da bomo lahko načrtovali za zaključek šolskega leta bolj artikuliran koncertni projekt. V mislih imam kakšen lirični prizor bolj kot statični koncertni nastop. Želim si tudi ustvarjalnih sodelovanj z drugimi profesorji in oddelki; prepričana sem namreč, da mora pevec preveriti tudi drugačne oblike sodelovanja, ki niso nujno vezane na zvočnost klavirja. Na lekcijah pa sama spremljam učence, da bi vedno dobili globalen vtis o skladbi, ki jo izvajajo.“ Prenovljeni solopevski oddelk pričakuje nove učence za uresničitev svežih, ustvarjalnih zamisli. Zainteresirani lahko dobijo vse potrebne informacije na taništvu šole.

Sedem nagrad za učence GM na tekmovanju Spincich

Mednarodno tekmovanje Paolo Spincich je postalo vsakoletna preizkušnja za učence Glasbene matice, ki so se izkazali tudi letos z odličnimi rezultati. Predstavniki slovenske šole so namreč odnesli kar sedem nagrad v štirih kategorijah na šesti izvedbi tekmovanja za mlade glasbenike državnih in privatnih glasbenih ustanov, ki se je odvijalo v tem tednu v Trstu v organizaciji Glasbene akademije Ars nova.

Za Simona Kravosa in Maxa Zulianija iz razreda prof. Tamare Ražem je bil nastop v kategoriji za klavir štirinastoletno prva absolutna tekmovalna izkušnja. Njuna izvedba skladb Arenskega in Schuberta pa je prepričala komisijo, ki ni podelila prvih nagrad v tej kategoriji, a je nagradila debi klavirskega dua z drugo nagrado.

V A kategoriji, namenjeni najmlajšim, so pianisti goriške in tržaške Glasbene matice prejeli tri bronasta odličja; s 85. točkami sta nagrado osvojili Katarina Visintin iz razreda Vesne Zuppin in Rossella Maria Lupieri iz razreda Manuela Fighelijskega, s 86. točkami pa Helena Lupinc, učenka prof. Claudie Sedmach.

Selekcije letošnjega tekmovanja so predvidevale kategorije za klavir, prečno flavto, violino, violončelo, harmoniko, komorno glasbo in pihala. Harmonikar Matija Furlan, ki študira s prof. Igorjem Zobinom, je stopil na tretjo stopničko lestvice s 86. točkami, flavtist Marko

Obersnel iz razreda prof. Erike Slama pa je prejel prvo nagrado s 96. točkami.

Najboljši rezultat je dosegel pianist Rok Dolenc, ki je prejel 98 točk in prvo absolutno nagrado v B kategoriji. Pianist iz razreda prof. Tamare Ražem je bil eden od najmlajših tekmovalcev v kategoriji, kjer se je potegovalo za nagrado kar 50 mladih glasbenikov od 11. do 14. leta starosti, ki so prihajali iz Italije, Slovenije, Hrvaške, Poljske in Bosne. Program kategorije je po pravilniku upošteval poklon

letošnjima obletnicama Chopina in Schumannu, katerima je dodal še Griegov Pohod škrtatov. Zaradi visokega točkovanja in prve nagrade je pianist lahko nastopil na gala koncertu nagrajencev, ki se je odvijal v petek v dvorani Tripčevih v Trstu.

NAPOVEDNIK

TRST

v petek, 17. in ponedeljek, 20. decembra ob 17.00 na sedežu Glasbene matice v Rojanu.

v sredo, 22. decembra ob 18.00 v Marijinem domu v Rojanu. Osrednja božičnica za tržaško pokrajino.

GORICA

v četrtek, 16. in v petek, 17. decembra ob 17.30 v Tumovi Dvorani v Gorici.

v sredo, 15. decembra ob 18.30 in v četrtek, 16. decembra ob 18.30 in ob

19.30 v dvorani društva Jezero v Dobredbu.

v torek, 21. decembra ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah. Osrednja božičnica za goriško pokrajino.

ŠPETER

V ponedeljek 20. decembra ob 19.00 v Slovenskem kulturnem centru v Špetru. Božični koncert.

V nedeljo 19. decembra ob 15.30 v Bardu, božični koncert Gorske skupnosti Ter, Nediža in Brda - sodeluje opz »Mali lujerji«.

KC Lojze Bratuž in ZCPZ - Gorica

Glasbena sezona: obeta se zares doživeti Božični koncert

V skopu glasbene sezone Kulturnega centra Lojze Bratuž in Zdrúženja cerkvenih pevskih zborov iz Gorice se v ponedeljek, 20. decembra pripravljajo obetajoči glasbeni dogodki. Le nekaj dni pred Božičem, ki v krščanskem izročilu slavi rojstvo Odrašenika, obenem pa ga lahko smatramo za prvovrstno slavljenje življenja, se nam ponuja prilika, da lahko obogatimo pripravo tudi z globokim in doživetim glasbenim dogodom.

Na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici nastaja Božični koncert, ki ga pripravljajo pretežno domači skladatelji, glasbeniki in zborovske skupine. To predstavlja lep in zahteven projekt, ki bo združil skoraj 150 nastopajočih v celovečernem sporedu. Pri tem gre izpostaviti raznolikost koncerta, saj ga bodo oblikovali solisti, orkester ter odrasli in otroški zbori. Sam koncert je razdeljen na dva dela. V prvem bodo poslušalci lahko spremljali izvajanje svetovno znane skladbe Te Deum, ki jo je sestavil francoski Marc-Antoine Charpentier. Drugi del pa bo posvečen slovenski zakladnici božični pesmi in melodij. Ponovitev božičnega koncerta bo v sredo, 22. decembra.

Slovenska prosveta vabi

V nedeljo, 12. decembra ob 17.00 prireja Mladinski dom Boljunc v fojerju občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu literarno srečanje s pisateljema Veitom Heinichenom in Sergejem Verčem. Klepet bo vodila časnikarka Eva Ciuk.

V tednu od 12. do 19. decembra prireja SKD Igo Gruden več zanimivih dogodkov:

- božični sejem bo potekal v društvenih prostorih od 15. do 18. decembra, od 16.00 do 20.00.

- Božični pozdrav bo v sredo, 15. decembra. Ob 18.00 bo nastopil otroški zbor OŠ V. Šček pod vodstvom Petre Grassi, ob 19.15 bo sledil nastop DPZ Kraški slavček, ki ga vodi Mirko Ferlan.

- v četrtek, 16. decembra ob 17.15 bo lutkovna predstava "Čarovnica Berta" v izvedbi lutkovne skupine TIPITAPI liceja A.M.Slomšek iz Trsta, režija prof. Martina Legiša.

- v petek 17. decembra ob 17.30 bo pravljinski kotiček, kjer bo na sporedu Zlata ptica, lutkovna pravljica v izvedbi skupine deklet iz Devina in z režijo Jelene Sitar Cvetko.

- v soboto, 18. decembra ob 17.30 bo prav posebno božično darilo, ki ga bosta oblikovali Marija Godnjič in Maja Razboršek iz knjižnice S. Kosovel iz Sežane. Ob 19.00 bo še glasbeni utrinek z nastopom gojencev Glasbene šole iz Sežane.

V soboto, 18. decembra ob 20.30 bo v cerkvi sv. Roka v Nabrežini koncert "Srečen Božič in veselo Novo leto", kjer bosta nastopala zbor Jacobus Gallus in Mladinski zbor Trst.

i.nformacije

Zdrúženje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slov@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 370846, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Zdrúženje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: zcpz_gorica@libero.it

Mladinski dom Boljunc Literarni večer s Veitom Heinichenom in Sergejem Verčem

VEIT HEINICHEN

SERGEJ VERČ

Mladinski dom Boljunc prireja danes, 12. decembra ob 17. uri v fojerju občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu literarno srečanje v obliki "talk show-a", v katerem bosta nastopila Veit Heinichen in Sergej Verč. Večer bo vodila časnikarka Eva Ciuk, ki bo z vprašanji ustvarila klepet z gostoma, tako da jih prisotni poslušalci lahko spoznajo od bliže. Glavni namen srečanja je prav ta, da dobijo ljudje možnost neposredno spoznati oba avtorja in jim prisluhniti, kar bo seveda dodatno obogatilo prebiranje njihovih knjig. Pogovor bo spontan,

v italijanski in slovenski (glede na to da Veit govori italijansko in nemško).

Večer bo obogatil glasbeni intermezzo s posebnim priložnostnim duom Stefana Bembi in Tomaž Nedoh, ki bosta s harmoniko in saksofonom ustvarila poseben glasbeni motiv.

Za to priložnost bo Tržaška knjigarica dala na razpolago knjige Veita Heinichen in Sergeja Verča, da bodo imeli poslušalci možnost nakupa za knjižno darilo, obenem pa na nakupljeni knjigi dobijo tudi posvetilo enega izmed avtorjev.

Zdrúženje Blankin Priloga »Po slovensko« tudi decembra v tedniku »La Vita Cattolica«

V prejšnjem tednu je, v sodelovanju z Zdrúženjem Blankin, spet izšla priloga »Po slovensko« v videmskem škofijemskem tedniku La Vita Cattolica. Tudi v tej izdaji so še vedno prisotne tematike, ki zadevajo prihodnost upravljanja teritorija na področju beneških občin. O tej kočljivi problematiki teče beseda v intervjuju, kjer na temo govori podboneški župan Pierrigorio Domenis. V članku je jasno izpostavljena priložnost, da bi občine nediških dolin vzpostavile svojo skupnost, ki bi na najboljši način zastopala potrebe prebivalstva in teritorija.

Tematika tradicionalnih božičnih koncertov je vsebina drugega članka, ki napove niz božični zborovskih nastopov, katerega je organizirala Gorska skupnost

Ter, Nadiža in Brda. Po enoletnem premoru je obnovev božičnih koncertov zelo pričakovana. V prispevku Luige Negro je opisan izid novega rezajanskega koledarja, ki ga je izdal krožek »Rozajanski dum«. Stran zaključuje kratke novice ob stani, ki zadevajo špetersko šolo, dvojezične table v Sovodnjah, srečanje z Borisom Pahorjem v Vidmu, praznovanje sv. Barbare v Špetru in predstavitev fotografske knjige o Matajurju, ki je izšla v Čedadu.

Zadruga Goriška Mohorjeva Pastirček za božične praznike

Četrta, adventno-božična številka Pastirčka nam prinaša najprej lepe misli urednika Marjana: »Adventni venec, svečke, miklavževanje, priprava jasic, voščila, božičnica, ... vse to napeto in veselo pričakovanje ustvarja zunanje praznično vzdušje. Še bolj pomembna pa je notranja priprava na Jezusov rojstni dan. Zaman bi se Jezus rodil v Betlehemu tudi tisočkrat, če se ne rodi v našem

srcu! Zato ga povabimo vanj s prošnjo, da mu bomo pred, med in po praznikih posodili naše roke, da bo po njih delal dobro in vsem ljudem, naša usta, da bo po njih oznanjal svetu svoje veliko sporočilo miru, dobrote, prijateljstva, solidarnosti...

Veselo pripravo in še lepše praznovanje rojstva našega velikega Prijatelja želim v imenu uredništva in uprave vsem velikim in malim sodelavcem Pastirčka.

V nadaljevanju pa nas presenti bogata vsebina, ki je seveda posvečena božičnemu času in slovenskim navadam, ki so tipične za ta čas. Od svetopisemske zgodbe, preko postavljanja jasic in molitvic Jezusu, pa vse do Betlehemske lučke je vse polno lepih vsebin, ki se našajajo na zaključni del leta 2010. Pri tem seveda ne manjka pozornosti za lep slovenski jezik ter prijetno razvedrilo ob pravljici, ugankah ter igricali na koncu revije. Za lepo in kakovostno doživljanje prostega časa je prava izbira.

S P O R E D

Marc-Antoine Charpentier (1634 - 1704)	-	Te Deum za soliste, zbor in orkester
Lojze Mav / ork. Aljoša Tavčar (1898 - 1977) / (1971)	-	Kje bili ste, angelci
Ljudska / ork. Patrick Quaggiat (1983)	-	Tam stoji pa hlevček
Leopold Belar / ork. Hilarij Lavrenčič (1828-1899) / (1962)	-	Že počiva vsa narava
Matija Tomc / prir.-ork. Igor Zobin (1899 - 1986) / (1980)	-	Zbudi se, Jeruzalem
Valentin Štolcer / ork. Igor Zobin (1841 - N.N.) / (1980)	-	Rajske strune
Avugst Cerer / ork. Patrick Quaggiato (1908 - 1980) / (1983)	-	Počivaj, milo Detece
Lojze Mav / ork. Aljoša Tavčar (1898 - 1977) / (1971)	-	Božična noč
Matija Tomc / harm.-ork. Aljoša Tavčar (1899 - 1986) / (1971)	-	Hitite, kristjani
Franz Gruber / ork. Hilarij Lavrenčič (1787-1863) / (1962)	-	Sveta noč

N A S T O P A J O Č I

Alessandra Schettino, sopran	OPZ Veseljaki, zborovodja Lucija Lavrenčič Terpin
Mojca Milič, sopran	OPZ Emil Komel, zborovodja Damijana Čevdek Jug
Elena Boscarol, alt	MePZ Hrast, zborovodja Hilarij Lavrenčič
Dax Velenich, tenor	MePZ Lojze Bratuž, zborovodja Bogdan Kralj
Alessandro Svab, bas	Orkester ArsAtelier, dirigent Hilarij Lavrenčič

Zveza slovenske katoliške prosvete vabi

V nedeljo, 12. decembra nastopa DVS Bodeča neža na Božičnem koncertu Zadrúžne banke Doberdob in Sovodnje, v Avditoriumu goriške kulture v Gorici.

V nedeljo, 12. decembra PD Štandrež vabi na predstavo Glavni dobitek, ki bo v župnijskem domu »A. Gregorčič« v Štandrežu. Igro bo uprizorilo Gledališče treh herojev iz Pirnič pri Medvodah.

Predstava nadomestuje napovedano Črno komedijo, ki je bila najavljena v sklopu abonmaja, a je odpadla zaradi bolezni.

V soboto, 18. decembra PD Podgora vabi na Božično v Pevmi. Nastopa MepZ Podgora pod vodstvom dirigenta Petra Pirih.

V soboto, 18. decembra KD Sabotin (soorganizator) vabi na sprejem Betlehemske lučke, ki bo v Štavrnu na kmotiji Grad Štavrner.

V nedeljo, 19. decembra KD Sabotin (soorganizator) vabi na otvoritev tradicionalne mednarodne razstave jasic na sv. Gori.

ITALIJA - V Rimu množična protivladna manifestacija Demokratske stranke

»Tako ni mogoče več naprej, Berlusconi mora oditi domov«

Bersani: Italija je izgubila položaje na vseh možnih lestvicah - DS mora prenoviti Italijo začevši od temeljev

RIM - »Tu smo, da Italiji posredujemo sporočilo zaupanja in spremembe. Tako ni mogoče več iti naprej, Berlusconi mora oditi domov, potreben je korak naprej v novo smer.« Tako je tajnik Demokratske stranke Pierluigi Bersani dejal na začetku svojega enournega govora na veliki protivladni manifestaciji, ki jo je njegova stranka priredila včeraj popoldne na Trgu sv. Janeza v Lateranu v Rimu. Na rimske ulice se je v prvih popoldanskih urah zgrnilo na tisoče pripadnikov in simpatizerjev DS, pa tudi drugih strank leve sredine (k manifestaciji je pristopila tudi Italija vrednot), ki so v italijansko prestolnico prišli tako z osebnimi vozili kot tudi z osemnajstimi posebnimi vlaki, 1500 avtobusi in dvema ladjama.

Organizatorji so napovedovali več kot dvomilijonsko udeležbo. Ali je res prišlo toliko ljudi, ni mogoče zagotovo trditi, gotovo pa so se rimske ulice in trgi napolnili ljudi, ki so demonstrirali proti vladi Silvia Berlusconi, o zaupnici kateri bo v torek odločal parlament. A kakršenkoli bo izid glasovanja, je v svojem govoru opozoril Bersani, dejstvo je, da smo priče politični krizi desne sredine, ki je ne bo rešila »kupo-prodaja dveh ali treh glasov s sramotnimi praksami, zaradi katerih se Italija sramuje pred svetom,« je dejal tajnik DS.

Za Bersanija je obračun Berlusconi-jeve vlade katastrofalen, saj Italija ni izboljšala svojega položaja, nasprotno, vidno se je oddaljila od močnejših evropskih držav in izgubila vrsto položajev na vseh možnih lestvicah: »Edina lestvica, na kateri smo, zahvaljujoč se Berlusconi, napredovali, je tista, ki zadeva naš položaj v zvezi s smešnicami in izgubo dobrega glasu,« je dejal Bersani, za katerega so še hušji drugi pojavi, kot so hiranje javne etike ter dostojanstva institucij in politike, dalje dvojna morala, ki si jo lahko privoščijo bogataši in vplivneži, ponoven vznik za dostojanstvo ženske žaljivih stereotipov in popustljivost do parastistične miselnosti. Tajnik DS se ne boji morebitnih volitev, vendar se raje nagiba k oblikovanju vlade institucionalne odgovornosti, ki naj zagotovi urejeno tranzicijo, nova volilna pravila, nekatere nujne ukrepe na področju gospodarstva in ki naj pripelje državo do volilnega soočenja, ki bi bilo končno zmerno obrniti se v prihodnost.

Vsekakor pa Italija potrebuje prenovilo začevši od temeljev, to pa je naloga Demokratske stranke, ki mora vedeti, kaj ljudje predvsem želijo: zmernost, poštenost, strogost, preprostost in poslušnost za probleme, pa tudi nove obraze, je poudaril tajnik, ki sanja stranko, ki bi Italiji končno lahko rekla: »Pojdi z menoj.«

Množica je preplavila rimski Trg sv. Janeza v Lateranu

ANSA

CANCUN - Na konferenci o podnebnih spremembah

Podpisan dogovor proti izpustom toplogrednih plinov Poseben »zeleni« sklad za pomoč državam v razvoju

CANCUN - Pogodbenice konvencije ZN o podnebnih spremembah so na konferenci v Cancunu ob nasprotovanju Bolivije sprejele dogovor, ki poziva k boju proti izpustom toplogrednih plinov in med drugim predvideva ustanovitev posebnega »zelenega« sklada za pomoč državam v razvoju, poročajo tuje tiskovne agencije. Glede na dogovor bi razvite države v sklad sprva prispevale 30 milijard dolarjev, do leta 2020 pa 100 milijard dolarjev na leto. Sklad bi prva tri leta upravljala Svetovna banka, kasneje pa poseben odbor sestavljen iz 24 držav, od katerih bo polovica razvitih in polovica držav v razvoju, med katerimi morajo biti zastopane tudi majhne otoške države.

Sprejetju dokumenta je nasprotovala Bolivija, češ da besedilo ne upošteva dovolj mnenja domorodnih prebivalcev in držav v razvoju, da so imele ZDA prevelik vpliv na oblikovanje dokumenta ter da dokument ne vsebuje zadostnih ukrepov za omejevanje podnebnih sprememb.

Čeprav so odločitve na podnebnih pogajanjih običajno sprejete s konsenzom, je predsedujoča konferenci, mehiška zunanja ministrica Patricia Espinosa, dejala, da konsenz ne pomeni, da »ima ena država pravico veta« na odločitve, ki jih podpirajo vse ostale države, je poročala ameriška tiskovna agencija AP.

Dokument ne prinaša končne odločitve glede nadaljevanja kjotskega protokola, ki so se mu poleg ZDA odrekle še med drugim Japonska, Rusija in Kanada. Besedilo poziva k nujnim ukrepom, da se svetovne temperature ne dvignejo več kot dve stopinji Celzija nad predindustrijsko raven, ne določa pa ukrepov, kako se bo to doseglo, ampak le poziva države k povečanju »ambicij« za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov.

Dogovor, ki so ga v včerajšnjem sklepnem delu konference v mehiškem Cancunu dosegle pogodbenice konvencije ZN o podnebnih spremembah in ki med drugim predvideva nadaljevanje pogajanj in vzpostavitev posebnega sklada za financiranje držav v razvoju, pomeni nadaljevanje procesa, pravi slovenski okoljski minister Roko Žarnić. »Dogovor je na ravni, ki smo jo optimistično pričakovali. Zadeva gre naprej; najnižja točka je bila na pogajanjih v Koebenhavnu, sedaj se že dvigamo proti srečnemu koncu,« je včeraj za STA ocenil minister Žarnić, ki se je udeležil ministrskega dela konference v minulem tednu.

Kot dobro je ocenil odločitev, da se proces nadaljuje, pri tem pa opozoril, da med drugim manjka še zaveza, kdaj bo dosežen vrh izpustov toplogrednih plinov in kakšni bodo dolgoročni cilji zmanjšanja teh izpustov, kar pomeni, da bo do naslednje konference prihodnje leto v Durbanu v Južnoafriški republiki potrebnega še precej dela. (STA)

Podnebno konferenco v Cancunu so spremljali tudi protesti naravovarstvenikov in demonstracije združenja Greenpeace

ANSA

WASHINGTON Holbrooke v kritičnem stanju

WASHINGTON - Posebni poslanec ameriškega predsednika Baracka Obama za Afganistan in Pakistan Richard Holbrooke, ki so ga zaradi slabosti v petek sprejeli v bolnišnici v Washingtonu, je v kritičnem stanju, je včeraj sporočil State Department. Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjega ministrstva Philip Crowley je povedal, da so zdravniki 69-letnemu Holbrookeu davi operirali počeno aorto in je zdaj v kritičnem stanju. Ameriški diplomat se je v petek zgrudil na delovnem mestu, nato pa so ga odpeljali na intenzivni oddelek bolnišnice George Washington v ameriški prestolnici.

Holbrooke je najbolj znan po posredovanju po izbruhu vojne na območju nekdanje Jugoslavije v začetku 90. let in je odigral ključno vlogo pri sestavljanju daytonskega sporazuma, s katerim se je končala vojna v BiH. Obama ga je imenoval za svojega odposlanca za Afganistan in Pakistan.

LONDON - Po novih dokumentih spletne strani WikiLeaks

Vatikan ni hotel sodelovati v preiskavi spolnih zlorab irskih otrok

LONDON - Spletna stran WikiLeaks je včeraj objavila več ameriških diplomatskih dokumentov v zvezi z Vatikanom. Eden kaže, da Vatikan ni hotel sodelovati v preiskavi spolnih zlorab otrok, ki so jih zagrešili katoliški duhovniki v Dublinu. Prošnjo za sodelovanje naj bi zavrnili, ker ta naj ne bi bila podana v skladu z uradnim postopkom. Kot kaže tajni dokument z ameriškega veleposlaništva v Rimu, ki ga je objavil WikiLeaks, je irska komisija pod vodstvom sodnice Yvonne Murphy naslovila prošnjo za informacije o zlorabah neposredno na vatiškanske uradnike.

S tem se je izognila uradnim diplomatskim kanalom, kar pa je »užalilo številne v Vatikanu, ki so takšno početje razumeli kot spodkopavanje suverenosti Vatikana«, po navedbah francoske tiskovne agencije AFP piše v dokumentu, ki nosi datum 26. februar 2010.

Omenjena irska komisija je novembra 2009 šokirala javnost s poročilom, ki razkriva, da je bilo med letoma 1975 in 2004 v dublinski nadškofiji zlorabljenih več kot 300 otrok, kar so cerkvene oblasti vedele in zatajile. Spletna stran WikiLeaks je objavila tudi dokument, ki nosi datum 30. november 2009, v njem pa britanski veleposlanik v Vatikanu Francis Campbell sporoča ameriškim diplomatom, da je odločitev papeža Benedikta XVI., da olajša prestop anglikancev v rimskokatoliško vero, pahnila odnose med anglikanci in Vatikanom v najhujšo krizo v zadnjih 150 letih. Po njegovih ocenah bi lahko tudi sprožila nasilje nad katoliki v Angliji. »V nekaterih delih Anglije je še vedno prisotno sovraštvo do katolištva in morda ni treba veliko, da se ga sproži. Posledica bi lahko bila diskriminacija in v nekaterih pri-

merih celo nasilje nad to manjšino,« je ocenil diplomat.

Vatikan je na začetku novembra lani objavil nova pravila o prestopu članov Anglikanske cerkve, vključno s poročenimi duhovniki, v Rimskokatoliško cerkev. Za to naj bi se odločil zaradi številnih prošelj anglikancev za prestop, predvsem tistih, ki so bili razočarani nad razvojem svoje cerkve.

Dokument ameriškega predstavništva v Vatikanu s konca junija 2009, ki se je na WikiLeaksu pojavil v petek, pa kaže, da je Vatikan pomagal osvoboditi petnajst pripadnikov britanske mornarice, ki so jih marca 2007 na morju med Irakom in Iranom zajele iranske oblasti. Kot še piše, se Vatikan ponavadi vzdrži javne kritike iranskih oblasti, »tudi zato, da bi obdržal svojo sposobnost, da deluje kot posrednik, če pride do mednarodne krize,« še navaja AFP. (STA)

Težave v Sredozemlju zaradi močnega vetra

KAIRO - Iz več sredozemskih držav so včeraj poročali o močnem vetru, zaradi katerega so bila zaprta številna pristanišča ter prepovedana plovba skozi Gibraltar. V Izraelu je veter v morje odpihnil ruskega turista, ki ga še niso našli in je verjetno umrl, poročajo tuje tiskovne agencije. Zaradi močnega vetra so med drugim zaprta pristanišča v grškem Pireju in egiptovski Aleksandriji. Iz Egipta poročajo, da močan veter piha tudi ob Rdečem morju, kjer so prav tako zaprli več pristanišč.

Maroške oblasti so sporočile, da je zaradi močnega vetra onemogočena plovba čez Gibraltarsko ožino, ki povezuje Sredozemsko morje in Atlantski ocean. Zaradi tega tudi ne vozijo trajekti iz Španije v Maroko.

Medtem pa iz Izraela poročajo o nesreči ruskega turista, ki ga je med sprehodom v mestu Netanja močan sunek vetra odpihnil v morje. Moškega še niso našli, saj iskanje otežujejo visoki valovi, zelo verjetno pa je utonil. Močan veter je včeraj v Izraelu podiral električne drogeve, zato so bili v več delih države brez elektrike.

NOGOMET - A-liga

Udinese zasluženno premagal Fiorentino

Sanchez neustavljiv, Denis asistiral Di Nataleja - Napaka Handanoviča

V PALERMU Pravi obraz v drugem delu, Iličić odličan

PALERMO - Nogometaši Palermo so z zmago z 2:1 proti Parmii še utrdili svoj položaj tik pod vrhom lestvice A-lige. Parma je bila v prvem polčasu boljši tekmelec in je zasluženno povedla že v 7. minuti z Lucarellijem, lahko pa bi tudi dosegla še kak gol. Palermo je svoj prvi obraz pokazal šele v drugem polčasu, ko je trener Rossi poslal iz igrišča svojega najbolj poznane igralca, Argentinca Pastoreja, namesto njega pa je igral Pinilla. Palermo je igral izvrstno, izkazal se je tudi Josip Iličić, ki ima vedno prste vmes pri vseh najnevarnejših akcijah moštva. Že po šestih minutah je izenačil Pinilla, na 2:1 pa je povišal Miccoli (16. min.). Nato si je Parma opomogla, noge pa ji je odrezal avtogol Zaccarda, ki je skušal odbiti nevarno podajo Iličića. Slovenec je tudi zadel prečko.

V Palermo še četrti Slovenec?

Predsednik Palermo se je očitno zaljubil v slovenske nogometaše. Iličić in Bačinović sta postala že stebra siciljskega kluba. Januarja bo iz Maribora prišel Siniša Anđelković, Palermo pa se obenem resno zanima še za 21-letnega igralca novogoriškega Hita Jasmina Kurtiča.

Udinese - Fiorentina 2:1 (0:1)

Strelci: Santana (F) v 31., Armero (U) v 63. in Di Natale (U) v 80. min.

Udinese (3-5-2): Handanovič 5, Benatia 6, Zapata 6, Coda 5,5; Isla 6, Pinzi 6, Inler 6,5, Asamoah 5 (od 58. Denis 6,5), Armero 7 (od 91. Pasquale); Sanchez 7, Di Natale 6,5 (od 82. Badu).

Fiorentina (4-2-3-1): Avramov 5, Comotto 6,5, Kroldrup 6, Gamberini 6, De Silvestri 6, D'Agostino 6, Donadel 5 (od 46. Zanetti 6,5); Santana 6,5, Ljajic 5 (od 55. Bolatti 5,5), Vargas 5,5 (od 74. Babacar 5); Mutu 6.

VIDEM - Udinese je zasluženno premagal Fiorentino. Bil je boljši, pokazal je lepšo igro, privlačno in konkretno hkrati, Fiorentina pa je zapustila igrišče z dvignjeno glavo, saj je v okrnjeni postavi nudila močan odpor, usodne zanjo pa so bile napake.

Prava nerešljiva uganka za goste je bil Čilenec Sanchez, ki je v prvih 30 minutah gospodaril na igrišču, v drugem delu pa je velikokrat pobegnil nasprotnikovim branilcem, ki so proti njemu pridno nabirali rumene kartone.

Čeprav je Udinese od vsega začetka stisnil Fiorentino v kot, je ta prva povedla, ko je Santana v 31. min. z razdalje 25 metrov presenetil vratarja Udineseja Handanoviča, ki je bržčas reagiral prepozno. Fiorentino je zadetek opogumil, da se je boljše organizirala v fazi branjenja, minuto pred koncem prvega polčasa pa ji je pomagal tudi sodnik, ki je spregledal dotik žoge z roko De Marca po strelu Di Nataleja.

V drugem polčasu se usmeritev tekme ni spremenila. Ključna je bila zamenjava tokrat brezbarvnega Asamoaha z Denisom, čigar nastop je bil prepričljiv. Udinese je izenačil v 18. minuti po strelu z velike razdalje Kolumbijca Armera, vratar Fiorentine Avramov pa je - tako

Antonio Di Natale je dosegel svoj že letošnji deseti zadetek

ANSA

Handanovič v prvem polčasu, morda prepočasno ukrepal. Zmago je Udineseju priboril Di Natale, ki mu je krasno asistiral Denis, za katerega trener Guidolin pravi, da igra iz tedna v teden boljše, a je še vedno rezervna. Za Neapelčana je bil to že deseti letošnji zadetek. Minuto pred koncem bi lahko Fiorentina izenačila, lepo priloznost pa je zamudil Babacar.

Udinese se bo v prihodnjem krogu v nedeljo že ob 12.30 v Rimu pomeril z Laziom.

Genoa - Napoli 0:1 (0:1)

Strelec: Hamsik v 25. min.
Genoa (4-4-2): Eduardo; Rafinha, Dainelli, Ranocchia, Criscito; Rossi, Mila-

netto, Veloso (od 46. Mesto), Kharja (od 68. Destro); Palladino (od 46. Rudolf), Toni.

Napoli (3-4-2-1): De Sanctis; Campagnaro, Cannavaro, Aronica; Maggio, Pazienza, Gargano, Dossena; Hamsik (od 84. Sosa), Zuniga (od 64. Yebda); Cavani.

VRSTNI RED: Milan 33, Lazio in Napoli 30, Juventus 27, Palermo 26, Inter, Sampdoria, Roma in Udinese 23, Genoa 21, Chievo 20, Fiorentina in Bologna 19, Catania in Parma 18, Cagliari 17, Brescia, Cesena in Lecce 12, Bari 10.

DANES: ob 12.30 Bologna - Milan, ob 15.00 Brescia - Sampdoria, Cagliari - Catania, Lecce. Chievo, Roma - Bari, ob 20.45 Juventus - Lazio.

NOGOMET - Triestina v B-ligi šele jutri zvečer v Trstu proti Torinu

Fantinel: »Iaconi je trdno v sedlu«

Predsednik kluba pravi, da je trener, slabim rezultatom navkljub, taktično in psihološko zelo dobro delal - Januarja bodo najeli nove igralce

Trener Triestine Iaconi je imel nekaj več časa, da bi ekipo primerno pripravil na tekmo proti Torinu, saj bodo Tržačani na Roccu igrali šele jutri zvečer (pričetek ob 20.45). Nedvomno doživljajo v tržaškem taboru kar težke trenutke. Po gladkem porazu v Cittadelli se je stanje na lestvici dodatno poslabšalo, a zlasti zaskrblja pristop Testinija in soigralcev, saj so v Venetu igrali kot, da bi se bili že sprijaznili s porazom. Tega se zaveda tudi predsednik Stefano Fantinel, ki že jutri in v soboto v Vicenzi pričakuje reakcijo pred božičnimi prazniki. Bliža se namreč daljši premor, med katerim bodo morali v društvu premisliti, katere korake narediti in seveda, kako ekipo primerno okrepiti med zimskim prestopnim rokom.

»Tekma proti Torinu je izrednega pomena. Za nas je v tem trenutku vsaka tekma zelo zahtevna, saj ne moremo skrivati dejstva, da smo v zadnjih nastopih videli korak nazaj tako po kakovosti igre kot po pristopu, ki ni bil pravi. Mislim, da je razlogov za to več, med te gotovo sodijo tudi poškodbe, ki so oklestile našo ekipo. Prav zaradi tega je treba stisniti zobe in biti še bolj zagriženi in požrtvovalni med igro.«

Prekinitev boste gotovo izkoristili za okrepitev ekipe.
»Vsekakor. Ekipo smo zgradili okrog določenih bolj izkušenih igralcev. Vendar Scurto se je hudo poškodoval in nanj ne bomo mogli več računati vse do konca sezone, Lunardini bi bil mo-

Predsednik Triestina Stefano Fantinel

KROMA

ral biti ključni igralec naše vezne vrste, a po drugem prvenstvenem nastopu ni več stopil na igrišče. Prav zaradi tega bomo morali na novo premisliti ekipo med kupoprodajno borzo. Z mladimi smo doslej zelo zadovoljni, vendar večina izmed njih nima še pravih izkušenj igranja v B-ligi, kar pride do izraza v določenih trenutkih. Mislim, da se je na nekaterih tekmah še kako poznalo to pomanjkanje izkušenj.«

V zadnjih nastopih ekipe ni pokazala tiste požrtvovalnosti, ki je bila značilnost Triestine v uvodnih krogih. Od česa je to odvisno?

»Mislim, da mora ekipa, ki se bori za obstanek, na vsaki tekmi igrati tako, da zmanjša ali izniči razliko s tehnično bolj kakovostnim nasprotnikom. Morda je to posledica tudi taktičnih težav, s katerimi se ubadamo. Triestino smo zgradili tako, da morajo bi-

ti odločilni zunanji igralci. Ko so nekateri od teh zaradi poškodb ali padca forme delno odpovedali, je posledice občutila celotna ekipa. Upajmo, da je v tem »daljšem« tednu trenerju uspelo odpraviti določene težave, saj je bilo njegovo delo dosle, tako s taktičnega kot s psihološkega vidika, zelo dobro.«

Vodstvo kluba je v tem tednu kar ostro poseglo in imelo nekaj pripomb na račun igralcev. Trener Iaconi pa ni bil nikoli, recimo tako, tarča napadov. Bi se lahko ob novem spodrsrljaju kaj spremenilo?

»Nikakor. Trener Iaconi bo v vsakem primeru ostal trdno na sedlu. Popolnoma mu zaupamo in prepričani smo, da nas bo on povlekel iz te težke situacije.«

Medtem se ekipa vestno pripravlja na jutrišnje srečanje. Trener Iaconi bo brez šestih pomembnih členov ekipe (Testini, Colombo, Scurto, Lunardini in Filkor poškodovani, Malago' kaznovan). S tega vidika je težav torej na pretek. Prav zaradi številnih odsotnosti je dvomov o začetni enajsterici kar nekaj. Še najmanj morda v obrambi, kjer so gotovi mesta Viotti, Longhi in Sabato, ostala dva člana pa naj bi bila D'Aiello in Dario D'Ambrosio, ki bo jutri igral proti dvojčku Danilu. Na sredini in v napadu želi Iaconi vnesti nekaj več svežine. Prav zaradi tega naj bi več prostora dobili Gherardi, Longoni in morda celo igralec ekipe primavera Lionetti, ki se je v mladinskih vrstah

NOGOMET Nasprotnik Interja bo Seongnam

ABU DABI - Nogometaši Seongnama so zadnji polfinalisti klubskega svetovnega prvenstva v Abu Dabiju. Azijski prvaki so v četrtfinalu premagali domačega prvaka Al Wahdo s 4:1 (2:1). Južnokorejci se bodo v sredinem polfinalu pomerili z evropskim prvacom Interjem iz Milana. Azijske prvake je v vodstvo že v četrti minuti popeljal kolumbijski vezist Mauricio Molina. Brazilec Fernando Baiano je izid izenačil v 27. minuti, a vsega tri minute pozneje so Južnokorejci spet vodili po zadetku Avstralca Saše Ognevnoskega. V drugem polčasu so Korejci v 71. minuti še povišali prednost prek Choi Sung-Kuka, zmago pa potrdili v 81. minuti, ko se je med strelce vpisal še Cho Dong-Geon.

V prvem polfinalnem dvoboju se bosta v torek srečala južnoameriški prvak Internacional iz Porto Alegreja in afriški prvak Mazembe Lubumbashi iz Demokratične republike Kongo. Slednji je v petkovem četrtfinalu malce presenetljivo z 1:0 izločil mehiško Pachuco.

Ta se bo skupaj z Al Wahdo v sredo merila za končno peto mesto. Zadnje, sedmo mesto, je zasedel Hekari United iz Papue in Nove Gvineje.

Platini potrdil

PRAGA - Predsednik Evropske nogometne zveze (Uefa) Michel Platini je za evropsko prvenstvo leta 2012 na Poljskem in v Ukrajini napovedal, da bo tekme na igrišču nadzorovalo pet sodnikov. Poleg tega je prvi mož evropske krovne nogometne organizacije ocenil dosedanje delo v omenjenih državah in dejal, da je z videnim zadovoljen.

»V Ukrajini in na Poljskem gre vse po načrtih. Na nekaterih delih so organizatorji še v zaostanku, a menim, da bo vse nared pravočasno.«

B-LIGAZIDI 19. KROGA Padova - Sassuolo 1:0, Atalana - AlbinoLefte 3:1, Crotone - Cittadella 1:1, Empoli - Portogruaro 2:3, Frosinone - Novara 1:1, Modena - Varese 0:2, Pescara - Vicenza 1:0, Piacenza - Livorno 0:1, Reggina - Grosseto 1:0, Siena - Ascoli 3:0, jutri ob 20.45 Triestina - Torino

Novara	19	12	5	2	384:14	41
Siena	19	10	7	2	33:18	37
Atalanta	19	11	3	5	26:17	36
Varese	19	8	8	3	22:13	32
Livorno	19	8	7	4	28:20	31
Reggina	19	9	4	6	25:21	31
Padova	19	7	6	6	30:22	27
Pescara	19	7	6	6	23:22	27
Torino	18	7	5	6	22:22	26
Vicenza	19	8	2	9	22:26	26
Empoli	19	5	10	4	21:17	25
Cittadella	19	6	5	8	24:26	23
Crotone	19	5	8	6	18:22	23
AlbinoLefte	19	6	4	9	23:31	22
Grosseto	19	5	6	8	20:24	21
Modena	19	4	8	7	19:28	20
Frosinone	19	4	7	8	18:26	19
Ascoli (-3)	19	5	7	7	19:24	17
Sassuolo	19	4	5	10	18:24	17
Piacenza	19	3	8	8	21:28	17
Triestina	18	3	8	7	14:24	17
Portogruaro	19	4	5	10	18:32	17

PRIHODNJI KROG: 18. 12. ob 15.00 Vicenza - Triestina

ALPSKO SMUČANJE - Zmaga v Val d'Iseru

Ligety v veleslalomu zdaj brez konkurence

Odlično tretje mesto Massimiliana Blardoneja - Danes slalom

VAL D'ISERE - Američan Ted Ligety je dobil tudi drugi veleslalom letošnje zime. Le šest dni po slavu v Beaver Creeku, prvem na domačih tleh, je v Val d'Iseru še drugič zapored ugnal vso konkurenco. Prednost pred zasledovalci je po vodstvu v prvi vožnji v finalu še povečal, tudi na naslednjih dveh mestih pa je bil na koncu vrstni red enak kot po prvi vožnji. Drugi je bil Norvežan Svindal (+1,05), tretji pa Italijan Massimiliano Blardone (+1,21). Slovenci se niso uvrstili v drugo vožnjo.

Svindal je tako nekoliko zmanjšal svoje skupno vodstvo v pokalu, kjer ima sedaj 236 točk, Ligety zaostaja za 15 točk (221), Avstrijec Mario Scheiber na tretjem pa za 61 (175).

»To je zelo težka proga in ni bilo niti malo lahko. Pred mano je veliko tekmovalcev delalo kopico napak. Toda sam sem opravljal eno najbolj čistih voženj na tej progi,« je menil 26-letni Ligety, ki je na tej progi že osvojil bron na svetovnem prvenstvu.

Tekmovanje se bo v Val d'Iseru nadaljevalo danes s slalomom.

Ženski superveleslalom odpovedan, Ferkova pa je spet padla

ST MORITZ - Ženski superveleslalom za svetovni pokal alpskih smučark v švicarskem St. Moritzu so morali organizatorji zaradi premočnega vetra dokončno odpovedati. Nastopilo je šest tekmovalk, med njimi tudi Slovenka Maruša Ferk, ki je drugič zapored nesrečno padla.

»Boli jo noga v višini smučarskega čevlja. Ferkova sicer hodi, a malo šepa. Ima težave z isto nogo kot v Lake Louisu, vendar je koleno zdržalo, kar je dobro,« je dejal fizioterapevt Nace Gartner.

Majdičeva dvajseta

DAVOS - Norveška smučarska tekačica Marit Bjoergen je zmagovalka 10-kilometrskemu preizkušnje v klasični

Massimiliano Blardone je na izviren način praznoval tretje mesto v Val d'Iseru

ANSA

tehniko za svetovni pokal v Davosu. Drugo mesto je osvojila Poljakinja Justyna Kowalczyk, tretja pa je bila Norvežanka Therese Johaug. Slovenka Petra Majdič je osvojila 20. mesto. Na progo se je podala s številko 33, skupaj z večino favoritkin. Majdičeva ni bila povsem »prava«, kar se je videlo že po prvem merjenju vmesnega časa na 1,6 km, ko je za vodilno Marit Bjoergen zaostajala že več kot pol minute in je bila na 16. mestu.

Danes čaka dekleta v Davosu še sprinterska preizkušnja v prosti tehniki, kjer je lani Majdičeva zmagala, Vesna Fabjan pa je bila četrta.

Brez skokov

HARRACHOV - Premočan veter je priredil tekme svetovnega pokala v smučarskih skokih v Harrachovu prisilil k odpovedi včerajšnjega programa. Začetek prve serije bo predvidoma danes ob 9.30.

VATERPOLO - V torek v bazenu Bianchi V Trstu superpokal Pro Recco-Cattaro

V torek ob 20.30 se bosta v tržaškem bazenu Bruno Bianchi pomerila evropski klubski in državni vaterpolski prvaki Pro Recco iz Genove in črnogorska ekipa Akademija Cattaro iz Kotora, ki je v prejšnji sezoni osvojila evropski pokal LEN. V finalu so Črnogorci premagali Savono. Tekma (organizator je tržaški klub Pallanuoto Trieste) bo veljavna za evropski superpokal.

Italijansko moštvo je v svoji

zgodovini osvojilo 39 naslovov. Tokov, seveda če ga osvojijo, bi bil tako že štirideseti. 24-krat so bili državni prvaki, 6-krat pokalni, 6-krat evropski prvaki in trikrat so osvojili evropski superpokal.

Vaterpolo akademija Cattaro je iz Kotorja v Črni gori. Od sezone 2009/10 nastopa v Jadranski vaterpolski ligi, v kateri nastopajo klubi iz nekdanje Jugoslavije.

Tekmo bodo neposredno prenašali tudi po Sportitalia.

NOGOMET - V državnem prvenstvu mladincev

Kras le točko od vrha

Belluno so premagali 2:0 - Juventina iztrgala točko Ponziani, ki je vodila s 3:0 - Slab nastop Vesne

Belluno - Kras Repen 0:2 (0:2)

Strelca: D' Aliesio, Dragosavljevič. Kras: Zetto, Božič, Bertocchi, Visca (Pečar), Zeriali, Dragosavljevič (Carli), D' Aliesio, D' Agnolo, Nardini (Pappico), Damato, Menichini. Trener: Kragelj.

Krasovi mladinci so se odpravili na 191 km dolgo pot v kraj la Cal di Limano, kjer so osvojili tri pomembne točke, in s tem potrdili boj za osvojitve prvega mesta na lestvici. Na premočanem igrišču, med zasneženimi gorami, je Kras igral zbrano in usklajeno. V prvih minutah je prepričljiv poseg obeh vratarjev vzelo gledalcev. D' Agnolo in Damato sta na sredini igrišča delovala kot smerna kazalca in večkrat presenetila nasprotnikovo obrambo z natančnimi podajami. Vsekakor sta oba zadetka padla v prvem polčasu. V dvajseti minuti je D' Aliesio dvakrat cilj ljal v vratarjeva vrata. Drugič je bil uspešen. V sodnikovem podaljku pa je bil natančen Dragosavljevič, ki je preigral obrambnega igralca in mojstrsko kaznoval domačega vratarja. V drugem polčasu je kakovost igre padla. Trener se je odločil za taktično spremembo in vključil v igro tri rezervne igralce. Mladinci so nato igrali s postavo 4-1-4-1. Prevladovala so dolge podaje in neurejena igra, toda Krasov obrambni jez je bil neprepustljiv in onemogočil nasprotniku priložnosti za gol.

IZJAVA PO TEKMI:

Trener Marino Kragelj: »Fantje so igrali borbeno in kombinirano, kljub tež-

kemu igrišču. Domači igralci so igrali umazano, skorajda na meji izključitve. Ekipa je vsekakor odlična reagirala. Obramba je bila zanesljiva z izkušenim Rokom Božičem in s kapetanom Izotkom Zerialijem. Veseli me, da sta po trajni poškodbi na igrišču stopila Damato in Pečar. Sedaj nas čaka pomemben nastop proti Pordenonu, ki vodi le s točko prednosti.« (MIP)

Ostali izidi: Chioggia - Sandonajesolo 0:0, Concordia - Opitergina 1:0, Pordenone - Union Quinto 1:0, Sanvitese - Torviscosa 2:1, Treviso - Tamai 1:1, Unione Venezia - Montebelluna 4:0. **Vrstni red:** Pordenone 26, Kras 25, Union Quinto, Concordia 24, Montebelluna 23, Sandonajesolo 20, Unione Venezia 19, Treviso 18, Belluno 16, Opitergina 15, Sanvitese 14, Chioggia 10, Tamai 9, Torviscosa 5. **Prihodnji krog:** Pordenone - Kras.

DEŽELNI MLADINCI

Juventina - Ponziana 3:3 (0:1)

Strelci Juventine: Bizai, Iurilli, Mauro.

Juventina: Montagner, Irskič, Scarlata, Cadez, Peric (Marchioro), Gramazio, Iurilli (Kenda), Mauro, Furlan, Stoto (Bizai), Graba. Trener: Currato.

Mladinci Juventine so v prvem krogu drugega dela prvenstva in zadnjem v letošnjem sončnem letu iztrgali pomembno točko tržaški Ponziani, ki je v Štandrežu že vodila s 3:0. Juventina je nadoknadila izid z dobro predstavo v drugem polčasu. Trener Luigi Currato je po

tekmi pohvalil vse svoje varovance. Deželni mladinci bodo drugi krog drugega dela igrali 15. januarja.

Muggia - Vesna 2:0 (1:0)

Vesna: Dedenaro, Vidoni (Fachin), Terzon, Dalle Aste (Madotto), M. Marjanović, De Pasquale, Candotti, Hoffer, A. Marjanović (Viviani), Mastrogiacomio (Vascotto), Ronci (Cerkvenic). Trener: Zucca.

Mladinska ekipa kriškega društva je tokrat igrala slabo. »Najbrž je bila ta ena najslabših tekem v letošnji sezoni,« je bil kritičen trener Fabio Zucca. Gostitelji so slavili zmago z goloma ob vsakem polčasu. Vesna je sicer v drugem delu igrala bolje, čeprav ni uspela premagati mlilskega vratarja.

Ostali izidi: San Luigi - Ronchi 8:1, Aquileia - Monfalcone 3:4, Sistiana - San Giovanni 1:1, Zaule - Pro Gorizia 2:1, Ts Calcio - Fincantieri 3:1.

D-LIGA

Odstopil trener Belluna

V Krasovi C skupini je pri Bellunu v petek prišlo do zamenjave na klopi. Trener Tony Tormen je odstopil, ekipo bo zdaj vodil začasno vodil Roberto Raschi. Kras bo zaostalo tekmo v gosteh proti Bellunu igral v sredo, ob 14.30. Rdeče-beli bodo danes gostovali v Montebelluni, ki ima enako število točk na lestvici (13).

2. AL: Piedimonte - Mariano 0:0.

ROKOMET - A1-liga Tržaška zmaga in množični pretep v Imoli

Romagna - Pallamano TS 20:21 (9:10)

Pallamano TS: Modrušan, Zaro, Postogna, Sedmak, Campagnolo, Kerpan 1, Carpanese 2, Anici 6, Nadoh 4, Visintin 3, Lo Duca 4, Pernich. Trener: Bozzola.

Tržaški rokometarji so v Imoli osvojili zlata vredno zmago. Varovanci trenerja Marca Bozzole so tako utrdili drugo mesto na lestvici. Sinočnja tekma je bila zelo napeta. Končala se je z množičnim pretepom, ki ga je prekinil šele prihod sil javnega reda. »Poklical sem policijo, ker so nekateri navijači tudi vdrli na igrišče,« je potek dogodkov orisal predsednik tržaškega kluba Giuseppe Lo Duca. »S to ekipo je že večkrat prišlo do pretefov. Bili so zelo živčni in niso hoteli priznati naše zmage,« je še dodal Lo Duca. Tekma je bila izenačena, čeprav so bili gostje skoraj vedno v prednosti. V drugem delu so že vodili s 16:12, nato pa so jih domačini dohiteli (19:19). 25 sekund pred koncem so Bozzolovi fantje dosegli odločilen »break« (21:19). Romagna je tri sekunde pred koncem zmanjšala zaostanek in ... so nato »pele« pesti.

Balinarji Portualeja

zmagali drugič zapored

Balinarji Portualeja niso razočarali svojih zvestih navijačev, saj so na domačem igrišču dosegli drugi zaporedni par točk (končni rezultat srečanja je bil 11:7) proti enemu izmed direktnih tekmecev, ki se bodo borili za zadnje mesto v skupini, to je videmskemu Moimaccu. Srečanje se je pričelo po izenačujočih tirnicah, saj je bil v pozicijskem zbijanju najprej Armani poražen (9:19). Skupek pa je nato z odličnimi 21 točkami bil boljši od sicer solidnega nasprotnika (21:16). V igri v krog se Micheli tokrat ni mogel enakovredno kosati s priletnim nasprotnikom (18:22), Sancin pa je prav za zadnjima krogoma še ujel remi (22:22). V izenačenih štafetah je domačin Zocco zadel zmagovito kroglo tik ob izteku sirene (29:28). V klasičnih disciplinah gre tokrat pohvaliti drugo dvojico (Stebel-Doljak), ki je prvič letos z zelo dobrim nastopom uspela priboriti svoji ekipi zlata vreden par točk (13:4). Žal pa Sancin nadaljuje z negativnimi nastopi, saj je tudi tokrat konil med posamezniki, kjer ga je Nadalini premagal s 13:6. Dobro je tudi tokrat svojo nalogo opravila trojka Micheli, Zocco in Bubola, ki je slavila s sedmimi točkami naskoka. Še četrtrič pa je bila uspešna dvojica Tenze-Skupek, ki je svoji ekipi doprinesla zmagoviti par točk. Sinoči je Portuale igral še z Villaraso.

TRST - Nagrajevanje FIHP

Priznanja in ovacija za Tanjo Romano

Ob koncu leta je deželni odbor kotalkarske zveze FIHP v dvorani centra MIB v Trstu pripravil sprejem in nagrajevanje za svoje športnike. Osrednja protagonistka večera je bila svetova prvakinja v umetnostnem kotalkanju, članica Poleta Tanja Romano (na sliki), ki je bila deležna prave ovacije za naslov, ki ga je pred dnevi osvojila na Portugalskem.

Nagrajeni so bili tudi drugi kotalkarji, kotalkarice, rolkarji in hokejisti, med njimi več pripadnikov slovenskih društev in Slovencev v drugih društvih. Tako so priznanje prejeli rolkarji ŠD Mladina Mateja Bogatec, Luigi Crosilla, Chiara Di Lenardo, Jasna Vitez, Patrizia Turchet, Enzo Cossaro, Niki Hrovatin, Nicola Iona, Luka Ghira, Jana Prašelj, Dana tenzo, Nelson Tarek, Petra Prašelj, Nik Košuta, Tayrin Tenze in Sara Tence. Nagradi so bili tudi hokejisti Poleta Christian Zol, Giovanna Speranza, Martin Grusovin, Lorenzo Bion in Bryan Ballarin, pa tudi kotalkarici Gionija Francesca Roncelli in Jolija Martina Pecchiar ter kotalkar Skatinga Gradišče Luca Raccaro.

Zvezo FIHP sta med drugimi predstavljala predsednik deželne zveze Fabio Hollan in član državnega vodstva Marino Kokorovec. Prisotni pa so bili tudi predsednik deželenga CONI Emilio Felluga, pokrajinski odbornik za šport Mauro Tommasini in predsednica tržaških Azzurrov d'Italia Marcella Skabar.

MOŠKA C-LIGA - V Štandrežu napeto le v prvem setu

Slogi je proti Valu po set-žogah upadel pogum

Druga garnitura Sloge trikrat blizu zmage - Prepričljivi zmagi Sloge Tabor in Soče

Val Imsa - Sloga 3:0 (28:26, 25:13, 25:15)

Val Imsa: D. Faganel 11, Ombrato 8, D. Nanut 4, Farfoglia 8, Fedrigo 5, Lavrenčič 23, S. Faganel 5, Cutuli 2, Florenin (libero). Trener Robert Makuc.

Sloga: Devetak 0, Dussich 3, Rožac 11, Bertali 7, Romano 15, Ilič 6, Žerjal 0, Pečar 0, Guštin 0. Trener Ivan Peterlin.

Odbojkarji Vala so v tretjeligaškem derbiju uveljavili vlogo favorita in z najvišjo možno razliko premagali goste Sloge. Za trenerja Peterlina poraz njegovih varovancev ne ustvarja pretiranih skrbi, kajti vse delo je usmerjeno v drugi del prvenstva. Moti jo pa ga premori s strani ekipe glede na zbranost in posledično pomanjkanje potrebne igralne kontinuitete. Računa pa, da bodo v drugem delu fantje pokazali pravo lice tehničnega potenciala, s katerim razpolagajo. Na drugi strani mreže se tudi domači trener Makuc spoprijema s problemi, vezanimi na odsotnost nekaterih igralcev. Tudi tokrat mu je moral priskočiti na pomoč veteran Florenin, ki je v vlogi libera ojačil sprejemalno črto in tako olajšal delo soigralcem v napadu. Oba trenerja, ki sta se kljub različnim izhodiščnim napovedim že sprijaznila z dejstvom, da bosta drugi del prvenstva odigrala v skupini za obstanek, sta tokrat izkoristila možnost, da sta na igrišče poslala vse razpoložljive igralce.

Srč celotnega srečanja je predstavljal prvi niz. Z dobrim napadom in učinkovitim uvodnim udarcem so si domači odbojkarji priigrali manjšo razliko, ki pa so jo gostje, ki igrajo brez igralca v vlogi libera, presenetljivo nadoknadili, in celo razpolagali s tremi set-žogami, preden so nasprotniki dokončno strli njihov odpor. Poraz je v vsem negativno vplival na igro Peterlinovih igralcev, ki so že takoj v začetku drugega niza popustili na čeli črti in prepustili vajeti igre domačinom, ki so jih obdržali tudi po-

Okrnji Val je imel na tekmi v Štandrežu po težkem prvem setu pristoje

BUMBACA

tem, ko se je trener Makuc odločil za zamenjavo standardnih napadalcev. Po izenačenem začetku tretjega niza in delnim vodstvom gostov (10:12) je prišlo do reakcije domače ekipe, ki je z delnim izidom 15:3 tržaške odbojkarje v vsem nadigrala. Na svoj račun so prišli prav vsi igralci in še predvsem korektor Luca Lavrenčič, ki se je tokrat izkazal z izrazitimi napadalnimi udarci in z rekordnim številom prispevanih točk. (J.P.)

Skupina B
Vivil - Sloga Tabor Televita 0:3 (25:14, 25:14, 25:17)

Sloga Tabor Televita: Vasilij Kante 21, Nigido 4, Ambrož Peterlin 11,

Matevž Peterlin 5, Slavec 10, Veljak 1, Privileggi (libero), Cettolo, Fermo, Iozza, Mirko Kante 0, Riolino. Trener Lucio Battisti

Sloga Tabor Televita je do novih treh točk sinoči prišla po manj kot uri igranja. Začetna postava naše ekipe je bila včeraj nekoliko spremenjena, saj je poškodovanega Cettola na krilu nadomestil Matevž Peterlin, ki se je solidno odrezal. Sploh smo z nastopom celotne ekipe lahko povsem zadovoljni: domačini sicer Televiti niso bili dorasli, verjetno so se s porazom sprijaznili že pred samim začetkom tekme, naši odbojkarji pa so kljub temu z igrali zelo zbrano in niso popustili ni-

ti za trenutek. Zelo dobro je deloval sprejem in so tako lahko razigrali napadalci (najbolj učinkovit je bil tokrat Vasilij Kante, ki je bil kljub povišani temperaturi na mreži neustavljiv), poleg tega pa so naši igralci odlično servirali in že z začetnim udarcem spravljali velikokrat v krizo svoje nasprotnike. V prvih dveh setih Vivil sploh ni prišel do izraza, v tretjem pa so domači igralci pri vodstvu Sloge Tabor Televita s 16:6 nekoliko omilili zaostanek, prišli do 14. točke, to pa je bilo v bistvu vse, kar so včeraj zmogli.

Z zmago so naši igralci seveda še utrdili svoje prvo mesto na lestvici v pričakovanju prihodnjega kroga, ko jim prihaja v goste Upim Lignano, to je ekipa, ki jih je edina letos premagala in kateri se hočejo Slogaši čim prej odločiti.

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Buia 3:1 (25:23, 25:21, 19:25, 25:19)

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje: Braini 1, I. Černic 4, J. Černic 5, M. Devetak 5, Juren 14, Škorjanc 6, Valentinčič 16, Kragelj (libero), Testen, Fiorelli, I. Devetak. Trener Andrej Berdon.

Soča je proti Buji dosegla pričakovano zmago. Trener Andrej Berdon, ki je zamenjal iz osebnih razlogov odsotnega Vojka Jakopiča («Ne vemo, koliko časa ga ne bo,» je povedal predsednik društva Fabio Tommasi), se je odločil, da tokrat v igro ne bo poslal izkušnega Gregorja Testena, temveč se je odločil za mlajšo postavbo, odločitev pa je bila poplačana z dobrim nastopom, s katerim se je Soča proti sicer skromnejšemu nasprotniku odločila za slabo igro preteklo soboto v Repnu na derbiju proti Slogi Tabor. Berdon je pohvalil vse igralce, posebno pa še Mateja Jurena.

ŽENSKA C-LIGA Vodilni premočen za Slogo

Sloga - Volley Talmassons 0:3 (14:25, 12:25, 17:25)

Sloga: Colarich 4, Crissani 2, Cvelbar 7, Gantar 9, Alice Spangaro 6, Starec 2, Michela Spangaro (libero), Barbieri, Cernich 2, Malalan 0, Teresa Spangaro 0. Trener Martin Maver

Da bo prvouvršeni Talmassons predstavljali prehod oreh za slogašice, je bilo znano že pred samim začetkom tekme in napovedi so se izkazale za povsem resnične. Gostje so bile boljše v vseh elementih, kljub temu pa je Sloga prav gotovo prepoceni prodala svojo kožo. Naše igralkice so nastopile s premajhnim zaupanjem v svoje sposobnosti, tako da so nasprotnicam nudile preskromen odpor. Veliko je bilo napak, popustil pa je tudi sprejem, ki je tako onemogočil hitre protinapade, s katerimi bi slogašice lahko ukanile Talmassonsovo obrambo oziroma blok.

Prva dva seta sta tako pripadla gostjam po hitrem postopku, v tretjem pa je vse kazalo na bolje, saj so slogašice začele bolj zbrano in motivirano, izboljšale svojo učinkovitost tako v polju kot na mreži in po nekaj dobrih akcijah tudi zasluženo povedle. Rahlo prednost so obdržale do 12. točke, nakar so spet zašle v krizo in s svojimi napakami še olajšale sicer objektivno boljšim nasprotnicam pot do zmage.

Staška Cvelbar

ŽENSKA D-LIGA - Po domači zmagi proti Majaneseju

Kontovelke bližje skupini za napredovanje

Slab nastop in poraz borovk - Moška D-liga: Pippoli z dobro igro presenetil Olympio - Naš prapor nezadovoljen s sojenjem

Kontovel - Majanese 3:0 (25:20, 25:17, 29:27)

Kontovel: Zuzič 10, Micussi 9, Antognoli 3, Cassanelli n.v., Štoka 10, Lisjak 8, Bukavec 13, Kapun (libero), Ferluga n.v., Ghezzi n.v., trenerka Cerne.

Kontovelke so sinoči osvojile zlata vredno zmago v boju za uvrstitev v skupino za napredovanje. Doma so po samih treh setih premagale drugouvrščeno ekipo Majaneseja, ki gotovo ni upravičila tako visoke uvrstitve na lestvici, saj je veliko grešila tako v polju kot ob mreži. Po drugi strani pa so Kontovelke, ki so nastopile brez Balzanove, igrice zelo dobro, predvsem v prvih dveh setih, ko sta skoraj brezhibno delovala sprejem in servis, vse igralkice so bile zelo požrtvovalne v polju in učinkovite v napadu. Poleg tega je presenetljivo dobro deloval tudi blok. Prvi set je bil izenačen do šeste točke, nakar so gostiteljice prevzele vodstvo (10:7, 15:10) in ga povečale na 20:13. Tedaj se je v njihovih vrstah nekaj zataknilo. Gostje so zmanjšale zaostanek na 20:23, več pa niso zmogle. Kontovelke so še lažje dobile drugi set. Takoj so povedle na 10:5, trener Majaneseja je skušal z menjavami (zamenjal je tudi libera) zdravit svojo ekipo, ki pa je nadaljevala z napakami tako v obrambi kot v napadu. Gostiteljice so si v hiipu nabrale veliko prednost 9 točk (21:12) in izid drugega niza ni bil več vprašljiv.

Pravi boj se je vnel le v tretjem setu. Vse je kazalo, da ga bodo Kontovelke zlahka osvojile. Vodile so namreč že s 5 točkami razlike (14:9). Gostje pa se niso dale in stanje izenačile pri 15:15. Odtlej se je bil boj za vsako točko, v končnici pa so bile Kontovelke le prisrebnejše, osvojile niz z 29:27 in s tem tudi predragoceno zmago.

Kontovelke so dobro poslušale nasvete trenerke Tanie Cerne

KROMA

»Zmage sem seveda zelo vesela, saj smo nastopile brez pomembne igralkice, kot je Vera Balzano. Igralkice Majaneseja so veliko grešile, kar se njim navadno ne dogaja. Mi pa smo v težavah prav proti ekipam, ki malo grešijo. Za zmago bi tokrat pohvalila prav vse igralkice, ki so še zlasti zadovoljile v sprejemu in bloku,« je po tekmi dejala Kontovelova trenerka Tanja Cerne. (lako)

Bor Kmečka banka - Latisana 0:3 (18:25, 18:25, 22:25)

Bor Kmečka banka: Pučnik 11, Vodopivec 9, Grgič 5, Cella 3, Kneipp 6, Dela Mea 9, Costantini 1, Milošević, Zonch, Hauschild. Trener: Betty Nacinovi.

Borove odbojkarice so tudi na povratni tekmi proti Latisani ostale praznih rok, čeprav je začetek srečanja obetal, da bi lahko bil rezultat tudi drugačen. Plave so namreč začele boljše od svojih nasprotnic, ki so v prvih akcijah delovale nekoliko zmedeno, tako, da je naša ekipa vodila vse do rezultata 15:12. Tedaj se je domačinkam v igri zataknilo, popustile so v sprejemu in so do konca seta osvojile le še tri točke. Podobno se je pravzaprav zgodilo tudi v drugem in tretjem nizu. V drugem si je Latisana z uspešnimi servisi večjo prednost priigrala po deseti točki, zadnji pa je bil, po začetnem vodstvu borovk 7:2, izenačen do dvajsete točke, ko so domačinke spet odpovedale. Latisana je vsekakor zasluženo zmagala, saj je pokazala več-

jo mero borbenosti, medtem, ko so bile plave na splošno premalo zagrizene in neodločne ter so tudi precej grešile. (T.G.)

MOŠKA D-LIGA
Pippoli - Olympia Ferstyle 3:1 (25:20, 25:22, 18:25, 25:19)

Olympia Ferstyle: Komjanc 20, Terčič 15, Capparelli 10, Pavlovič 8, Peršolja 6, Hlede 6, Polesel (libero), Vizin 2, Sancin 0, Škerk. Trener Zoran Jerončič.

Olympia je v Vidmu doživela nekoliko nepričakovan poraz, saj je tega nasprotnika v prvem delu v Gorici prepričljivo premagala. Naši igralci tokrat niso igrali najboljše, privoščili so si precej napak, vendar je treba predvsem povedati, da je Pippoli

igral odlično in Goričane, ki so Vidmečane bržkone na začetku tekme nekoliko podcenjevali, povsem presenetil. Največ težav je Olympia imela tokrat s sprejemom servisa. Tudi ko nasprotnikov servis ni bil oster, je moral podajalec Hlede velikokrat podajati daleč od mreže, kar je ošibilo napad Olympie, ki sicer niti ni bil slab. Največ so gostje pokazali v tretjem setu, v katerem je zelo dobro deloval blok (6 točk). To je bil tudi edini set, ki so ga osvojili, v vseh ostalih je bil nasprotnik bolj razpoložen in je tako tudi zasluženo zmagal.

Naš prapor - Travesio 1:3 (25:22, 17:25, 19:25, 23:25)

Naš prapor: Kuštrin 10, Braione 11, Brotto 24, Juretič 8, Caprara 7, Bajt 1, Feri 4, Simeoni 4, Fajt 1, Černic 2, Culot (L). Trener Sandro Leghissa.

Brici so bili na pragu točke, vendar so zaradi slabega sojenja ostali praznih rok. Srečanje proti Travesiu so pričeli s pravo nogo. Z ostrimi servisi so spravili v hude težave nasprotnike, tako da so si priigrali lepo prednost (tudi 6 točk), ki so jo brez večjih težav obdržali do konca seta. Potem pa se je situacija spremenila. Trener Leghissa je sicer desetkrat zamenjal postavitev na igrišču, vendar tudi to ni pomagalo, saj je sodnik skvaril potek srečanja. Predvsem v zadnjem setu, ko so Brici že vodili z 20:18 in se je zdelo, da bodo le izsilili peti niz, je v končnici sodnik odkodoval Brici in točka ter obenem srečanje sta splavala po vodi.

Trener Leghissa je bil vsekakor zadovoljen z nastopom svojih varovancev: »Rad bi pohvalil vse igralkice, saj so na igrišču dali vse od sebe, toda "random na velikem stolu" nam je preprečil, da bi domov odnesli vsaj točko, ki bi bila povsem zaslužena.«

Nad našo deželo dotekajo v višinah severozahodni tokovi, pred katerimi nas obvarujejo Alpe. Zjutraj se bo nad severnim Jadranom zadržal občasno vlažni zrak. Jutri bo iz Skandinavije začel dotekati zelo mrzel zrak, ki bo nad našo deželo vztrajal za nekaj dni.

Nad zahodno Evropo in zahodnim Sredozemljem je območje visokega zračnega pritiska, nad Skandinavijo pa je ciklonsko območje. Ob severozahodnih višinskih vetrovih se prek srednje Evrope pomika fronta, ki pa na vreme južno od Alp nima večjega vpliva.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.21
 Dolžina dneva 8.45

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo ugoden, v krajih s sončnim vremenom tudi vzpodbuden.

MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 12,8 stopinje C.

LUNINE MENE
 Luna vzide ob 11.29 in zatone ob 23.23

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	191	Piancavallo	80
Vogel	110	Forni di Sopra	100
Kranjska Gora	60	Zoncolan	80
Krvavec	60	Trbiž	80
Cerkno	50	Na Zlebeh	191
Rogla	40	Mokrine	30
Mariborsko Pohorje	35	Podkloster	60
Civetta	150	Bad Kleinkirchheim	70

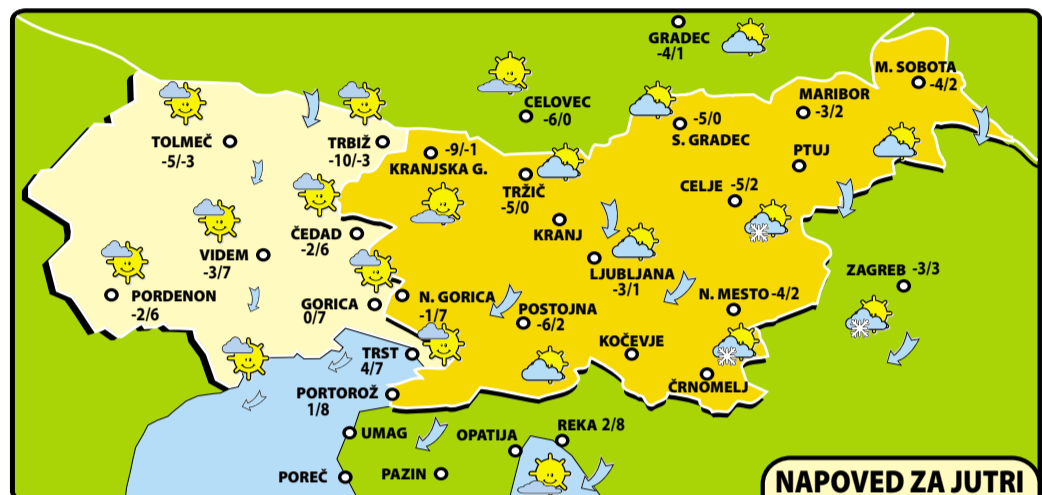
PLIMOVANJE
Danes: b 4.52 najvišje 30 cm, ob 12.40 najnižje -9 cm, ob 16.08 najvišje -6 cm, ob 21.46 najnižje -20 cm.
Jutri: ob 5.33 najvišje 33 cm, ob 12.57 najnižje -20 cm, ob 18.09 najvišje -2 cm, ob 22.57 najnižje -17 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ob obali bo dopoldne spremenljivo oblačno vreme, popoldne pa se bo razjasnilo. V nižinskem pasu bo zmerno oblačno. Ponoči bo zmrzvalo, popoldne pa bo dokaj toplo. V hribih bo jasno ali zmerno oblačno vreme. Pihali bodo zmerni severozahodni vetrovi, v visokogorju nad 2000 m pa bo veter še močan.

Ponoči in jutri bo precej jasno. Ponekod po nižinah, lahko pa tudi ob morju, bo zjutraj in dopoldne megla ali nizka oblačnost. Najnižje jutranje temperature bodo od -2 do -6, najvišje dnevne od 0 do 4, na Primorskem okoli 7 stopinj C.

Dopoldne bo prevladovalo spremenljivo vreme, čez dan se bo po vsej deželi rahlo pooblačilo. Po nižinah bo pihal zmerni severni veter, v hribih okrepljen in mrzel, ob obali pa zmerni severozahodni veter. Predvsem zvečer bo precej hladno.

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno in večinoma suho vreme. Čez dan bo zapihal severni do severozahodni veter, na Primorskem popoldne zmerne burja.

Od 10. DECEMBRA za 7 dni INTERNET PACK samo 79 evrov

INTERNET PACK

79€ NAMESTO 99€

za več informacij obiži nas v trgovini v ulici San Spiridione 6/b v TRSTU

PISMO IZ NEMČIJE

Verižna akcija: argumenti proti jedrskim elektrarnam

Morda je kdo v italijanskem tisku zasledil vest, da podpira Umberto Veronesi jedrske elektrarne v Italiji. Še več, sodeloval naj bi celo z ministrice za okolje Stefano Prestigiaco in vodil oddelek za nadzor bodočih jedrskih elektrarn v Italiji. 84-letni onkolog upravlja torej energetsko bodočnost. Seveda ne svojo.

Nemčija se že več let poslužuje energije iz jedrskih elektrarn. Precej sem potoval po tej državi in do sledi nisem še videl krav z osmimi nogami ali dreves, ki se v noči zelenkasto svetlikajo. Ali moramo dočakati take učinke, da se prepričamo, da je jedrska energija škodljiva? Že v osemdesetih letih, celo pred Černobilom, je stranka Zelenih vzklikala »Nein!« proti jedrskim elektrarnam. Ta problem se je v zadnjih mesecih ponovno pojavil v nemškem tisku, saj je vlada kancelerke Merklove podaljšala življenje elektrarnam vsaj do leta 2020. Kaj to pomeni? V Wiesbadnu, blizu Frankfurta am Main, deluje od leta 1974 reaktor po imenu Biblis A. Stari reaktor naj bi ugasnil svojo verižno reakcijo že leta 2009; njegov mlajši bratec, Biblis B, pa leta 2010. Politična poteza desnorsredinske vlade je tako podaljšala življenje dvema nedelujočima elektrarnama ...

Nemci so se vehementno uprli atomu. Charlotte Roche, nemška različica Melisse P., je obljubila državnemu predsedniku Christianu Wulffu noč seksa, če bo odklonil predlog Merklove. Predsednik je ponudbo zavrnil in Charlotte bo morala pred sodišče, saj naj bi žalila dostojanstvo države. Proti jedrskim elektrarnam pa se je nemški tisk odločil za sledečo potezo: ker je večina bralcev nepodkovana v fiziki in kemiji, je treba dogajanje argumentirati s praktičnimi, vsakdanjimi in vsem razumljivimi primeri.

Največji problem jedrskih elektrarn so seveda odpadki s škodljivim sevanjem. Na slovenskem kemijskem portalu razlagajo, »da sta se za trajno shranjevanje nizko in sredneradioaktivnih odpadkov v svetu uveljavili dve metodi: (a) tunelsko odlaganje in (b) plitvo zakopavanje. Izbira načina končnega odlaganja je odvisna od danih geoloških značilnosti kot so: oblika terena, sestava tal, podtalna voda, itd. Poleg tega mora imeti izbrana lokacija odla-

gališča naravne pregrade, ki preprečujejo širjenje radioaktivnih izotopov v okolje. Predpisi dovoljujejo zaenkrat končno odlaganje le za trdne radioaktivne odpadke.« Taka vrsta odpadkov zahteva zrelo in odgovorno državo. Na praznik sv. Miklavža je minister za okolje Röttgen prekinil prevoz radioaktivnih odpadkov v rusko odlagališče Majak. Prebivalci manjšega mesteca Ahaus, kjer že leta obstaja odlagališče, imajo raje jedrske odpadke varno hranjene pred hišo, kakor da bi bili ti brezbrizno posejani po svetu. Z demonstracijami so zahtevali, da bi odpadki ostali pri njih! Rusko odlagališče Majak naj bi bilo namreč prenevarno za Evropo, saj morajo biti odlagališča nadzorovana in visokokakovostna. Koliko potencialnega »biznisa« se skriva za tako dragocenimi odpadki? No, binom Italija - odpadki zveni še kar oksimorično ...

Druga točka, ki se ji nemški tisk večkrat posveča, je teroristična nevarnost. Skoraj vse jedrske elektrarne so namreč potencialne tarče samomorilskih atentatov. Da bi nemška država preverila varnost elektrarn, je skupino amaterskih pilotov prosila, naj s simuliranim poletom poskusijo zadeti pomembnejše nemške elektrarne. Vsem je poskus uspel. Zakaj elektrarn ne stražijo vojaki? Vprašanje je seveda upravičeno, a ker je to »vojna proti terorizmu«, ni jasno, koliko časa je potrebno stražo ohraniti (in plačati!), koliko let bo vojna trajala, ipd. Čeprav naj bi zaprli elektrarne leta 2020, so odlagališča odpadkov še vedno potencialna tarča. Sevanja odpadkov pa lahko trajajo tudi dalj časa.

Omeniti velja še, da je Italija seizmična država. Na potresnem področju ni priporočljivo graditi jedrskih elektrarn, oziroma je gradnja take elektrarne, ki bi kljubovala potresu, predraga. In tu je še tretja točka, na katero tisk večkrat opozarja: elektrarne so zelo slaba investicija in zaradi tega ni zavarovalnice, ki bi jih zavarovala.

Seveda je otročje strašiti ljudi s tragedijo Černobila. Takrat je šlo za človeško napako pri upravljanju reaktorja. V italijanskem primeru me sicer skrbi, da se napake kopirajo in kopirajo že pred gradnjo jedrske elektrarne.

Charlotte Roche

Igor Pison

**"NELLA
VECCHIA
FATTORIA
C'È UNA
NUOVA
FATTORIA!"**

KMETIJSTVO SE JE SPREMENILO. PRIPOVEDUJ NAM O TEM ! POPIS 2010 SE JE ZAČEL

Tudi med že tradicionalnimi kulturami raste ena nova kultura. Kultura, ki ima svoje korenine v naši preteklosti, ampak se dan za dnem bogati z novimi tehnikami, novimi energijami in novimi idejami. Tudi zaradi tvojega dela. Iz teh razlogov potrebujemo tvoje mnenje, da razumemo katero smer je ubralo kmetijstvo v državi in s tem omogočimo razvoj učinkovitejših ukrepov za razvoj in konkurenčnost kmetijstva. Popisovalci že pristopajo k upraviteljem kmetij, da skupaj izpolnijo vprašalnik. Tisti, ki želite, pa ga lahko izpolnite kar preko spleta.

Numero Verde
800-098571

censimentoagricoltura.istat.it

 6° Censimento Generale
dell'Agricoltura | Istat
ZBIRAMO MNENJA, SEJEMO PRIHODNOST.

 REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

www.censimentoagricoltura.fvg.it